

Almanaque Agrícola

Ano LV

Santuário das Ermidas
O Bolo (Ourense)

Ano 2007

syngenta

COBRE SUPER Plus

Sulfato preventivo e curativo
axeitado para os viñedos
de Galicia

CON MAGNESIO

O sulfato
anti-mildeu para:

- Viñedos
- Patacas e
- Tomateiras

Índice

Rescatando anacos do noso pasado "O Acivro"	4		
Rescatando un anaco da nosa cultura "O Oficio de Ferreiro"	9		
Convocatoria novo certame: "O Oficio Os Toneleiros"	16		
As nosas castes de vide: A Variedade "Caiño Bravo"	18		
Nomes das nosas castes de cepas, sensibilidade ás enfermidades	21		
Xaneiro	22	Santiago	34
Febreiro	24	Agosto	36
Marzo	26	Setembro	38
Abril	28	Outubro	40
Maio	30	Novembro	42
San Xoán	32	Nadal	44
Guieiro de malas herbas (II)	47		
Males da viña	52		
Consellos para os coidados da viña	54		
Tratamentos das froiteiras de carabuña	57		
Tratamentos a facer nas maceiras e pereiras	58		
Tratamentos de invernadoiros e hortas	60		
Tratamentos das Patacas	62		
Tratamentos do Millo e outros cereais	65		
Feiras gastronómicas	67		
Catálogo xeral de produtos fitosanitarios	74		
Valor dos ferrados galegos en metros cadrados	85		
Contos	88		
Disposicións legais de interese para Galicia	90		
Os Curros de Galicia	92		
Roedores e Rodenticidas	95		
Enderezos dos nosos distribuidores principais	98		

Rescatando ANACOS DO NOSO pasado

ÁRBORES SINGULARES OU EMBLEMÁTICAS EN GALICIA

O ACIVRO

"LL ex" era o nome da aciñeira para os romanos e aplicouse ó acivro pola similitude das súas follas coas da aciñeira. Deriva do celta ac ou ic=punta, en alusión ás follas espiñosas; na linguaxe das flores significa prudencia. O nome específico "aquifolium" significa en latín folla picuda, deriva de acer= picuda e folium=folla.

O acivro (*Ilex aquifolium* L.), da familia das aquifoliáceas, tamén recibe os nomes vernáculos de acevo, cebro, xardo ou xardón. Normalmente é un arbusto ou arboriña de ata 10-12 m de altura, aínda que pode ser árbore de maior talle, con tronco de casca verde agrisada, lisa, e coas ramiñas de cor verde escura. As follas son simples, de 5-12 cm.

de lonxitude, alternas, persistentes, coriáceas, peladas, de cor verde escura brillante pola cara superior, máis claras polo envés, de perfil oval ou elíptico, co ápice rematado nunha espiña e coa beira xeralmente ondulada e espiñosa, aínda que ás veces, en exemplares vellos, as marxes poden ser enteiras, sobre todo nas follas novas das pólas máis altas e, excepcionalmente, en todas as da planta, especialmente en zonas nas que non hai pastoreo, pois a presenza das espiñas parece ser un mecanismo de defensa da planta fronte ao dente dos animais herbívoros e lignívoros.

As flores, aínda que proceden de formas bisexuais, son funcionalmente unisexuais dioicas, raramente hermafroditas, polo que hai pés macho e pés femia; son curtamente pediceladas e pouco rechamantes, as femininas algo máis pequenas que as masculinas, e dispóñense na axila das follas, solitarias ou en inflorescencias cimosas ou corimbosas. Poden ser pentámeras, pero normalmente son tetrámeras, con catro sépalos verdosos libres ou algo soldados na base, catro pétalos de cor branca ou rosada, algo manchados de púrpura ás veces, un pouco soldados na súa base, catro estames soldados á base dos pétalos (as masculinas) e un ovario sésil, súpero e tetracarpelar (as femininas). É frecuente atopar rudimentos de estames, os filamentos coas anteras estériles, nas flores femininas e rudimento de pistilo nas masculinas. O froito é unha variante da drupa que recibe o nome de nuculanio, de forma esférica e do tamaño dunha ervella grosa, carnoso, primeiro de cor verde e logo vermello ou amarelo, con catro ou cinco ósos monospermos con forma de tetraedro. Florece na primavera e maduran os froitos a finais do outono e no inverno.

Medra ventureiro en Eurasia e Norte de África. Na Península Ibérica é especialmente abundante na metade setentrional, escaseando cara ao sur. En Galicia podémolo atopar nas catro provincias, aínda que abunda máis na metade oriental, onde chega a formar masas monoespecíficas de certa extensión, os acevedos. É frecuente nos estratos arbustivo e subarbustivo dos bosques, incluso de masas arboradas artificiais como eucaliptais e piñeirais. Resiste o frío e medra a modiño. Adoita crecer nas zonas sombrías e no fondo de barrancos ata 2000 m de altitude. Abunda máis sobre solos silíceos e tolera ben a sombra. Reprodúcese por semente, aínda que con frecuencia a xerminación se retrasa ata o segundo ano de estar na terra, pois parece ser que a madurez botánica non coincide coa fisiolóxica; os animais silvestres e domésticos parecen desenvolver un importante papel na dispersión e na xerminación das súas sementes.

Nas montañas galegas a corta de bidueirais e outros bosques climáticos montańeses pode conducir ao dominio do acivro, formándose así os acevedos, bosques perennifolios orocantábricos de talle baixo, 5-12 m, e estrutura moi pechada, cuxa caracterización fitosociolóxica é necesario estudar con detalle. Instálanse nos pisos supratemperado e supramediterráneo, preferentemente nas montañas da parte setentrional e oriental da provincia de Lugo e nas meridionais e do nacente da provincia de Ourense, situándose por riba dos 1.000 m de altitude, en abas moi inclinadas de exposición sombría preferentemente, sobre substratos silíceos, en ombroclima hiperhúmido. Domina o acivro, pero pode estar acompañado por especies típicas dos bidueirais e de outros bosques deses ambientes corolóxicos e ecolóxicos.

Os Acevedos son formacións singulares de gran fermosura e de extraordinaria importancia ecolóxica, xa que durante o inverno moitos animais silvestres e domésticos foxen dos campos nevados e buscan protección e alimento nestes bosques, nos que tamén atopan frescura nas horas do sesteo estival. Nos Ancares, Invernadeiro e Pena Trevinca consérvanse boas representacións destas comunidades.

Diversos cultivares e híbridos do acivro plántanse adoito en parques e xardíns, xa que a súa follaxe e a presenza, nos exemplares femininos, da súa drupa esférica de cor vermella moi brillante fainos moi fermosos. Tamén hai cultivares con follas variegadas moi decorativas, é o caso de *Ilex aquifolium* cv. *flammea-aurea*, co bordo das follas de cor amarela, ou *Ilex aquifolium* cv. *argenteomarginata*, coa beira das follas de cor branca. Tolera moi ben a poda, polo que tamén se emprega para facer sebeiras. Outros acivros que podemos contemplar en parques e xardíns galegos son: *Ilex x altaclerensis* (Loudon) Dallim., acivro bastardo, cruzamento do acivro común con *I. perado* Aiton, de Madeira, Canarias e Azores, que é moi difícil de distinguir do acivro común; *Ilex cornuta* Lindl., acivro cornudo, orixinario da China, un arbusto pequeno de 3-4 m con follas que levan 3 espiñas no ápice e unha ou dúas no lateral das follas; *Ilex crenata* Thunb., acivro xaponés, procede do Xapón e é un arbusto de follas serradas e froitos negros; *Ilex pernyi* Franch., un arbusto chinés con flores amarelas, froitos vermellos e follas romboidais con poucas espiñas.

As pólas con froitos son apreciadas como enfeite do Nadal, e atribúeselles poder para afastar os espíritos maléficos. As recoleccións masivas con esta finalidade, sobre todo preto das cidades, puxeron en perigo a persistencia da especie nalgúns lugares de Galicia, por iso desde o ano 1984 é unha especie protexida na Comunidade Autónoma Galega, prohibíndose a corta, tráfico e mercado de exemplares silvestres ou das súas partes, podendo comercializarse exclusivamente pés procedentes de viveiros. Para os druidas era unha árbore sagrada e os antigos celtas decoraban no inverno con ramallos dela as pallozas para atraer a sorte e a prosperidade; tamén os romanos utilizaban esta planta no solsticio do inverno, en datas que coinciden co Nadal actual, nas festas coñecidas co nome de "Saturnalia", dedicadas a Saturno. Conta o historiador romano Plinio que os acivros se plantaban cerca das casas para protexelas das bruxas e dos lóstregos. En Inglaterra ofrecen os seus froitos aos animais embravecidos para calmalos. Nalgunhas zonas de España as rapazas descubrían coas follas do acivro o seu futuro asignándolle a cada espiña unha opción (solteira, casada, viúva, monxa) e recorrendoas todas correlativamente, a derradeira espiña era a que dicía a verdade. Nos países nórdicos e anglosaxóns considérase o acivro unha planta protectora, pero nas áreas mediterráneas ten ás veces connotacións de planta sospeitosa; así nalgunhas zonas non se sementa sorgo

ou millo cerca de rodais de acivro, pois cavilan que os ananos que viven neses bosques lles roubarán os graos... Unha vella lenda di que o primeiro acivro naceu baixo os pés de Cristo, cando ía camiño do Calvario, interpretándose as follas espiñosas e os froitos de cor vermella como símbolo do sufrimento de Xesús. Seguramente a cristianización de tradicións pagás ten moito que ver con estas crenzas.

Ténselle chamado “muérdago”, nome que corresponde en castelán a plantas hemiparásitas do xénero *Viscum*, o visco ou visgo en galego, que viven sobre dalgunhas árbores. Quizais a confusión se deba a que a casca do acivro obtense unha liga empregada para cazar paxaros, semellante á que se saca das bagas do verdadeiro visgo; tamén pode derivar o confucionismo nomenclatural do feito de que nalgúns países europeos se empregan como enfeites do Nadal, igual que aquí o acivro, algunhas especies hemiparásitas moi próximas e semellantes ás do xénero *Viscum*, e que tamén se chaman visgos (xénero *Loranthus*). A liga do acivro obtense cocendo 7-8 horas en auga a casca interna recollida a principios do verán e deixándoa logo fermentar de dúas a cinco semanas, logo lávase con auga e sepáranse as impurezas para acadar a goma ou liga.

Na Alsacia francesa destílanse os froitos para obter a augardente de acivro, e nalgúns países europeos, nos que non se dan as palmeiras, chámalle palma ao acivro e empregan os seus ramallos nas cerimonias do Domingo de Ramos. Tamén se teñen empregado os froitos torrados como substitutivo do café, o que non é moi recomendable pola súa toxicidade. As flores son melíferas.

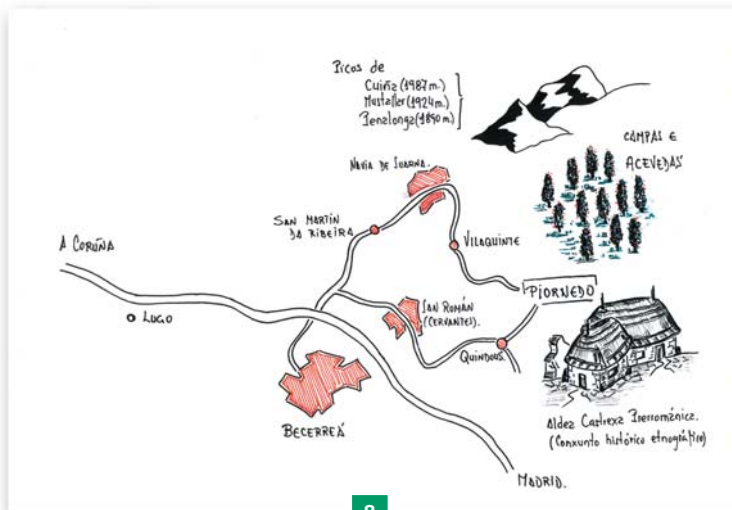
As follas considéranse diuréticas e laxantes, e tamén se lles atribúen propiedades antirreumáticas, antigotosas, aperitivas, antidiarreicas, espasmolíticas e antipiréticas. Os froitos, a doses baixas, son purgantes drásticos, e a doses maiores causan fortes diarreas, vómitos e convulsións, podendo producir intoxicacións mortais nos nenos (inxerir de 20 a 30 tamén pode causar a morte dun adulto). Os síntomas prodúcense ao cabo dunhas dúas horas despois de inxerir os froitos e trátanse con eméticos ou con lavados gástricos. Úsase o cocemento das follas para tratar o reumatismo, a gota, a inapetencia, a atonía intestinal, a diarrea, a febre intermitente (paludismo) e incluso a gripe. As cataplasmas feitas coa casca son boas para curar os furunchos. Antigamente empregábanse as follas do acivro como remedio diurético e os froitos como remedio purgante e vomitivo. As follas maceradas en viño utilizáronse como remedio tonificante, e pulverizadas como substitutivo da quina, xa que a ilicina que conteñen ten efectos semellantes. Follas, casca e froitos teñen utilidade en cosmética, como diaforéticos; conteñen rutina, ilicina e teobromina, substancia próxima á cafeína que tamén contén o cacao, que actúa sobre o sistema nervioso e a partir de certas doses pode ser tóxica para algúns animais, como os cabalos.

A madeira, de cor branca ou branco agrisada, aínda que coa cerna parda ao final, é compacta, dura, resistente, homoxénea, difícil de traballar, densa (non flota na auga igual que a do buxo), de textura fina e uniforme, finamente reticulada, con aneis pouco marcados, resistente ás fendeduras. Úsase para facer tallas e incrustacións, sendo moi apreciada en ebanistería, marquetería e torneado. Toma ben o pulimento e os colorantes e adóitase tinguíla de negro para imitar á do ébano. Utilizouse tamén para facer culatas de escopetas, caxatos e na construción (as fiestras do Pazo Real de Madrid fixéronse con madeira desta especie). É tamén un bo combustible, pois arde ben e ten alto poder calorífico. Os brotes de cepa foron moi apreciados en Galicia como “aguilladas” ou varas para controlar o ganado, e tamén son útiles para a fabricación de mangos de ferramentas que teñan que soportar esforzos de flexión.

Os froitos teñen gran importancia ecolóxica por servir de alimento a especies emblemáticas da fauna silvestre, como o oso pardo, *Ursus arctos pyrenaicus*, que, xunto coa pita do monte, *Tetrao urugallus cantabricus*, busca refuxio nos acevedos nas épocas desfavorables.

Seguramente o representante máis importante do xénero *Ilex*, en canto a usos se refire, é *I. paraguayensis* St. Hil., árbore perennifolia nativa de América do Sur, con cuxas follas se elabora o “mate” ou “té de Paraguai”. Na Arxentina o seu consumo ten máis importancia ca o do café. As súas propiedades estimulantes e diuréticas débense a que as follas son ricas en taninos e, sobre todo, nun alcaloide coñecido como manteína, que presenta idénticas propiedades que a cafeína. De características similares é *I. vomitoria* Ait., do sur de Estados Unidos e México; a infusión das súas follas verdes ou secas orixina unha bebida tónica e emética (“té de Carolina”) que os nativos americanos utilizaban en cerimonias relixiosas. Nalgúns países tamén se prepara unha infusión coas follas do acivro común que se usa como té.

O OFICIO DE FERREIRO

Autor: Margarita Puzas

PEQUENA HISTORIA DO FERREIRO. PRIMEIROS TRABALLOS COÑECIDOS

A explotación do ferro en Galicia, o mesmo que a doutros metais nobres, coma o ouro, remóntase a época dos castros, e con eles o oficio do ferreiro. Isto demostrábase non soamente polos achados de instrumentos deste metal, que ao cabo poderían ser importados, senón tamén polos rixóns que, procedentes da fundición, como nos de Baltar, Baroña e Troña, quedan en grandes cantidades.

En canto aos produtos elaborados con este material, chegan ata nós moi degradados, debido ás condicións de acidez do solo galaico. Podemos destacar non obstante algunhas aixadas de sección triangular e crista atopadas na zona ourensá e lucense, así como algúns sachos, fouces, martelos, chaves, etc., atopados no ámbito de toda a xeografía galaica. Ademais, algunhas cerámicas que se van atopando nalgúns castros amosan o coñecemento e emprego do óxido de ferro na obtención da cor vermella.

Coa chegada dos romanos, estes céntranse máis nas minas de ouro e outros materiais nobres. Con todo, no medievo volve o interese polo ferro, tendo un gran desenvolvemento dentro da industria popular, sobre todo para construír os apeiros de labranza empregados polos campesiños.

O ferro atópase en Galicia principalmente en forma de olixisto, limonita e siderita, en criadeiras pobres e de difícil acceso, causa esta derradeira do seu abandono. En Lugo consérvanse restos de explotacións no Courel, O Incio, Cervantes, Samos, A Fonsagrada, Quiroga e Pobra de Brollón. En Ourense cabe destacar Carballedo de Valdeorras, Moridón, Riodolas e Vilamartín de Valdeorras. Todos estes puntos, entre outros, foron focos de expansión das ferrerías e, consecuentemente, de forxas activas espalladas polas aldeas ou vilas próximas.

O gran auxe que tivo a explotación do ferro reflíctese tamén no toponímico a través dos moitos nomes que nos quedaron en relación coas angueiras de beneficio do metal. Tal sucede cos lugares que teñen denominación como Ferraría, Ferreiría, Ferreiro, Ferreiroa, Ferreiros, Ferreirúa, etc. Este interese perdurou en Galicia ao longo dos séculos ata a actualidade, aínda que nos nosos días o traballo do ferreiro baixou moito pola competencia que lle fai a industria moderna.

Actualmente adócanse máis a facer e arranxar ferramentas agrícolas principalmente, aínda que non hai moito fabricaban petadores, espellos, pechaduras, tiradores, reixas forxadas, varandas, etc.

*Monumento ao Ferreiro
(Ribadavia-Ourense)*

Os petadores poden ser de moitas formas: xeométricos, de forma humana, animal. As caravillas das portas son de torsión ou de presión, segundo o sistema para erguer o peto.

En canto ás varandas de ferro dos balcóns, son moi variadas: dende as señoriais, con balaústres máis ou menos traballados, ás máis humildes de balaústres lisos. Quizais teñan máis interese os de lamia retorta, ás veces de curvas moi ben feitas.

A maioría adoita ter enriba unha banda, e no baixo outra, postas entre ferros horizontais, e unha zona media na que a disposición dos ferros acostuma ser vertical; a de enriba e a de embaixo teñen moitas veces ríolas de círculos.

Na zona media hai moitos con combinación de arcos de círculo que se cortan, disposición que inzou nas cidades.

Do oficio de ferreiro deriváanse varias especialidades, entre as que destaca a de ferrador, que consiste en axear a ferradura ao casco do animal, sobre todo bestas e cabalos. Outras variantes do traballo de ferreiro pódense considerar os follateiros ou latoeiros, que son artesáns que traballan a folia de lata (lámina de ferro doce bañado con estaño), e fan candís, farois, tinas para roupa, canadas para muxir as vacas, caldeiros para quentar a comida dos animais, etc. Temos tamén os que facían as fouces e tamén os navalleiros e os campaneiros.

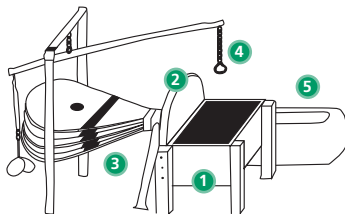
*Varanda de ferro de 1888
(Laias-Cenlle-Ourense)*

A FORXA E OS SEUS ELEMENTOS. EVOLUCIÓN ATA ACTUALIDADE. MATERIAIS E FERRAMENTAS DO FERREIRO. AS FERRERIAS HIDRÁULICAS.

A actividade do ferreiro comezaba nas ferrerías coa fundición do ferro e a preparación das barras e lingotes, dos que logo saen as ferramentas que fabrican no seu obradoiro fixo, chamado "a forxa". Esta era concorrida por toda a veciñanza, que aproveitaban as horas ceibes do inverno para se quentar e falar mentres o ferreiro traballa o ferro posto ao roxo. Por iso hai un dito que aconsella: "Quen queira saber as cousas vaia á forxa do ferreiro, dea volta polo forno, veña polo fiadeiro".

Polo xeral a forxa atópase nun local terreo, fóra da vivenda. O tamaño é máis ou menos grande segundo o volume do seu traballo, con que se relaciona tamén a cantidade de xente que ocupa, dende o ferreiro que traballa só aos que contan con catro ou cinco axudantes, que ao seu lado van aprendendo o oficio. O primeiro que se ollá na forxa é a fornalleira (1), caixón de madeira, cheo de cinzas e escouras e montado en catro pés, onde se acende o lume para quentar o ferro. Nun dos seus cantos leva una lousa vertical de pedra cun burato no medio, tobeira (2), polo que se sae o bico do fol, asegurado con barro.

O fol (3), destinado a proporcionar o ar para a combustión, é de gran tamaño, simple ou dobre. Móvese por unha cadea con argola (4) para coller coa man. A fornalleira ou fornalla pódese acender con carbón de pedra, aínda que o normal é facelo con carbón vexetal ao que se pon lume cunha carqueixa, e que se coída de mollar de vez en cando con auga por medio dunha vasoira vella que se mete denantes na pía (5) da auga.

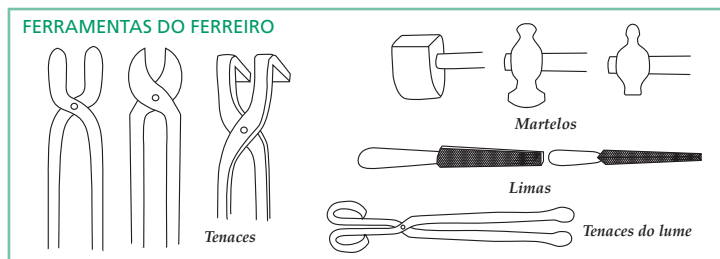
Dun xeito ou doutro, o lume avívase no intre de pór nel o ferro que se vai traballar e que se tira en canto está ao roxo, deixando entón o lume arder pola súa.

Para traballar o ferro quente, o ferreiro precisa para o coller tenaces, tenaces de volta, etc. Para o apoiar, ten a zafra ou ingre, baténdolle logo cos varios tipos de martelos ou co esteixador.

Para cortar e dar forma ás pranchas, ten as tenaces de corte, as talleiras, e o tronzafrío; para furar, ten o punzón e o berbequí ou o banco de barrenar, coas súas pugas para furar e para abelantar. Dispón tamén de varios soportes para dar formas determinadas ao ferro, como son os tufos e as sufrideiras; para facer varas redondas ou cadradas para a confección de cravos e parafusos ten un calibre, e para dar forma ás cabezas usa as craveiras.

Complemento deste instrumental son o torno, serras de ferro, limas, alicates, tenaces do lume, atizador para o lume, etc.

Nas escasas fraguas que podemos atopar hoxe, a maioría das ferramentas seguen sendo estas mesmas, aínda que os foles foron sendo substituídos por compresores de aire para facilitar o traballo.

AS FERRERÍAS HIDRÁULICAS

Segundo os últimos traballos de investigación podemos dicir que a forza motriz hidráulica comezouse a usar na siderometalurxia aló polos séculos XI ou XII, aínda que ata o século XVI non se montaron as grandes ferrerías.

Tendo en conta os edificios de varias ferrerías, nas que aínda o estado de conservación actual permite o seu estudo, podemos facer tres grandes grupos: un primeiro grupo formado polas máis antigas, como a de Villoalle (Mondoñedo), que deixou de traballar en 1571, na que o grandor do banzado indica que semella máis a un simple mazo que a unha factoría siderúrxica. Os restos que quedan do edificio industrial non permite coñecer a súa disposición primitiva.

Un segundo grupo formado polas anteriores a finais do século XVIII, como a de Bois (As Nogais). Á parte dos engadidos que sufriron ao longo dos anos, xa contaban coa disposición tradicional que remataría por facerse clásica: dende a forxa pásase á carboeira e dende aquí á tanzadeira de vea. O banzado sitúase no mesmo sentido lonxitudinal ca a forxa.

E un terceiro grupo formado polas datadas a finais do século XVIII e primeiros anos do XIX. Algunhas consérvanse en bo estado, como as do Vilar da Cuíña, Vilaboa e Seoane. A que mellor se coñece é a de Sargadelos, aínda que non quedan restos, pero si un plano da planta.

Todas contan con tres grandes dependencias: unha orientada en sentido vertical con relación ás outras dúas, chamada forxa por ser onde traballaban o mazo, o forno e os barquíns. No mesmo sentido, pero polo exterior, sitúase o banzado.

As dúas restantes comunicanse coa anterior independentemente por cadansúa porta. Unha delas, polo xeral a situada fronte á forxa, era a tanzadeira, é dicir, o almacén do mineral. A outra facía de carboeira ou leñeira. Ademais podían contar con varios cuartos pequenos, dous ou tres, con comunicación dende a forxa, destinado a dormitorios dos ferróns.

As partes imprescindibles de toda ferrería hidráulica son cinco:

1-A PRESA E A CANLE para desviar a auga. Ademais de contar cun bo emprazamento, a auga debía ser doada de desviar. Ás veces había que facer a presa ou chapacuña a máis de medio quilómetro para acadar o desnivel necesario para o banzado.

A de Viloado, por exemplo (deixou de traballar como fundición no ano 1571), aproveitaba unha ferveza que forma o río, de xeito que a presa se atopa pola parte de arriba e a ferrería pola de abaixo.

A máis coñecida de todas as presas galegas destinadas a proporcionar forza a un mazo é a de San Vicenzo de Leira (nas terras de Valdeorras-Ourense), que foi propiedade do mosteiro de Samos, sendo construída en 1721, e o muro de contención tiña una altura duns 15 metros.

2- O BANZADO é o encoro onde se deposita a auga debaixo do que funcionan as rodas. Ás veces a última parte tamén recibe o nome de banzadillo. Para botar fóra a sobrante, ten unha saída lateral ou frontal por riba, chamada rebasadoiro ou aliviadoiro. A auga que move a roda volve ao río pola estolda.

Hainos que son unicamente de pedra (son os máis antigos; os primeiros datan do século XVIII) coma os de Seoane do Courel e o de Vilaboa. Outros teñen os muros laterais de pedra, e de madeira o depósito superior, coma os de Soldón, Lousadela, Banzado do Folgoso

Bois, Folgoso. E tamén os hai só de madeira cunha única base de pedra (Viloado).

3- O FORNO e A FORXA ou REGAZAL. Onde se poñían capas de carbón de vea alternando e cubríanse tamén con leña verde ou húmida para que a combustión fose máis lenta. O aire do barquín ou trompa facía posible a combustión e a redución.

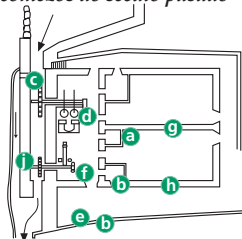
4- FOLEs, BARQUINS E TROMPAS. A presenza do vento na fundición é imprescindible xa que entra pola tobeira acelerando a combustión do carbón e a redución do mineral. Ao longo do tempo apareceron varios enxeños: o primeiro e máis antigo non se trataba de ningún aparello, senón que dependía da situación da forxa. Había que buscarlle algún lugar no que o vento dese ben, para que deste xeito entrase polos buratos ou tobeiras e avivase a combustión. Por ser un método "natural", que do home só dependía buscar a situación axeitada, non era rendible, porque podían pasar varios días sen soprar vento propicio.

Logo temos os Foles de coiro: o seu número variaba dependendo do grandor e mesmo da tradición de cada zona, aínda que o corrente era que fosen dous. Movíanos coas mans ou cos pés e a súa feitura variaba adaptándose á pel do animal, polo xeral de cabra.

En canto aos Barquíns, non son máis que foles evolucionados, protexidos por baixo e por riba con táboas. Talvez nun principio eran máis pequenos, pero logo foron aumentando de tamaño para proporcionar máis aire. Constan esencialmente de tres partes: o corpo, de coiro e madeira, no que o aire entra e logo é comprimido para que saia con forza pola

Plano de Sargadelos a comezos do século pasado

- a) almacén de ferro
- b) dormitorios dos ferróns
- c) canle e banzado
- d) barquíns; e) mazo
- f) forno ou forxa de fundición
- g) leñeira e tanzadeira
- h) carboeira
- j) reboradoiro do banzado

boca; a válvula, ou abertura por onde entra; e a boca ou boquilla por onde vai ata a tobeira da forxa.

E por último as Trompas, chifrons ou bombas: consiste nun tubo (chifron), feito dunha árbore furada, polo que cae a auga dende o bandazo ao turrar da vara. Antes de chegar á troba ou arca, a corrente succiona o aire que entra polos "oidos" ou por un tubo, que logo é expulsado polo canón ao dar a auga contra o fondo, indo para o regazal ou forxa. Algunhas teñen na arca unha pedra contra a que bate a auga, producindo así máis aire.

Nun principio recibiu o nome de "foles de pedra" para diferencialo dos "foles de coiro" ou barquins tradicionais. Aínda que tamén é corrente a de "bombas de aire". O seu espallamento obedeceu a que é un enxeño moito máis duradeiro, por non ter coiro e non precisar de tantos coidados. Non obstante, os ferreiros aínda contan agora que son mellores os barquins, xa que insuflan aire seco, mentres que o das trompas é húmido e frío, o que retrasa a fusión e consome máis combustible.

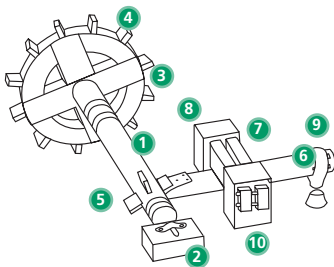
5- O MAZO. É a peza fundamental: un martelo xigante do que xa quedan poucas mostras. Este mecanismo consta das seguintes partes: un eixe que chaman a árbore (1), normalmente de cinco metros e medio de longo. Esta xira horizontalmente sobre dous espigóns, gorreóns (2), que leva nos extremos e que encaixan en senllos buratos. A árbore leva preto dunha roda (3), provista de dezaseis aletas ou pelás (4), sobre as que cae a auga cunha canle nun depósito, banzado, por medio dunha canle e que fai poñer en movemento o mecanismo. No outro cabo ten á árbore catro saíntes, malugreiros (5), que tropezan alternativamente co rabo do mango.

O mango (6) é unha panca de madeira, de preto de tres metros de longo, tamén horizontal e que está colocada perpendicularmente á árbore. A oitenta centímetros do rabo ten unha argola de ferro, a boga, con dous espigóns aos lados. Estes espigóns xogan en dous tacos de ferro, as alda-barras, que se manteñen fixas por medio de mandís, ou cuñas de madeira fortemente fincados no chan, e de cadeas (7) ou trabes, que van dun cepo (8) ao outro. No outro cabo do mango vai o mazo (9), aro de ferro cunha prolongación por baixo que se amarra ao mango por medio dun cuñón de madeira e outras cuñas máis pequenas.

Por baixo do mazo atópase a ingre (10), espetada no chan e ben cimentada. É de aceiro e serve para recibir os golpes do mazo.

A canle por onde baixa a auga que move a roda ten a súa boca superior no fondo do banzado (5), e tápase cun taco cilíndrico de madeira, maza, que sobe e baixa entre dúas guardillas, e vai pendurada dunha vara en forma de panca e que ten no outro cabo unha cadea para turrar por ela.

O seu funcionamento é o seguinte: cóllese a cadea e faise erguer a maza que tapa a cal; a auga baixa e bate nas pelás da roda, á que fai xirar xuntamente coa árbore; entón os malugreiros fan erguer o mango que torna a caer polo peso do mazo, sendo logo erguido de novo polo outro malugreiro, de tal sorte que, a cada volta da árbore, o mazo sobe e baixa catro veces. Pondo o ferro quente entre o mazo e a ingre, trabállase na forma que se quere. A auga que entra na canle, regúlase coa vara, erguendo máis ou menos a maza correspondente, o que se traduce na maior ou menor frecuencia con que o mazo bate na ingre.

OBRAS DA FORXA EN GALICIA

Como xa dixemos antes, os ferreiros adicábanse a facer obras de varios tipos, pero quizais os traballos máis importantes sexan as ferraxes e enreixados. Estes xurdiron pola necesidade de reforzar as portas e impedir o acceso ao presbiterio daquelas igrexas que tiñan pezas de especial valor. Dentro das ferraxes a súa cronoloxía non é inferior ao 1200, destacando sobre todo no século XIII.

As máis antigas son as ferraxes da porta norte da Catedral de Lugo. Cada folla ten catro barras que forman un debuxo de palmas nas que alternan volutas e pequenas puntas de lanza. Este modelo foi seguido tamén polas ferraxes da porta principal de San Salvador de Donas (Palas de Rei-Lugo) e polas do Salvador de Sarria (estas algo máis sinxelas).

En canto ao enreixado, no Renacemento vai moi vinculado á arquitectura; tanto que moitas das súas formas decorativas ensaiadas primeiro en ferro, son perpetuadas logo na pedra ou na madeira dos retablos. Ao longo do século a reixa vai sufrindo importantes alteracións. Así, no tránsito do Gótico ao Renacemento introduce como elemento decorativo a prancha cicelada decorada con motivos renacentes coma grutescos e temas vexetais. Ao mesmo tempo como soporte introduce o balaústre e crece a división en plantas das reixas.

Nesta época destacan dous núcleos de mestres: o compostelán, que é o de maior importancia e innovación, e o de Mondoñedo e Lugo. Nomearemos só algunhas obras xa que a produción, sobre todo en Santiago, foi moi abundante.

No primeiro temos a XOÁN FRANCÉS. En todas as súas reixas, e as do seu obradoiro en Santiago, presenta nos barrotes unha estrutura de piares fasciculados que chegan alternativamente ata o friso ou se interrompen en forma de corazóns, sendo a maior innovación o remate cun friso plano decorado con temas renacentistas. Fai, entre outras, as Reixas do Vestíbulo e da Capela do Hospital Real (Santiago). Outros mestres son GUILLEN BOURSE coa Reixa da Capela de Mondragón (Catedral de Santiago), DOMINGO DE CÉSPEDES coa Reixa da Capela do Sacramento ou do Rei de Francia (Catedral de Santiago), e contra finais do Renacemento SADORNÍN FERNANDEZ, que traballou como oficial de Guillén Bourse e fixo as Reixas da Capela de S. Pedro da Cerca ou da Azucena (Santiago)

No núcleo de Mondoñedo e Lugo destacan: LOIS ESTRADA, a mediados do Século XVI e relacionado coa última etapa evolutiva de Guillén Bourse. Entre a súas obras temos a Reixa da Capela da Nosa Señora Dos Ollos Grandes (Catedral de Lugo). PEDRO DE SOBRADO, quen xuntou na Reixa da Capela de Santiago da Catedral de Lugo o esquema distributivo e tipo de balaústre do mestre Guillén e o maior decorativismo das reixas de Lois Estrada, introducindo ademais un elemento innovador e típico do enreixado do último terzo do século, que é a incorporación da escultura como decoración.

Ademais de todos os anteriores, temos a JUAN BAUTISTA CELMA que é sen dúbida o construtor de reixas máis importante do século en Galicia. En 1583 encargóuselle facer as reixas da capela maior e o coro da catedral de Ourense, que non se concluíron ata 1597. Presentan importantes novidades como a inclusión da escultura de vulto como elemento decorativo e a alternancia de ferro, bronce e madeira. Os balaústres teñen un estreitamento central e son dun tipo ata aquela descoñecido en Galicia, decorados con mascaróns e rostros fantásticos. No segundo corpo ofrecen tamén unha importante innovación: a

aparición de términos-balaústre ou hemes colocados sobre un estípite. O remate das reixas adquire un desenvolvemento monumental polo uso da escultura exenta (feita esta por un obradoiro distinto ao do forxador).

Xa dentro de criterios barrocos, nos últimos decenios do século XVII, a personalidade do arquitecto DOMINGO DE ANDRADE marca o modelo que existe novas opcións. As súas ordes traballan XOÁN DE SEOANE e VICENTE LORENZO, que fan os balaústres de ferro (fig.5) que pechan os intercolumnios da capela maior da Catedral de Santiago.

A finais do século XVII e primeiros do XVIII a familia dos LORENZO é a continuadora do gusto polo balaústre forte e liso, inaugurado por Sadornin e transmitido polas trazas de Andrade nas súas obras, e polos propios Lorenzo, na primeira das súas reixas. De FRANCISCO LORENZO temos as reixas da capela da Prima Fronte ou Descendemento, e de CLEMENTE LORENZO temos a reixa da capela da Nosa Sra. A Branca (Catedral de Santiago) entre outras.

Uns anos máis tarde, xa entrado o século XVIII, detéctase un novo avance estilístico co traballo de FERNANDO DE CASAS, que traza reixas para a Catedral e para o Mosteiro de San Martiño Pinario. Por último, temos a DOMINGO DE VIGO, quen, no ano 1774, fai as reixas da Porta Santa da Catedral de Santiago.

OS TRABALLOS DE FORXA NA ACTUALIDADE

Hoxe en día algúns dos antigos talleres rurais adócense á reparación ou, en casos contados, á construción de certos elementos tradicionais que requiren unha mestría que só poden transmitir os ferreiros.

Outros foron substituídos por establecementos, preferiblemente en centros urbanos, nos que se conserva a herdanza do pasado, aínda que con variantes modernizadas. Agora os artesáns crean modelos novos grazas a sistemas de transformación contemporánea que simplifican o proceso. Aprovecciónanse en factorías dun material semielaborado que lle facilitan a confección de pezas moi variadas aforrando esforzo e tempo. De todas as formas, nos últimos anos as forxas foron desaparecendo, quedando só algunha debido ao aprecio que se lle ten ás boas ferramentas (coitelos, navallas, fouces, etc.) que se utilizan sobre todo nas tarefas agrícolas, e tamén ao uso particular que se lle dá en Galicia a certos útiles coma trespés, potes, etc. Unhas das poucas forxas antigas que quedan podémola atopar en Ribadavia, onde o ferreiro aínda fai estas ferramentas da mesma forma artesanal de sempre.

Outras reconvertéronse cara á forxa decorativa (enreixados, portas, balcóns, etc.).

En canto aos outros oficios que derivan dos ferreiros, coma os navalleiros, hoxe en día teñen unha demanda constante que excede a pequena produción. Os latoeiros e caldeiros non desapareceron de todo; cobren a demanda de sempre, aínda que minoritaria e con fins decorativos maiormente.

Outro oficio derivado é o de fundidor, que require un control completo sobre o proceso de creación, posto que se ocupa da reprodución de obras doutros artistas. Tamén funden orixinais destinados ao consumo, como pezas de ourivería, trofeos de distintos tipos, composicións ornamentais, etc.

Forxa en Ribadavia-Ourense (Marzo 2006)

Potes

TEMA: OS TONELEIROS

SYNGENTA AGRO, continuando coa tradición deste "**Almanaque**" de rescatar un anaco da nosa cultura, establece para este ano, un novo "Certame", dotado cun PREMIO DE 600 EUROS ao mellor traballo sobre o tema " OS TONELEIROS "; dito traballo gañador publicárase na próxima edición do "ALMANAQUE AGRÍCOLA ZZ".

BASES DO CERTAME

1) Poderán participar todas as persoas que o desexen, agás os distribuidores e empregados da Compañía e os seus familiares directos.

2) Os concursantes deberán enviar os seus traballos a SYNGENTA AGRO, referencia "CONCURSO" a A Relva s/n 36400 O Porriño (Pontevedra), antes do 30 de Setembro de 2007. Os traballos achegados non serán devoltos e a Compañía poderá empregalos para outras publicacións da mesma.

3) Os traballos han de estar redactados no **idioma galego normativo**, cunha extensión máxima de seis follas con letra e espazo normal, sendo tamén necesario remitilos á empresa nalgún soporte informático (CD, disquete,). Admítranse traballos electrónicos que serán enviados á ligazón www.syngentaagro.es, e terán que versar sobre os seguintes aspectos:

- Pequena historia do toneleiro e primeiros traballos coñecidos deste oficio.
- Materiais empregados na cubaxe de Galicia e elaboración dos mesmos. Tipoloxía e características das madeiras empregadas.
- Fabricación de toneis e cubas. Proceso de fabricación, montaxe e reparación de cubas. Útiles e ferramentas. Debuxos, esquemas e gráficos de todo o anterior.
- Fabricación doutros envases de bodega: sellas, canados, cuartas, etc. Fotografías representativas.
- Situación actual deste oficio.
- Refrás, ditos, cantigas ou pequenos contos relativos ao oficio.

Nota: no apartado gráfico valoráranse especialmente debuxos ou gráficos inéditos, non admitíndose fotografías baixadas de internet.

4) O Xurado que outorgará o premio ao mellor traballo estará composto por persoal de SYNGENTA coñecedor da cultura galega, e o seu veredicto darase a coñecer a partir do 1º de Outubro do 2007.

KARATE[®] CON TECNOLOGÍA **ZEON[®]**

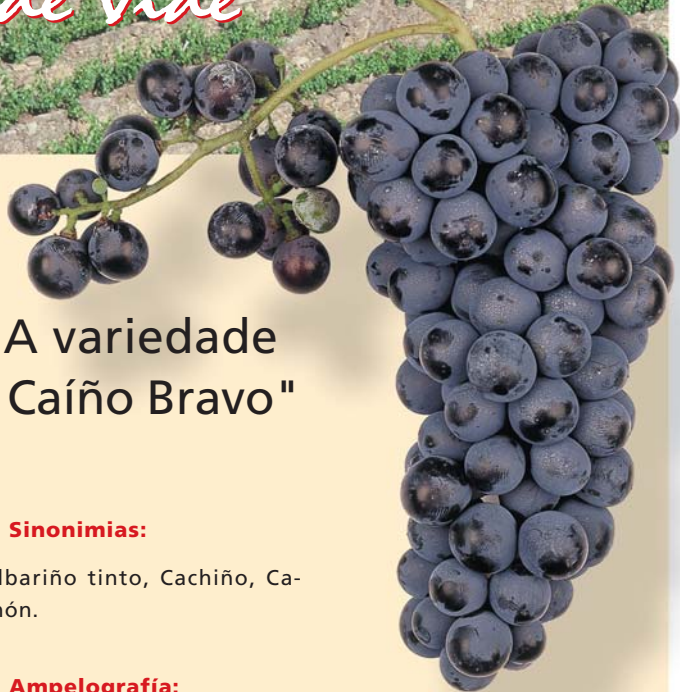
Insecticida de Control Múltiple

Avanzada formulación
en MICROESFERAS
de rápida liberación,
repletas de eficacia.

TECNOLOGÍA ZEON • RÁPIDA ACCIÓN
EFICACIA CONTRASTADA
BAIXO RISCO ECOTOXICOLÓGICO
VERSÁTIL • COMPATIBLE

As novas Castas de Vide

A variedade "Caíño Bravo"

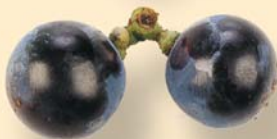
1. Sinonimias:

Albariño tinto, Cachiño, Cachón.

2. Ampelografía:

Brote aberto, pouco ou nada pigmentado, con ribete avermellado nos bordos e pilosidade de media a elevada.

Pámpanos medio ergueitos, con entrenós pouco o nada pilosos.

Follas adultas de tamaño mediano, pentagonais e pentalobuladas, con nervios de pigmentación escasa ou nula e dentes moi curtos e convexos. Face glabra e envés de pilosidade media. Seo peciolar en V, con lóbulos superpostos.

Acio de tamaño mediano, de compactidade media e pedúnculo de lonxitude tamén media.

Bagos esféricos, negro-azulados, de tamaño pequeno-mediano. Polpa incolora, con dúas pebidas de tamaño medio-grande

3. Fenoloxía:

Desborre tardío (+ 10 días despois de Cáselas ou Alsaciana Dourada, cara o 30 de Marzo na zona atlántica e 7 de Abril en Miño Medio). Maduración tardía (4,5 Chasselas), dentro das chuvias equinocciais, das que se defende pola súa alta resistencia á Botrite.

4. Agronomía:

Vigor medio e alta fertilidade (18 acios por cada 10 xemas vistas deixadas na poda de inverno).

De rendemento medio-alto, prefire solos soltos e ben drenados, sendo importante a cantidade e composición das arxilas do subsolo. En solos ácidos las bagas tenden a agretarse, polo que son moi necesarias as emendas calcarias. Adáptase moi ben ao cultivo en espaleira.

5. Patoloxía:

Sensibilidade media á mera, alta ao oídio e baixa á botrite.

6. Enoloxía:

Dado o seu longo ciclo e las reducidas posibilidades termolumínicas dos medios atlantizados, a súa maduración adoita ser incompleta, dando viños lixeiros e ácidos, algo desequilibrados, pero con aromas intensos e sumamente persoais ("a casta"). Excelente en mestura con outras variedades, ás que proporciona acidez e personalidade.

Un dito popular afirma que "o caíño é o pai do viño".

Nomes DAS NOSAS CASTES DE CEPAS E A SÚA SENSIBILIDADE ÀS ENFERMIDADES

NOME	SINONIMIAS	MILDEU	OÍDIO	BOTRITE	NOME	SINONIMIAS	MILDEU	OÍDIO	BOTRITE
Albariño	Alvarinho (Portugal) Galeguinho (Portugal)	2	4	1	Merenzao	María Ordoña, Bastardo Bastardinho (Portugal) Trosseau (Francia) Domingo Pérez	2	2	3
Albilla	Albillo	2	3	3	Mouratón	Moratón, Negreda	2	2	4
Alicante	Alicante Bouschet Garnacha tintorera	4	3	4	Palomino	Xerez	2	2	3
Brancellao	Brancelllo e Alvarello	1	4	4	Pedral	Cainho Espanhol (Portugal) Cainho do Freixo (Portugal)	2	3	1
Caiño Bravo	Albariño tinto, Cachiño	2	3	2	Sousón	Tintilla, Retinto, Vinhão (Portugal) Negrao (Portugal)	2	2	2
Caiño Longo	Caiño do país, Tinta barroca (Portugal)	2	3	4	Tempranillo	Arauxa	3	3	1
Dona Branca	Valenciana, Chabacana, Moza fresca, Boal, Doninha (Portugal)	2	3	4	Tinta Femia	Mourico (Portugal)	2	3	4
Espadeiro	Torneiro, Espadão (Portugal) Tinta dos pobres (Portugal)	2	4	1	Tinta Fina	Tinta do país Doncelinho (Portugal)	2	1	2
Ferrol	Ferron	2	2	2	Torrontés	Malvasia fina (Portugal)	2	3	3
Godello	Verdello, Parpal, Agudelo Gouveio (Portugal) Verdelho (Portugal)	2	4	3	Treixadura	Trajadura (Portugal) Trincadente (Portugal) Trincadeira (Portugal) Verdello rubio	2	2	2
Lado	Lado	2	3	2	Verdello		1	3	2
Loureira	Loureiro, Marqués, Cheiro	2	3	1	<i>Escala tomada entre: 1 (mínima) e 4 (máxima)</i>				
Mencia	Negrón	2	4	3					

O TEMPO

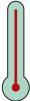
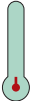
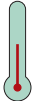

A no novo pero non tempo novo, pois seguirán os días moi fríos con ventos lixeiros do norte e neve nas montañas, pero non por iso habemos de esquecer os días de chuvia que aínda que non serán moitas, máis ou menos terémolas case

a metade dos días do mes. Tempo de facer lume para queantar as casas, e nas horas máis mainas convén seguir coa poda das videiras e froiteiras.

A un vilán, danlle un pé e toma tamén a man.

Se dous cans rifan contra un lobo, cómeno todo.

DATOS CLIMATOLÓXICOS (Media de 5 anos 2002/2003/2004/2005/2006)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	18,4 (día 28/2002)	-3,8 (día 14/2003)	9,02	15,6	81,4
Campus Lugo (Lugo)	19,7 (día 27/2003)	-6,4 (día 14/2003)	5,84	12,4	65,6
Verín (Ourense)	20 (día 27/2003)	-4,7 (día 29/2003)	5,64	10,8	66
Lourizán (Pontevedra)	22,5 (día 27/2003)	-2 (día 13/2003)	9,68	12,6	145,4

1 L. **A Circuncisión do Señor.** Ss. Fulxencio, mr.; Martiña, Eufrosia, vx.; Odilión, ab.

2 M. Ss. Beato Pedro, ab. s. Macario, ab.

3 M. Ss. Xenoveva, vx.; Florencio, b.; Daniel, mr.

Lúa
Chea

4 X. Ss. Aquilino, mr; Tito, b.; Gregorio, b.

5 V. Ss. Telesforo, p.; Eduardo, rei; Emiliana, vx.

6 S. **Epifanía Os Santos Reis, Melchor, Gaspar e Baltasar.**

7 D. S. Xulián, mr., patrón de Ferrol. Ss. Fiz, mr.; Crispín, mr. Festas en Tui, Bastabales (Mahía-Santiago), Laíño, Illa de Arousa e outros lugares máis de Galicia.

8 L. Ss. Maximiano, mr.; Luciano, b.; Elisenda, vx.

9 M. Ss. Marcelino, b.; Vidal; Marciano, mr.

10 M. Ss. Gonzalo de Amarante, c.; Nicanor, mr.; Gregorio S, p. Festa en Carreira (Ponteceures)

11 X. Ss. Teodosio, Hixinio, p.; Salvio, v.; Estevo.

Cuarto
Minguante

12 V. Ss. Modesto, mr; Arcadio, mr.; Victoriano, b.

13 S. Ss. Gumersindo, Leoncio, b.; Marta, vx.

14 D. Ss. Hilario, c.f.; Macrina, vx.; Malaquía, pf.

15 L. Ss. Amaro, ab.; Miqueas, pf.; Habacuc, p. Festas en Filgueira; Lalín (Pontevedra), e outros moitos lugares de Galicia.

16 M. Ss. Honorato, b.; Marcelo, p.; Priscila, mr.

17 M. Antón, b.; Rosalía, cf.; Mariano, mr.

18 X. A cátedra de S. Pedro en Roma, Ss. Presea v., mr.; Librada, vx.

19 V. Ss. Mario e Marta, esp.; Eufasio, mr.; Pía, mr.

Lúa
Nova

20 S. Ss. Fabián, p.; Bastián, mr.; Felisa, vx. Ss Froitoso b.; Euloxio e Augurio. Romaría de San Bastián do Pico Sacro en Boqueirón (Coruña).

21 D. Ss. Froitoso, b.; Euloxio mr.; Inés, vx.

22 L. Ss. Gaudencio, b; Vicente; Luftolde. Festas en Rodeiro (Pontevedra). Festas de S. Vicente de Trasmaño-Redondela (Pontevedra).

23 M. Ss. Adefonso, b.; Raimundo de Peñafort, cf.; Clemente, b.

24 M. Nosa Señora de Pax. Ss. Timoteo, v.; Tirso, mr.

25 X. A conversión de S. Pablo. Ss. Gonzalo Osorio, Paio, Afonso Froalengo. Festas en Vilar. Codeiro (Catoira).

Cuarto
Crecente

26 V. Ss. Froila; Policarpo, b.; Paula, vx.

27 S. Ss. Xoán Crisóstomo, b.; aia.

28 D. Ss. Cirilo; Tirso, mr.; Inés; Pedro Nolasco.

29 L. Ss. Francisco de Sales; Valerio, v.; Constancio, b.

30 M. Ss. Martiña, vx.; Aldegunda; Hipólito, mr.

31 M. Ss. Xoán Bosco; Marcela, vx.; Luísa vx.

Febreiro

O TEMPO

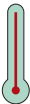

Aínda que a auga non será moita, teremos máis días de choiva que de tempo enxoiito, e falaremos de nevaradas nas bisbarras altas e de xeadas nas comarcas máis preto do mar.

Tempo de rematar a poda e facer as novas plantacións de todo tipo de árbores.

O amigo e o tempo, muda segundo vai o vento.

Amigo e viño, mellor canto máis antigo.

DATOS CLIMATOLÓXICOS (Media de 5 anos 2002/2003/2004/2005/2006)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	21,4 (día 4/2004)	-4,6 (día 21/2004)	7,94	11,8	77
Campus Lugo (Lugo)	20,5 (día 5/2004)	-5,9 (día 21/2004)	5,7	10,4	62,2
Verín (Ourense)	18,3 (día 5/2004)	-4,6 (día 28/2005)	6,3	7,8	35,8
Lourizán (Pontevedra)	23,7 (día 4/2006)	-1,8 (día 21/2004)	9,58	10,6	79,8

1 X. Ss. Ignacio de Antioquía, b. mr.; Severo, b.

2 V. A. Candeloria. Ss Catalina de Riccis, vx.; Feliciano, m. Festas de Esgos (Ourense).

Lúa
Chea

3 S. Ss. Francisco Branco Ss Brais, b.; Lorenzo, mr. romaría do San Bras en Bembrive (Vigo), Entenza Pontevedra (Comarca de Tui), en Budiño (O Porriño-Pontevedra), San Cibrán de Las (Ourense) e outros lugares.

4 D. **Domingo de Septuaxésima.** Ss. André Carsino, b.; Eutiquia, mr.; Aquilino, mr.

5 L. Ss. Francisco, Branco, Aqueda, vx.; Albino, b. Festa en moitos lugares de Galicia, sendo moi famoso o entroido de Laza.

6 M. Ss. Dorotea, mr.; Saturnino, mr.; tito, b.

7 M. Ss. Ricardo, rei.

8 X. Ss. Xoán de Marta; Ciriaco, Dionisio, mr.; Sebastián, mr.

9 V. Ss. Cirilo; Apolonia, mr.; Sabino, b.; Donato, mr.

10 S. Ss. Escolástica, vx.; Guillerne de Aquitania; Ireño, mr.

Cuarto
Minguante

11 D. **Domingo de Sesaxésima.** Nosa Señora de Lourdes; Ss. Lucio, mr.; Desiderio, mr.

12 L. Ss. Alla de Barcelona, mr.; Damián, mr.; Modesto, mr.

13 M. Ss. Estevo, ab.; Gregorio II, papa; Catalina, vx.

14 M. Ss. Valentín; Apolonio, mr.; Zenón, mr.; Moisés, mr.

15 X. Ss. Faustino, Castro, mr.; Saturnino, mr.

16 V. Ss. Onésimo, ab.; Elías, Xeremías, Samuel e Daniel.

17 S. Ss. Xulián de Capadocia, mr.; Teodula.

Lúa
Nova

18 D. **Domingo de Quincuaxésima - ENTROIDO.** Ss. Simeón, b.; Clodio, mr.; Silvano, mr.

19 L. Ss. Gabino, mr.; Conrado, Marcelo, mr.

20 M. **Martes de Entroido.** Ss. Eleuterio, v.; Nemesio, mr.; León b.; Obdulia, vx.

21 M. **Mércores de Cinza.** Ss. Secundario, mr.; Flaviano, mr.; Zacarías, mr.

22 X. A Cátedra de s. Pedro de Antioquía. ss. Pancasio, b.; Abilio, cf.

23 V. Ss. Ordoño, b.; Marta de Astorga, vx. mr.

24 S. Ss. Matías, Primitiva, Modesto.

Cuarto
Crecente

25 D. **Primeiro Domingo de Coresma.** Ss. Víctor, Flaviano, mr.; Modesto, b.; Sebastián Aparicio.

26 L. Ss. Fiz, p.; Clodio, mr.; Néstor, b.m.

27 M. Ss. Leandro, b.; Baldomero.

28 M. Ss. Román, Basilio, Rufino, cf.

Marzo

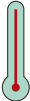

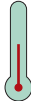

O TEMPO

Días de choiva que pode que sexan abundosas con ventos algo fortes, pero estes non serán moitos; aínda que tamén veremos algunha nevarada, sen faltar algunha semaniña de tempo soleado con xeadas polas noites e morno polo mediodía. Tempo de preparar terras e limpar brozas antes de que agromen.

Cando chove e vai vento, pecha a porta e métete dentro.

Chuvia no mar e vento na ría, auga para todo o día.

DATOS CLIMATOLÓXICOS (Media de 5 anos 2002/2003/2004/2005/2006)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	29 (día 23/2002)	-4,2 (día 2/2005)	11	14,4	78
Campus Lugo (Lugo)	27,7 (día 23/2002)	-8,4 (día 2/2005)	9,02	13,6	69,8
Verín (Ourense)	25,8 (día 24/2002)	-8,2 (día 1/2005)	9,86	10,6	80,2
Lourizán (Pontevedra)	29,6 (día 23/2006)	2,9 (día 2/2005)	12,1	14,4	149,6

1 X. Santo Anxo da Garda. Ss. Rosendo, ob.; Manilán, b.; Eudoxia, mr. Festas en Celanova (Ourense).

2 V. Ss. Basilio, mr.; Heraclio, mr.

3 S. Ss. Emeterio, mr.; Celedonio, mr.; Cunegunda, vx. *Eclipse lunar total visible en Europa.*

Lúa
Chea

4 D. **Segundo Domingo de Coresma.** Ss. Capitón de Lugo; Casimiro, cf.; Elpido, b.

5 L. Nosa Señora de Africa. Ss. Eusebio, mr.; Adrián, mr.

6 M. Ss. Olegario, b.; Basilio, b.; Felicitas, mr.

7 M. Ss. Tomé de Aquino Gaudosio, b.; Feófilo, b.

8 X. Ss. Xoán de Deus; Apolonio, mr.; Cirilio, b.

9 V. Ss. Panacio, b.; Catalina, vx.

10 S. Ss. Melitón e trinta e nove compañeiros. Anastasia, vx.

11 D. **Terceiro Domingo de Coresma.** Ss. Heraclio, mr.; Fermín, mr.

12 L. Ss. Gregorio Magno, p.; Bernardo, b.; Teófanos, mr.

Cuarto
Minguante

13 M. Ss. Marcos. I Mr.; Cristino, mr.; Eufrasia, vx.

14 M. Ss. Matilde, raiña; Eutiquio, mr.; León, b.

15 X. Galicia. Ss. Londoxino, mr.; Lucrecia, mr.

16 V. Ss. Hilario, b.; Patricio, b.

17 S. Ss. Xosé de Arimatea; Patricio, b.; Xertrudis, vd.

18 D. **Cuarto Domingo de Coresma.** Ss. Cirilio, b.; Eduardo, rei; Narciso, mr.

19 L. Xosé Esposo da Santísima Virxe. Ss. Quinto, mr.; Marcos, mr.

Lúa
Nova

20 M. Ss. Martiño de Dumio, Eufemo, Ambrosio, ab.

21 M. Ss. Bieito, ab. Romaría de S. Bieito en Cambre (A Coruña), Lérez, Cambados, Lantaño e outros lugares de Galicia.

22 X. Ss. Deogracias; Catalina de Suecia, vx.; Basilia, mr.

23 V. Ss. Fidel, mr.; Victorinao, mr.; Toribio de Mongroveijo, b.

24 S. Arcanxo S. Gabriel. Ss. Agapito, b.; Timoteo, mr.; Segundo, mr.

25 D. **Domingo de Paixón.** Anunciación de Nosa Señora e Encarnación do fillo de Deus. Ss. Dimas; Ventil. (A Romaría de s. Ventil, Punxín-Ourense, faise o primeiro domingo despois de Pascua). Festas do corpiño. Lalín (Pontevedra). Romaría en Lampal (Padrón).

Cuarto
Crecente

26 L. Ss. Braulio, b.; Tegra, mr.; Eutiquia, mr.

27 M. Ss. Leda; Xoán Damasceno.

28 M. Ss. Sixto II, p.; Xoán Capristano, Doroteo, mr.

29 X. Ss Eustasio, Pastor, Xonás, mrs.

30 V. Ss. Climaco, ab.; Xob, cf.; Pastor, mr.

31 S. Ss. Balbina, Amadeo, Teódulo, mr.

Abril

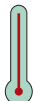

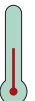

O TEMPO

Di o refrán que “no abril a chuvia enche o carro e mais o barril”, e poida que neste mes chegue para o carro, pero non ha de abundar para o barril, pois cando os ventos viren do norte ou nordés, teremos días seguidos de tempo que será ás veces toldado outras soleado, pero enxoito. Xa é tempo de moita faena, na preparación das hortas e das primeiras sulfatas.

O abril e o maio, son as chaves de todo o ano.

Abril frío e mollado, enche o celeiro e farta o gando.

DATOS CLIMATOLÓXICOS (Media de 5 anos 2002/2003/2004/2005/2006)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	29 (día 23/2002)	-1,6 (día 10/2005)	11,82	13	87,2
Campus Lugo (Lugo)	29,4 (día 24/2006)	-2,2 (día 11/2006)	10,24	13,4	69,2
Verín (Ourense)	28,2 (día 29/2005)	-0,5 (día 9/2004)	11,5	9,4	49,4
Lourizán (Pontevedra)	30,3 (día 23/2002)	2 (día 4/2002)	13,6	11,6	111,6

1 D. **Domingo de Ramos.** Ss. Venancio; Macario, cf.; Estevo, mr.

2 L. Ss. Francisco de Paula; Urbano, b.; María Exipciaca. Romaría da Nosa Señora de Loreto en Arcas, A Estrada (Pontevedra). Festas en Fisterra (A Coruña). San Telmo en Tui (Pontevedra). Romaría de San Lázaro en Pontecesures (A Coruña).

3 M. Ss. Veningna, mr.; Engracia.

4 M. Ss. Isidoro de Sevilla, b.; Zóximo, cf.; Publio, c.

5 X. **Xoves Santo.** S. Beato Xoán de Viveiro. Ss. Vicente Ferrer; Irea, vx.; S. Xuliana, vx.

6 V. **Venres Santo.** Ss. Sixto, p.; Celestino I, p.; Timoteo, mr.

7 S. **Sábado Santo.** Ss. Epifanio, mr.; Donato, mr.; Saturnino, mr.

8 D. **Domingo de Pascua. (Festa do bolo en Lubre-Ares).** Ss. Xenaro, mr.; Macaria, mr.; Amancio, b.

9 L. Ss. Demetrio, mr.; Hilario, mr.; María Cleofé, vx.; Casilda vx.

10 M. Ss. Apolonio, mr.; Ezequiel, cf.; Terencio, mr.

Cuarto Minguante

11 M. Ss. León I, p.; Felipe, b.

12 X. Ss. Zenón, b.; Constantino, mr.; Damián, mr.

13 V. Ss. Hermenexildo, Crescente, Quintillán.

14 S. Ss. Valeriano, mr.; Pedro Telmo.

15 D. **Domingo de Quasimodo - As Pascuíñas.** Ss. Anastasia, mr.; Basilisa, mr.; Victorio, mr.; Engracia, mr.; (Hoxe Entenza).

16 L. Ss. Froitoso de Braga, b.; Bernardiña de Soubirous, vx.; Engracia, mr.; Toribio de Turonia, bispo de Astorga (Hoxe parroquia de Entenza, comarca de Tui).

17 M. Ss. Aniceto, p.; Marciano, mr.; Elías, mr.

Lúa Nova

18 M. Ss. Leuter, mr.; Plácido, mr.; Amadeo, cf.; Antía.

19 X. Ss. Pafnucio, mr.; León IX, p.; Dionisio, mr.

20 V. Ss. Cesáreo, mr.; Antón, m.; Inés, vx.; beato Afonso de Ourense.

21 S. Ss. Anselmo, b.; Simeón, mr.; Ananías, m.

22 D. Ss. Sotero, Leónidas.

23 L. Ss. Xurxo, mr.; Adalberto, mr.; Alberte, b. Festa en Valdeorras (Ourense). Romaría de Santo Alberte en Ribeira. Festa de San Xurxo en Cereixo, A Estrada (Pontevedra); a romaría faise o domingo de Angustias, e celébrase os tres domingos que veñen despois.

24 M. Nosa Señora a Divina Pastora. Ss. Eufrasia Pelletier, Fidel de Simaringa, mr.; Leoncio, mr.; Eusebio, mr.

25 M. Ss. Marcos, ev.; Franco, Aniano. Romaría de S. Marcos de Codeira (Lugo). Feira do ano a Festa con corridas de touros en Noia e Feira de madeira en San Marcos (Lavacolla-Santiago).

26 X. Nosa Señora de Saleta. Ss. Cleto, p.; Basilio, b.

27 V. N. S. de Montserrat. Ss. Teófilo, b.; Antimo, b.; Zita, vx.

28 S. Ss. Vidal, mr.; Valeria, mr.; Teodora, mr.; Pedro, m.

29 D. Ss. Pedro de Verona, mr.; Hugo, Cf. romaría de San Pedro, mártir de Ribadavia, en Velvís (Santiago) e en San Domingos da Coruña. Tamén é costume facer pola bisbarra de padrón o alumear os cereais.

30 L. Ss. Catalina de Siena, vx.; Sofía, mr.; Amador.

Maio

O TEMPO

Segundo avanza o mes, notarase que o tempo vai mellorando, con días fermosos e floreados, pero aínda fresquiños, outros moi anubrados que deixarán choivas que serán máis abondosas nas bisbaras de Santiago para o norte. É tempo de facer todo tipo de sementeirás e plantacións, pero no medio de tanto labor habemos de facer un alto para festexar o Santo Isidro.

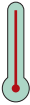
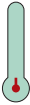
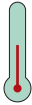

Maio hortelán, dá moita folla e pouco pan.

No tempo do cuco, na mañán me mollo e na tarde me enxugo.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo e Campus-Lugo, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín e Lourizán, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	30,2 (día 20/2004)	1,3 (día 8/2001)	13,78	11,6	81,6
Campus Lugo (Lugo)	34,6 (día 29/2001)	-1 (día 1/2002)	12,76	11,8	60,6
Verín (Ourense)	30,5 (día 26/2005)	-2,5 (día 8/2004)	13,97	9,25	51,25
Lourizán (Pontevedra)	31 (día 30/2002)	3,6 (día 8/2004)	15,55	14	94,5

1 M. N. Señora de Pastoriza. Ss. Felipe, ap.; Santiago Apóstolo; Orencio, mr.

2 M. Ss. Atanasio, Valentín, b.; Xermán, mr.

Lúa
Chea

3 X. A Invenção da Santa Cruz. Ss. Alexandre I, p.; Evencio, mr.; Maura, mr. Romaría de Santa Cruz Padrón (A Coruña). Romaría de San Bieito en Carballo, Friol (Lugo). Festas en Melón, "O Maio" en Laza (Ourense).

4 V. Ss. Mónica, vd.; Helena, vx.; Silvano, b.

5 S. Festa do Divino Pastor. N. Señora das Grazas, Ss. V, p.; Euloxio, b.; Anxelo, mr.

6 D. Ss. Eliodoro, mr.; Xusto, b.; Lucio, b. Festa votiva en Padrón do nome de San Xoán do Raio, padroeiro dos impresores.

7 L. Ss. Estanislao, b.; Flavio, mr.; Augusto, mr.

8 M. N. S. dos Desamparados. Ss. Victor, mr.; Denis, cf.; Eladio, c. Festas na Parroquia de Entenza-Tui (Pontevedra).

9 M. Ss. Gregorio Nacianceno, Lucas.

10 X. Ss. Nicolás, b.; Xob. pr.; Gordian.

Cuarto
Minguante

11 V. Ss. Mamerto, b.; Fabio, mr.; Florencio, mr.

12 S. Ss. Domingos da Calzada; Nerero, mr.; Domitila, m.

13 D. Ss. Pedro Regalado, c.; Onésimo, b.

14 L. Ss. Bonifacio; Pascual; Xema Galgani.

15 M. Ss. Xoán Bautista de la Salle; Isidro Labrador. Festas en Sto. Eufrasio no Val do Mao (Lugo). Festa de S. Leuter en Lagartóns, Pontearreas (Pontevedra).

16 M. Ss. Xoán de Nepomuceno; Aquilino, Ubaldo. Eufrasio. Festa en Rubiana-Valdeorras (Ourense).

Lúa
Nova

17 X. **Ascensión do Señor.** Ss. Pascual Bailón; Basilisa; Celestino.

18 V. Ss. Venancio; Clodio; Fiz de Cantalicio. Festa en Santa Comba en Piás-Codesos-Sobrado, e tamén en Carballeda do Avia a Festa da Nosa Sra. do Lodairo, Romaría da Nosa Sra. do Viso en Lobeira (Ourense).

19 S. Ss. Ivo; Prudencia, mr.; Cirilo, cf.

20 D. Ss. Bernardiño de Siena, b.; Teodoro, Aquila.

21 L. Ss. Indalecio, b.; segundo, b.; Cecilio, b.; Torcuato b.

22 M. Ss. Rita de Casia; Castro, mr.; Emilia, mr.

23 M. Apar. do Apóstolo Santiago. Ss. Desideiro, mr.; Miguel, b.

Cuarto
Crecente

24 X. Nosa Sra. Auxiliadora dos Cristiáns. Ss. Susana, mr.; Marciano, mr.

25 V. Ss. Gregorio VIII, p.; Urbano I, p. Festas en Pontearreas e tamén en Bueu con alfombras e flores. A "Coca" en Redondela (Pvdra).

26 S. Ss. Felipe Neri; Leuter, p.; Haraclio, mr. Romaría de San Franco en Dornelod Tameiga (Pontevedra). ss. Beda, cf.; Xulía, mr.; Xoán I, p.

27 D. **Domingo de Pentecostes.** Ss. Agostiño de Cantorbery, b.; Viliulfo, bispo de Tui; Crescente, mr.

28 L. Ss. María Madalena de Pazis, vx.; Teódula.

29 M. Ss. Fernando, rei; Isaac, b.; Fiz I, p. Romaría de San.

30 M. Sebastián de Pico Sagro en Boqueixón (A Coruña).

31 X. Nosa Sra. Raiña de tódolos Santos. Ss. Petronilla, v.; Xoana de Arco, vx.

San Xoán

O TEMPO

Pode que no primeiro os días non sexan claros, con anubrados, que arranxarán máis dunha treboada e algunha auga; pero preto do San Xoán os ceos xa serán limpos e a calor, que será forte, seguirá ata a fin do mes. Os días, que xa son moi longos, quedaranse curtos para tanta faena que nestas datas hai que levar a cabo nas viñas, nas hortas e nas praderías.

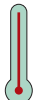

Trouleemos neste San Xoán, que o que vén só Deus sabe os que troulearán.

Cazadores, xastres e zapateiros, son os máis mentireiros.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo e Campus-Lugo, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín e Lourizán, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	33,4 (día 17/2005)	4,4 (día 11/2001)	17,62	6,6	39,4
Campus Lugo (Lugo)	36,1 (día 21/2003)	2,8 (día 11/2001)	17,36	5	33
Verín (Ourense)	36,2 (día 21/2003)	-4,7 (día 9/2002)	19,92	4,25	28,5
Lourizán (Pontevedra)	30,7 (día 25/2002)	7,3 (día 10/2002)	19,55	6,5	61

1 V. Nosa Señora da Luz. Ss. Iñigo, a.; Fermín, mr.

2 S. Ss. Erasmo, b.; Marcelino, Blandia, vx. mr.

3 D. **Festa do viño tinto de Barrantes (Exaltación das castes autóctonas).** Ss. Clodio, mr.; Denis, mr.; Clotilde, raíña. Romaría da Nosa Sra.

4 L. Ss. Francisco Coracciolo; Alexandre, b.

5 M. Ss. Valeria, mr.; Macia, mr.; Apolonio, mr.

6 M. Ss. Gonzalo de Acebeiro, Norberto, Artermio.

7 X. **Santísimo Corpus Christi.** Ss. Roberto, a., Sabiniano, mr.; Pablo, b.

8 V. Ss. Severino, b.; Medardo, cf.; Victoria, cf.

9 S. Nosa Señora da Graza. Ss. Feliciano, mr.; Pavo, mr.

10 D. Ss. Margarida, Amancio, mr.; Primitivo.

11 L. Ss. Bernabé, ap.; Rosalina, vx.; Delaira. Festas en Allariz (Ourense). Romaría na Franqueira.

12 M. Ss. Xoán de Sahagún; Olimpo. León II, p.

13 M. Ss. Antón de Padua; Aquilina, vx. Festas en Beariz, A Peroxa; Vilar de Barrio, A Rúa, Cenlle (Ourense), en Monterroso (Lugo).

14 X. Ss. Basilio. Eliseo, pf.; Valerio, mr.

15 V. Ss. Vito, mr.; Leónidas, mr.; Modesto.

16 S. Ss. Lutgarda, vx.; Tuirico, mr.; Aureliano, mr.

17 D. O sagrado Corazón de Xesús. ss. Ismael, mr.; Rainero, cf.; Manuel.

18 L. Ss. Efrén, d.; Paula, mr.; Isabel, mr.

19 M. Ss. Aurora, vx.; Laberto, mr.; Ursicino, mr.

20 M. Ss. Silveiro, p.; Florentina, vx.; Xema, mr.

21 X. Ss. Luís Gonzaga; Marcial; Demetria, vx.

22 V. Ss. Paulino de Nola; Inocencio V, p.; Consorcia, vx.

23 S. Ss. Agripina, vx.; Zenón, mr.; Xoán, mr.

24 D. Natividade S. Xoán Bautista. Ss. Orencio, mr.; Teodulfo, b.; Fausto, mr. Festas en Barbadás (Ourense). Festa e Romaría de N. S. do Corpiño, Lalín (Pontevedra) en Sarria (Lugo e outros lugares de Galicia).

25 L. Ss. Osoria, vx.; Lucía, vx.; Adalberto, cf.

26 M. Ss. Paio de Tui, Salvio, mr.; David, cf. Festas en San Paio na Estrada (Pontevedra). S. Paio de Bascos-Ordes.

27 M. Nosa Señora do Perpetuo Socorro. Ss. sansón, cf.; Ladislao, rei.

28 X. Ss. León II, p.; Marcelo, mr.; Arximiro, mr.

29 V. Ss. Pedro e Paulo, aps.; Siro, b. Festas en Leiro e Muíños (Ourense); en S. Pedro de Benquerencia, Barreiros (Lugo), Na Ramallosa e Agolada (Pontevedra), Canaval (Lugo).

30 S. Conmemoración de S. Pablo. Ss. Luciana, mr.; Emiliana, mr.

Santiago

O TEMPO

Como sempre neste mes, a secura será moita, pois só algunha treboada asexará por algunhas comarcas, mentres na beiramar serán as néboas as que aliviarán un pouquiño a calor abafante que por algúns días seguidos ha de facer. Risco de lumes

nos montes e tempo de colleitas das nosas hortas, tamén serán datas de moitas festas en case que todos os lugares da nosa Galicia.

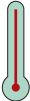
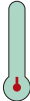
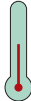

Cando o camiñante vende a bota, ou sabe a pez, ou está rota.

Cando canta a tixola, sinal de que hai encherola.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo, Campus-Lugo é Lourizán, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	35,7 (día 12/2005)	7,2 (día 12/2004)	18,28	8,2	47
Campus Lugo (Lugo)	35,3 (día 2/2001)	4,4 (día 11/2002)	17,72	6	34,2
Verín (Ourense)	36,4 (día 24/2004)	7,4 (día 11/2002)	20,45	2,25	8,5
Lourizán (Pontevedra)	37,2 (día 20/2005)	8,8 (día 11/2002)	20	7	44,6

1 D. Precioso Sangue do Noso Señor Xesucristo. Ss. Castro bispo, Aarón, mr.; Simeón, cf. Festa en Nogueira de Ramín (Ourense).

2 L. Ss. Visitación da Nosa Señora, Otón, b.; Urbano, mr.

3 M. Ss. Ireneo, mr.; Eliodoro, b.; Euloxio, mr.

4 M. Ss. Laureano, b.; Flavio, b.; Elías, b.

5 X. Ss. Mauriño, mr.; Filomena, vx.; Domicio, mr.

6 V. Ss. Tomé de Moore, mr.; Isaías, prf.; Matilde, vx.

7 S. "A Rapa" de Sabucedo (Pontevedra). Ss. Fermín; Cirilo, ap.; Próspero. Cristo da Luz en Hío (Pontevedra).

Cuarto Minguante

8 D. Ss. Isabel de Portugal, Uxío, Adriano III, p. Festa e Romaría en Outeiro de Rei (Lugo).

9 L. Nosa Señora das Marabillas. Ss. Anatolia, vx.; Xenón, mr.; Alexandre, mr.

10 M. Ss. Vidal, mr.; Leoncio, mr.; Mauricio, mr.; Amelis, vx. Xoán Xacobo Fernández mrs.

11 M. Ss. Pío I, p.; Sabino, mr.; Cibrán, mr.; S. Bieito, b. Festas en Allariz (Ourense). O Porriño e Arbo (Pontevedra). Romaría de S. Bieito de Cova da Loba (Ourense), e en Herbón (Padrón). Romaría de San Benitiño de Lérez (Pontevedra). San Bieito de Seráns (Romaría) Porto do Son.

12 X. Ss. León, ab.; Xoán Gualberto, ab.; Epifanía, mr.

13 V. Ss. Uxío, mr.; Esdrás, cf.; Xoel, pf.; Silas, cf.

14 S. Ss. Boaventura, b.; ciro, b.; Francisco Solano, cf.

Lúa Nova

15 D. Ss. Henrique, rei; Anastasio, b.; Zósima, mr. Romaría de San Bieito en Soutelo de Montes (Pontevedra). Aniversario da morte de Rosalía.

16 L. N. S. do Carme. Ss. Valentín, b.; Sisenando, mr.; Eustaquio, a. Festas de Baiona, Mondariz (Pontevedra), Marín, Vilagarcía, Camariñas, Corcubión e outros lugares.

17 M. Ss. Aleixo, b.; Teodoro, b.; León IV, p.

18 M. Ss. Mariña de Augas Santas; Camiño de Lesli, Federico, b. Festas en Cambados, Romaría na Lagoa Castiñeiras, Marín (Pontevedra).

19 X. Ss. Vicente Paul; Aura, vx.; Liberio, b.; Arsenio, cf.

20 V. Ss. Aurelio, mr.; Librada, vx; Comba, mr.; Elías, pr. Xosé María Díaz Sanxurxo. Festa Campeira en Cervantes (Lugo).

21 S. Ss. Daniel, pf.; Xulia, mr.; Clodio, mr.

22 D. Ss. María Madalena, Teófilo, mr.; Cirilo, b.

Cuarto Crecente

23 L. Ss. Apolinar, b.; Bernardo, mr.; Gracia, mr.

24 M. Ss. Cristina, mr.; Aquilina, mr.; Mariña, mr. Festa en Campaña-Valga.

25 M. Santiago Apóstolo. Festa en Compostela (A Coruña), en Cortegada e Canedo (Ourense). Día do Padroeiro en Galicia. Romaría de Santiaguíño do Monte en Padrón. Romaría en Franza. Festa en Campaña-Valga.

26 X. Ss. Ana, nai da Nosa Señora, Olimpo, mr.

27 V. Ss. Serxio, mr.; Aurelio, mr.; Dionio, v.; Constantino, b.

28 S. Sta. Catina. Tomé; Victor, p.

29 D. Ss. Marta, cx.; Beatriz, mr.; Lucía, mr. Romaría en santa Marta de Ribarteme (Pontevedra).

30 L. Ss. Domitila, vx.; Senén, mr.; Abel, cf.

Lúa Chea

31 M. Ss. Ignacio de Loyola, Flavio, mr.; Columbán, cf.

Agosto

O TEMPO

Seguirá a calor, a seca e o risco de lume nos nosos montes pola culpa dos incendiarios, pero non polos parroquianos que son os que sempre coidaron deles e agora prohíbeselle calquera lume como se fosen uns irresponsables. Cara

ao final, o tempo xa refresca e poida que veña algunha auga para mellorar a vendima.

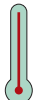

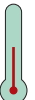

A chuvia no agosto, non é chuvia que é mel e mosto.

A castaña no agosto quere beber, e no setembro comer.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo, Campus-Lugo é Lourizán, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	39 (día 12/2003)	7,1 (día 24/2005)	19,04	9	37,6
Campus Lugo (Lugo)	38,4 (día 7/2003)	5,5 (día 2/2002)	18,58	7,2	40
Verín (Ourense)	38,6 (día 12/2003)	7,3 (día 1/2002)	20,67	4,5	44
Lourizán (Pontevedra)	37,2 (día 4/2005)	10,6 (día 17/2001)	20,6	7,6	63,6

1 M. Ss. Pedro ad-víncula. Ss. Fausto; Mauro, Fe. Romaría de S. Fiz en Vilarmide, Pontenova (Lugo). Festa do "San Fins" en Cabeiras-Arbo (Pontevedra).

2 X. N. S. dos Anxos. Ss. Afonso María Ligoría; Estevo, p.m. Primeiro Domingo, festa de Sta. Mariña de Ramil. Castro de Rei.

3 V. Invención do Corpo de Sto. Estevo. Ss. Lidia, Ciro. Festa de Santo Estevo en Vicedo (Viveiro).

4 S. Ss. Domingos de Guzmán; Helena; Tertuliano.

5 D. **Festa do Cristo en Vigo.**
Festa do Viño Albariño en Cambados (55 Aniversario).
N. S. das Neves. Ss. Venancio, b.; Osvaldo, rei.

Cuarto Minguante

6 L. A transfiguración do Noso Señor. Ss. Xusto; Pastor; Vicente, mr. Festa Viquinga en Catoira.

7 M. Ss. Mamede, Severino, mr.; Alberte.

8 M. B. Roxeiro de Meira. Festas en Ribeira (Pontevedra).

9 X. Bra. Urraca Sarmento. Ss. Domiciano, Marciano.

10 V. Ss. Lourenzo; Asteria. Festas en Foz (Lugo). Festa da Peregrina patroa de Pontevedra. Festa do polbo no Carballiño.

11 S. Ss. Susana, mr.; Filomena, vx.; Digna, mr.; Bieito, b. Festas.

12 D. Ss. Clara. Eusebio, Felicísima.

Lúa Nova

13 L. Ss. Hipólito, mr.; Hagedunda; Concordia.

14 M. Ss. Nuño Álvarez; Calisto, mr.; Demetrio, mr.

15 M. Asunción da N. señora. N. Señora dos Ollos Grandes, Patroa de Lugo. S. Paio, mr. Comezan "Os Caneiros" en Betanzos.

16 X. Ss. Xoaquín, pai da Nosa Señora; Roque. Romaría de San Roque en Vilagarçia (Pont.). Romaría de San Roque en Vigo, e en Hío.

17 V. Ss. Eufemia, Godina, Mamede.

18 S. Ss. Floro, mr.; Crispín, mr.; Louro, mr.

19 D. Ss. Tegra, mr.; Maxin, mr.; Timoteo, b.; Patricio, cf.

20 L. Ss. Bernaldo; Samuel, pf.; Cristovo, mr.

Cuarto Crecente

21 M. Ss. Xoana Francisca de Fremiot, Fidel, mr.

22 M. Pur. Cor. de María. Ss. Román; Tolomeo, b.; Patricio, cf.

23 X. Ss. Froitoso, mr.; Claudio, mr.; Eleazar, mr.

24 V. Ss. Bartol., ap. Romaría de S. Sebastián no Santuario de "A Rocha". Moalde (Pont.). Festa en Noia. Romaría en Naseiro-Viveiro (Lugo).

25 S. Ss. Luís, rei; Xenxo de Arlés, m. Bto. Pedro Vázquez.

26 D. S. Paio de Tui; Salvio; David.

27 L. Ss. Xosé de Calas.; Cesáreo; Vitorio. Fest. en Baralla (Lugo).

28 M. Ss. Agostiño: Moisés; Bibiano.

Lúa Chea

29 M. Degolación de S. Xoan Bautista. Ss. Sabina, vx.

30 X. Ss. Ero de Arm., Rosa de Lima, Arsenio. Virxe da Cabeza en Meis. Romaría da N. S. da Lanzad. (Pont.).

31 V. S. Ramón. O Conde Sto. N. S. da Rocha en Caldelas de Tui. A Virxe da Lanzada (Pont.).

Setembro

O TEMPO

Escapásenos o verán, pois xa se notarán os días máis curtos e noites máis fresquiñas, aínda que polo día haberá tempo soleado e fermoso; pero en canto entremos nas datas preto do outono, as nubes toldarán os ceos e as chuvias poden ser fortes e ventosas por algúns días. As colleitas de patacas, millo, uvas e leña, han de facerse con

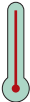
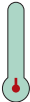
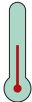

tempo seco, pois unha colleita mollada é colleita estragada.

*En setembro, ou secan as fontes ou leva as pontes.
Se queres ter mel, castra a colmea polo San Miguel.*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo, Campus-Lugo é Lourizán, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	33,3 (día 13/2003)	4,1 (día 19/2001)	17,12	9,6	42,8
Campus Lugo (Lugo)	31,7 (día 2/2005)	3 (día 19/2005)	16,02	6,8	53,8
Verín (Ourense)	32,4 (día 14/2003)	5,9 (día 18/2005)	17,95	6,5	50
Lourizán (Pontevedra)	34,7 (día 13/2003)	8,6 (día 27/2001)	18,8	8,8	62

- 1 S.** Ss. Xil., b.; Constancio, Ana, pr.; Terencio. Fest. en Bóveda.
- 2 D.** Ss. Teodoro, mr.; Antoiño, Eutiquiano, mr. Fest. do Santo Cristo de Goián, Vilar (Lugo).
- 3 L.** Ss. Pio X, p.; Eufemia; Dorotea, Martío.
- 4 M.** Ss. Marcelo, b.; Rosalía. fest. do Sto. Cristo en Portomarín. Romaría de Augas Santas en Pantón (Lugo).
-
Cuarto Minguante
- 5 M.** Ss. Obdulio, cf.; Macario, mr.; Urbano, mr.
- 6 X.** N. Sra. de Guadalupe. S. Fausto, mr. o.; Pastor; Vicente, mr.
- 7 V.** Ss. Rexina, mr.; Clodoaldo, mr.
- 8 S.** A. A. Natividade da Nosa Sra. Fest. da N. Sra. do Campo, Ribadeo; N. Sra. dos Milagres, Alfariz; da Escravitude; Virxe do Portal, Ribadavia; N. Sra. dos Remedios, Ourense e Castro Caldelas. Sant. Milag. do Cebreiro, Rom. na Franqueira. Os Remedios en Sarria.
- 9 D.** Ss. Pedro Claver; Serxio, cf. Fest. en Piñor de Cea (Ourense). Romaría do Libramento da Lamosa.
- 10 L.** Ss. Pedro Mezonzo. Pulqueria, cf.; Hilario, cf.
- 11 M.** N. Sra. das Viñas. Fest. en Sta. María do Porto, Marín (Pont.), Virxe de Guad., Rianxo (A Coruña). Rom. da N. Sra. da Barca. Muxía (A Coruña).
-
Lúa Nova
- 12 M.** O Doc. Nome de Mª S. Leonc., mr. Fest, en Rib. de Lea-Lugo.
- 13 X.** Ss. Samuel de Iria; Amadeo, b.; Euloxio, b.
- 14 V.** Exalt. de Sta. Cruz. Sta. Rosa. Fest. do Ecce-Homo en Becerreá (Lugo), Arcos-Outeiro de Rei (Lugo). Fest. da Virxe dos Milagros de Amil-Moraña. A Guadalupe en Rianxo. A barca en Muxía, e a Nsa. Sra. do Leite en Liaño.
- 15 S.** As Gloriosas Dores da Nsa. Sra. Rom. da Virx, das Dores, en Pontecaldelas. N. S. das Ermidas en Cruz do Bolo. Fest. dos Ecce-Homo en Pallas de Rei; Sant. Cristo en Pobra de Trives, e no Barco de Valdeorras; Os rem. en Mondoñedo (Lugo). Festas en

- Melide (A Coruña); Rom. das Angustias en Arcos (Lugo) faise o domingo que segue a Ecce-Homo ou no outro domingo seguido faise a Festa da Saleta en S. Xián de Mos (Lugo). Festa da Virxe do Cristal (cantada por Curros Enríquez) en Vilanova dos Infantes (Ourense).
- 16 D.** Ss. Cornelio, p.; Eumelia, mr.; Cibrao, b. Fest. no Carballiño (Our.). Rom. de Sta. Eufemia en Vilouchada-Trazo (Cr.).
- 17 L.** As Chagas de S. Fco. Ss. Comba, Hildegarda. Angustias (Cariño). Romaría (terceiro domingo de setembro).
- 18 M.** Ss. Desiderio, Sofia, Irea.
- 19 M.** Ss. Nilo, b.; Constancia, mr. Aparic., da Virx. da Saleta. S. Xenaro b. Fest. en Cea (Ourense). Fest. de Sta. Eufem. de Arteixo (Cr.).
-
Cuarto Crecente
- 20 X.** Ss. Denis, Susana, Eustaquio.
- 21 V.** Ss. Mateo, Xonás, Gregorio. Romaría do S. Mateo en Vilouchada-Trazo (A Coruña).
- 22 S.** Primeiro día do Outono. Ss. Tomé de Vilanova; Mauricio, mr.
- 23 D.** Ss. Lino; Tegre, Antón.
- 24 L.** N. S. da Mercé. Rom. en Carcacia, Padrón. Rom. da N. S. da Sainza (Ourense). Fest. en Cristovo de Cea; fansé o antederradeiro domingo. Tamén A Mercé no Poulo de Ordes (A Coruña).
- 25 M.** Ss. Aurelis, vx.; Neomisía, vx.; Firmino, b.
- 26 M.** Ss. Amacio, cg.; Cibrao, mr.
-
Lúa Chea
- 27 X.** Ss. Cosme; Damián. fest. en Abadín (Lugo). Rom. de Sta. Minia en Brión (Santiago).
- 28 V.** Ss. Venceslau, rei; Heliodoro, mr.; Marcial, mr.
- 29 S.** S. Miguel Arc.; Ss. Euiquio, mr.; Heracles. Rom. de S. Campio (Serra de Outes). Rosende (Sober).
- 30 D.** Ss. Xerome; Honorio, b.; Sofia, vd.; Vitoria, cf.

Outubro

O TEMPO

Xa estamos en tempo de moito nubrado con ventos, choivas e poucos días soleados. As temperaturas baixan, e medran os ríos e as fontes. Festas do San Froilán en Lugo, pero antes habemos de ter feitas as colleitas das mazás e peras do inverno e comezaremos coas noces e castañas.

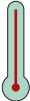
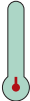
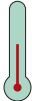

Nin casa á beira do río, nin viña ó pé do camiño.

Algo lle falta ó viño, se non ten agulla do caíño.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo, Campus-Lugo é Lourizán, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	29,1 (día 9/2005)	1,6 (día 24/2003)	14,8	20,8	214,4
Campus Lugo (Lugo)	28,5 (día 7/2005)	0,4 (día 7/2005)	12,76	18,2	164,2
Verín (Ourense)	28,2 (día 3/2004)	2 (día 24/2003)	13,7	15,75	132,5
Lourizán (Pontevedra)	32,7 (día 11/2001)	3,3 (día 23/2003)	16,28	16,6	281

1 L. Ss. Remixio, b.; Severo, cf.; Gregorio, mr. Festas do Rosario en moitas poboacións. En Padrón, festa do Rosario do convento dos Frades Dominicanos.

2 M. Ss. Anxos da Garda; Cirilo, mr.; Teófilo, mr.

3 M. Beato Vela. Ss. Tareixa do Neno Xesús; Cándido, mr.; Romana, vx.
 Cuarto Minguante

4 X. Ss. Francisco de Asís; Crispín, mr.; Tiso, mr.; Quintín, mr.

5 V. Ss. Froilán, b. Patrón de Lugo; Simón, mr.; Mauricio, mr.

6 S. Ss. Bruno; Román, b.; Emilio, mr.

7 D. Nosa Señora do Rosario; Ss. Marcelo; Augusto, cf.

8 L. Ss. Bríxida, vd.; Simeón, pt.; Demetrio, mr.; Hais, cf.

9 M. Nosa Señora de Cinta. Ss. Denis, mr.; Andrónico, mr.; Abraham, cf. Bto. Inocencio da Inmaculada mr.

10 M. Ss. Francisco de Borxa; Eusebio, cfr.; Víctor, mr.

11 X. Ss. Nicasio, b.; Plácida, vx.

 Lúa Nova

12 V. N. Señora do Pilar de Zaragoza, Ss. Cibrán, b.; Fix, mr. Festa na Capela de Tremo Outeiro A Mahía-Santiago.

13 S. Ss. Duarte, rei; Saúl, mr.; Basilio, mr.; Adrián, mr.

14 D. Ss. Calisto, p.; Fortunta, vx.; Gaudencio, cf.

15 L. Ss. Tareixa de Xesús; Antioco, mr. Leonardo, cf.

16 M. Ss. Eduvisis, mr.; Ambrosio, Xulio, b.

17 M. Ss. Margarida, María de Alacoque; Mariano, mr.

18 X. Ss. Lucas, ap.; Xián, Xusto. "As San Lucas" en Mondoñedo, Feira a Mercado (Lugo).

19 V. Ss. Pedro de Alcántara, cf.; Aquilino, cf.; Laura.

 Cuarto Crecente

20 S. Ss. Marta, vx.; Irea, mr.; Aurelio, mr.

21 D. Ss. Icíá, cf.; Úrsula, mr.; Hilario, cf.

22 L. Ss. María Salomé, cf.; Filipe, b.; Alodia, vx.

23 M. Ss. Antón, María Clarete; Servadando, mr.; Teodoro, mr.

24 M. Ss. Rafael Arcanxo; Martiño, cf.; Fortunato, cf.

25 X. Ss. Crisanto e Darío, esp.; Teodosio, mr.

26 V. Evaristo, p.; Felicísimo, mr.; Damián, mr.; Engracia, mr.

 Lúa Chea

27 S. Ss. Vicente, mr; Sabina, mr.; Cristela, mr.

28 D. Ss. Simón, ap.; Anastasia. Festas en Baión-Rubiáns Vilagarcía.

29 L. Ss. Eusebia, vx.; Narciso, b.; Valentín, cf.

30 M. Festa do Cristo Rei. Ss. Marcelo, mr. Macario, mr.; Lupercio, mr.

31 M. Ss. Urbano, b.; Nemesio, mr.; Lucía, mr.

Novembro

O TEMPO

Ditoso mes que comeza con Santos e remata con Santo Andrés, pero dos ditos aos feitos hai un gran treito, pois máis ben teremos que falar de días anubrados e tristesos, con pouco sol e moita néboa; outros ben mollados e fríos coa neve axecendo

polas montañas, aínda cando as choivas non serán moi abundosas. Serán datas de acomodar o viño coas primeiras trasfegas, rematar de facer a augardente e facer os buratos para a plantación de arbores.

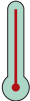
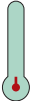
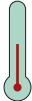

Se queres facer unha boa caña, has de dar unha boa maña.

Por Santos, xa neve nos altos, polo Santo Andrés neve nos pés.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo, Campus-Lugo é Lourizán, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	21,5 (día 2/2001)	-0,9 (día 23/2001)	10,2	16,2	149
Campus Lugo (Lugo)	22,3 (día 7/2003)	-3,2 (día 23/2001)	8,04	15,6	96,2
Verín (Ourense)	19,5 (día 6/2003)	-1,7 (día 19/2004)	8,3	10,5	61
Lourizán (Pontevedra)	25,3 (día 7/2003)	1,2 (día 29/2005)	11,76	14,2	199,4

1 X. Adicado ás Animas. Festas de Tódolos Santos. Gran Feira do

Cuarto Minguante

2 V. Conmemoración Defuntos. Ss. Eustaquio, b.; Lobias, mr.

3 S. Ss. Mártires de Zaragoza; Cesáreo, Hilario, mr.; Argmentol, b.

4 D. Ss. Carlos Borromeo; Amancio, b.; Modesta, cf.

5 L. Ss. Sabela, cf.; Zacarías, cf.; Filoteo, cf.

6 M. Ss. Leonardo, cf.; Severo.

7 M. Ss. Herculano, mr.; Rufo, mr.; Florencio, cf.

8 X. Ss. Clodio, mr.; Godofredo, b.; Gregorio, cf.

9 V. Ss. Teodoro, mr.; Orestes, mr.

Lúa Nova

10 S. Ss. André, cf.; Demetrio, mr.; Tiberio.

11 D. Ss. Martiño, b.; Valentín, mr. Feira Anual San Martiño en Vilar de Francos Calo-Teo (A Coruña).

12 L. Ss. Aurelio, b.; Isaac, mr. Millán. S. Xosafat b.e. mr.

13 M. Ss. Estanislao de Koska, Diego de Alcalá.

14 M. Ss. Trahamunda de Poio; Serapio, mr.; Lorenzo, b.

15 X. Ss. Alberte Magno, b.; Leopoldo, cf.; Segundo, mr.

16 V. Ss. Valerio, mr.; Marcelo, mr.; Inés, cf.; Xertrude V.

17 S. Ss. Gregorio, b.; Hugo, B.; Denis, mr. Ss. Sabela de Hungría.

Cuarto Crecente

18 D. Ss. Odón, cf.; Tomé, cf.; Román, mr.

19 L. Abdías, p.

20 M. Ss. Fiz de Valois, fd.; Silvestre, b.; Octavio, mr.

21 M. Presentación de Nosa Señora. Ss. Alberte, b.; Eutiquio, mr.

22 X. Ss. Icí, vx.; Estevo, mr.; Gregoria, b.

23 V. Ss. Clemente, p.; Lucrecia, mr.; Gregoria, b.

24 S. Ss. Gonzalo de Mondoñedo; Flora, vx.

Lúa Chea

25 D. Ss. Catarina, vx; Erasmo, mr.; Mercurio, mr.

26 L. Ss. Silvestre, a.; Mauricio, cf.; Marcelo, mr.

27 M. Ss. Virxilio, b.; Primitivo, mr.; Sadurniño, b.

28 M. Ss. Gregorio III, p.; André, mr.; Rufo, mr.

29 X. Ss. Brais, mr.; Demetrio, mr.; Iluminada, vx.

30 V. Ss. André, ap.; Maura, vx.; Constanca, cf. Festa Anual de Santo André na Rúa (Ourense). Festa principal do Santo André de Teixido.

Nadal

O TEMPO

O inverno vai a máis con aires do norte fríos, que cando viren do noroeste poden traer auga abondo por varios días; pero se os aires volven a cambiar do norte, podemos ter tempo máis frío, mais enxoiito e con algunha que outra nevarada. Tempo de preparar a matanza do porco e de comezar os

labores fondos das terras e das plantacións de videiras e froiteiras.

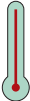
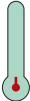
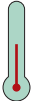

Pola Santa Lucía, tan longa é a noite como o día.

Se matas o porco polas navidades, non o saiban as túas amizades, pero se o mata o veciño procura topalo no seu camiño.

DATOS CLIMATOLÓXICOS

(Mabegondo, Campus-Lugo é Lourizán, media de 5 anos: 2001/2002/2003/2004/2005)

(Verín, media de 4 anos: 2002/2003/2004/2005)

Estación de recollida de datos	 Temperatura máxima absoluta	 Temperatura mínima absoluta	 Temperatura media do mes	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
Mabegondo (A Coruña)	19,8 (día 14/2004)	-4,1 (día 24/2005)	8,8	15,2	117,4
Campus Lugo (Lugo)	17,7 (día 5/2002)	-10,4 (día 17/2001)	5,38	13,4	89,8
Verín (Ourense)	22,1 (día 12/2002)	-5,6 (día 24/2001)	5,8	11,2	80,2
Lourizán (Pontevedra)	20,2 (día 22/2002)	-3 (día 25/2001)	9,68	13,6	151,4

1 S. Ss. Diodoro, mr.; Adrián, mr.;
Natalia, vx.

Cuarto
Minguante

2 D. **Primeiro Domingo do Advento.** Ss. Bibiana, vx.;
Paulina, mr.; Aurelia, mr.

3 L. Ss. Francisco Xabier; Clodio e
Hilaria, esp.

4 M. Ss. Bárbara; Bernaldo, b.; Simón,
mr.

5 M. Ss. Damancio, a.; Sabas, a.;
Evaristo, b.

6 X. Ss. Fernando de Antealtares;
Nicolao, b.; Denisa, mr.

7 V. Ss. Ambrosio, b.; Urbano;
Simeón, cf.

8 S. Ss. Purísima Concepción da
Santísima Virxe.

9 D. **Segundo Domingo do
Advento.** Ss. Valerio, mr.;
Primitiva, mr.; Restituto, mr.

Lúa
Nova

10 L. Nosa Señora de Loreto. Ss.
Leiquiades, p.; Baia de Mérida.

11 M. Ss. Dámaso, p.; Daniel, cf.;
Sabrino, b.

12 M. Nosa Señora de Guadalupe de
México. Ss. Adelaida, mr.

13 X. Ss. Lucía, vx.; Orestes, mr.; Otilia,
cf.

14 V. Ss. Arsenio, mr.; Isidoro, mr.;
Venancio, cf. S. Xoán da Cruz.

15 S. Ss. Marcos, mr.; Ireneo, mr.;
Teodoro, mr.

16 D. **Terceiro Domingo do
Advento.** Ss. Albina, mr.;
Ananias, cf.; Eusebio, cf.

17 L. Ss. Froilán, mr.; Lázaro, b.;
Olimpio, cf.

Cuarto
Crecente

18 M. Ss. Moisés, mr.; Gracián; Rufo,
mr.

19 M. Ss. Nemesio, mr.; Darío, mr.;
Ciriaco, mr.

20 X. Ss. Domingos de Silos; Teófilo,
mr.; Tolomeo, mr.; Feira dos
Capóns en Vilalba.

21 V. Ss. Aldara; Dosinda, mr.;
Anastasio, mr.; Tomé, ap.
Comezo do Inverno.

22 S. Ss. Demetrio, mr.; Honorato,
mr.; Xudite.

23 D. **Cuarto Domingo do
Advento.** Ss. Evaristo, mr.;
Victorino, mr.; Babilides, mr.

24 L. Noiteboa. Ss. Delfín, b.;
Teótimo, mr.

Lúa
Chea

25 M. **Natividade do Noso Señor.**

26 M. Ss. Denis, p.; Arquelano, b.;
Teodoro, cr.

27 X. Ss. Xoán, ap.; Clodio, cf.

28 V. Os Santos Inocentes. Ss. Teófilo,
mr.; Cesáreo, mr.

29 S. Beatriz Bidal. Ss. Tomé de
Cantorbery; Domingo, mr.

30 D. Translación do Apóstolo
Santiago a Compostela. Festa
Patronal de Padrón. Festa
Patronal en Santiago de Buxán
(Dubra).

31 L. Ss. Silvestre, p.; Franquila do Sil;
Comba, vx.; Festa Patronal de
Rianxo.

Cuarto
Minguante

Quadris duo

O primeiro
Funxicida
que combate
el só **Mildeu**
e **Oídio** da viña

Guineiro de malas herbas (II)

1-. *Urtiga Dioica* (L.): ORTIGA, HERBA DO CEGO, PICAMOSCAS, ESTRUGA. Ortiga (E).

2-. *Taraxacum Officinale* (Weber): DENTE DE LEÓN. Diente de león, achicoria y achicoria amarga (E).

3-. *Fumaria officinalis* (L.): MATAFOGO, PÉ DE GALIÑA, HERBA DORA, POMBA, SALTA SEBE. Conejitos, cepa de la reina y sangre de Cristo (E).

4-. *Polygonum Convulvulus* (L.): CURRIOLA. CORREGOLA. Corregüela, cien nudos (E).

5-. *Polygonum Aviculare* (L.):
tb. CURRIOLA ou CORREGOLA. Tb.
Corregüela, pico de gorrión,
corredora y soncejo (E).

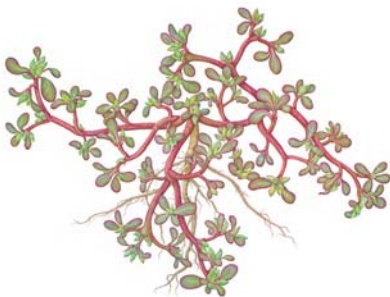
6-. *Datura Stramonium* (L.): HERBA
DOS RATOS, RATEIRA, ESTRAMONIO,
FEDORENTO. Datura, estramonio,
higuera loca, berenjena del diablo (E).

7-. *Malva Silvestris* (L.): MALVA.
Malva silvestre (E).

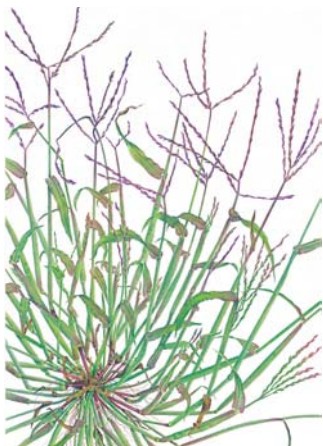
8-. *Plantago Major*: LINGUA DE
CARNEIRO. Lengua de carnero, llantén
mayor, siete nervios y llantén (E).

9-. *Portulaca Oleracea* (L):
VERDOAGA. Verdolaga común y
verdolaga (E).

10-. *Poa Annuua* (L): PANOIA. Poa
anual, espiguilla, cebadilla (E).

11-. *Digitaria Sanguinalis* (L.). Scop: PATA
DE GALIÑA. (Ás veces, mal chamada Millán,
Millara, Millaca, Millaira, etc, por confusión con
Echinocloa Crus-galli (L)). Pata de gallina (E).

12-. *Sonchus* spp.: LEITARUGO.
Cerraja, cerraja brava, Cerraja
común (E).

VIÑEDOS GALEGOS

ESTADOS	NO INVERNO	Ó GROMAR	GROMOS DE 10 - 30 cms.	ACIOS Á VISTA
PRAGAS E ENFERMIDADES				
MILDEU	ZZ CUPROCOL A dose máxima autorizada		RIDOMIL GOLD COMBI 200 g/hl	QUADRIS DUO 125 gr/hl (*) ou RIDOMIL GOLD COMBI 200 g/hl
OÍDIO		THIOVIT-JET 500 g/hl	QUADRIS DUO 125 gr/hl (*) ou THIOVIT-JET 500 g/hl	QUADRIS DUO 125 gr/hl (*) ou THIOVIT-JET 500 g/hl
EXCORIOSE		THIOVIT-JET 800 g/hl ou RIDOMIL GOLD MZ 300 g/hl	THIOVIT-JET 800 g/hl ou RIDOMIL GOLD MZ 300 g/hl	
PODRE DA UVA				
VERMES DA UVA	ACTELIC 50 150 ml/hl + ALBOLINEUM 1 l/hl			

No caso de ataques de "Acariosis" ou "Araña Vermella", aplicar NEORON (150-200 ml/hl)

GUIA DE TRATAMENTOS

COMEZO DA ESFARNA	REMATE DA ESFARNA	GRAN DE ERVELLA	NA PINTA	3 SEMANAS ANTES DA VENDIMA
				
<p>QUADRIS DUO 125 gr/hl (*)</p>	<p>QUADRIS DUO 125 gr/hl (*) ou ZZ COBRE SUPER PLUS 400 g/hl</p>	<p>ZZ COBRE SUPER PLUS 400 g/hl</p>	<p>ZZ COBRE SUPER PLUS 400 g/hl ou ZZ CUPROCOL 250 ml/hl</p>	<p>ZZ CUPROCOL 250 ml/hl ou ZZ COBRE SUPER PLUS 400 g/hl</p>
<p>QUADRIS DUO 125 gr/hl (*)</p>	<p>QUADRIS DUO 125 gr/hl (*) ou TOPAS 40 ml/hl</p>	<p>TOPAS 40 ml/hl</p>	<p>TOPAS 40 ml/hl</p>	
			<p>SWITCH 100 g/hl</p>	<p>SWITCH 100 g/hl</p>
<p>KARATE ZEON 10-20 ml/hl LUFOX 125 ml/hl (*) ACTELIC 50(**) 250 ml/hl</p>	<p>KARATE ZEON 10-20 ml/hl LUFOX 125 ml/hl (*) ACTELIC 50(**) 250 ml/hl</p>		<p>KARATE ZEON 10-20 ml/hl LUFOX 125 ml/hl (*) ACTELIC 50(**) 250 ml/hl</p>	

(*) Considerase un gasto de 800 l de auga por ha; o que equivale a 1 l ou Kg de produto por ha.

(**) Actellic 50 non debe mesturarse con RIDOMIL GOLD COMBI.

Males da viña

que convén saber combater nas nosas cepas

EXCORIOSE

Trátase dunha enfermidade que fai feridas nas varas da poda e estraga as xemas. Este mal cada ano vai a máis e non se combate con sulfatos correntes.

Debe botarse no comezo da agromada e tamén oito días despois THIOVIT-JET a dose de 1 kg/hl reforzando así o control de Erinosis e Oidio. Oito días mais tarde do último tratamento botarase RIDOMIL GOLD MZ a 300 g/hl.

PODRE DA UVA

Este mal ataca sempre as mellores castes do país e tamén a todas aquelas de acio pecho.

- O primeiro tratamento farase ó remata-la "Purga" con "QUADRIS DUO" contra mildeu e tamén para frear o "Podre".
- Os outros tratamentos faranse con "SWITCH" o envero, e 21 días antes da vendima; e pode mesturarse cos produtos anti-mildeu. Dose 100-150 g/hl.

VERME DA UVA

É un verme que no primeiro come as flores do acio e fai unhas teiñas como se fose unha araña; máis tarde fura as uvas e podrecen por esta causa. Esta praga tópase en case que todas as viñas, uns anos máis que outros. Combátese botando "ACTELLIC 50" a dose de 250 ml/hl ou "KARATE ZEON" 10-20 ml/hl. Tamén se pode aplicar LUFOX a 1 l/ha antes das postas, cando empeza a aparición de bolboretas.

BLACK-ROT OU PODREMIA NEGRA

Esta enfermidade ataca con virulencia a follas, baceiros e acios da vide. Produce manchas de cor vermella ladrillo e cóbrese nos seu interior de pequenas pústulas negras circulares. En acios produce a desecación e engrurado dos grans.

Tratar con produtos para a mera, como QUADRIS DUO a razón de 125 g/hl.

REFORZAMENTO DAS CEPAS

Os nosos viñedos son moi pouco fertilizados, por iso vanlle moi ben os tramentos cun "fertilizante foliar". Deben facerse tres ou catro aplicacións durante a época de máis medrío das gromadas e uvas.

Aplicar "ISABION" a 300 ml/hl.

Este fertilizante pode mesturarse no momento do tratamento cos produtos indicados contra o Mildeu. A partir do pintor aplicacións con STIMUFOL K 300 g/hl favorecen a maduración da uva.

MALAS HERBAS

Para combater-las malas herbas entre as cepas en calquera época do ano, pode botarse o herbicida "GRAMOXONE PLUS" a dose de 500-750 ml/hl. Os mellores resultados acádanse durante os meses de menos sol e máis humidade (dende Outono a Maio).

O "GRAMOXONE PLUS" pode botarse cantas veces veñan as herbas e non dana as raíces ni os talos, nin deixa residuo ningún no terreo.

Tamén pode botarse "TOUCHDOWN PREMIUM" a dose de 500 a 800 ml/hl. Este dura máis que GRAMOXONE PLUS e tampoco deixa residuos na terra.

Consellos para os cooidados da Viña

 CANDO PLANTES CEPAS, procura un patrón axeitado á túa terra: nas terras soltas e secas de ladeira precisa plantas con patrón de raíz profunda; nas terras frescas de ribeira, a clase de patrón ten que ser de raíz máis superficial. Tamén é importante que a afinidade da caste de cepa a enxertar con patrón sexa boa. Antes de mercar os patróns ou cepas enxertadas, convén asesorarse nos Servizos Oficiais de Extensión Agraria ou na Estación Enolóxica.

 GALICIA, POLA SÚA CLIMATOLOXÍA, é un país endémico de enfermidades de fungos, especialmente "Mildeu". Os tratamentos de inverno contribúen a unha sanidade mellor das cepas. Tratamentos indicados son: ZZ CUPROCOL á caída da folla (outubro); e un segundo tratamento de ZZ CUPROCOL + ACTELLIC 50 + ALBOLINEUM despois da poda (febreiro-marzo).

 AS VIÑAS CON "EXCORIOSE" deben ser tratadas ó rebentar a gromada con "THIOVIT JET" ou "RIDOMIL GOLD MZ" e "QUADRIS DUO" nos seguintes tratamentos.

 OS LABORES FONDOS DA VIÑA deben facerse sempre na plena parada invernal, sempre antes da movida do zume.

 O RISCO DE XEADAS AUMENTA nas viña con herba. No mes de abril, en que hai risco de xeadas tardías, as cepas deben ter un solo limpo de herbas. Unha aplicación de GRAMOXONE PLUS nese mes é moi recomendable. É posible facer a aplicación con TOUCHDOWN PREMIUM, tendo en conta non mollar nin pámpanos, nin gromos nin follas.

 COMEZA A SULFATAR cando vexas que hai risco; non esperes a cando sulfate o veciño ou a que cho diga alguén de fóra da túa bisbarra; as viñas de cada terra e de cada caste teñen riscos distintos; a túa experiencia de anos anteriores é a que máis vale.

 NON SACHES A VIÑA CANDO está próxima a "purga" ou "esfarna", pois un pequeno dano nas finas raíces da superficie pode ser motivo de caída de flor.

 OS PRIMEIROS TRATAMENTOS ata inicio de floración con RIDOMIL GOLD COMBI. E ata o grao de ervella é axeitado facelos con QUADRIS DUO; este sulfato combate el só "Mildeu", "Oídio" e outras enfermidades, ademais é dos

indicados nos programas de "Lolita Integrada".

 SE O TEMPO TEN RISCO nunca esperes máis de 12 días dun tratamento a outro, e se chove procura un escampo para tratar, pois un tratamento nestes días pode ser a salvación da colleita.

 DESPOIS DA UVA "GRAO DE ERVELLA" son axeitados os tratamentos con produtos equilibrados en Cobre. "ZZ COBRE SUPER PLUS" está especialmente indicado nos viñedos de Galicia pola súa acción funxicida triple e polo seu contido en Magnesio, do que teñen carencia case que todos os nosos viñedos.

 ÓS TRATAMENTOS CON "ZZ COBRE SUPER PLUS" debe mesturárselle "TOPAS" ou "THIOVIT JET" para combater ó mesmo tempo "Mildeu" e "Oídio".

 NON ESFOLLES A VIÑA MOI CEDO nin máis da conta: esfoliar moi cedo coas uvas medrando pode facer que o sol lles produza danos; quitarlle moitas follas adultas pode mermar a formación de azucres na uva.

 NON VENDIMES UVA MOLLADA e quítalle o "Podre" se o ten.

Actara

**Insecticida sistémico,
con acción por
contacto e ingestión**

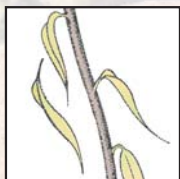

AVANZA CON FORZA!

Tratamentos Das Froiteiras de Carabuña

(Pavieiras, melocotoeiros, ameixeiras e outros)

Para o control das enfermidades da "Lepra", "Fusicocum", "Cibrado" e outros fungos, e tamén contra os "Pulgóns", faranse os seguintes tratamentos:

Á CAÍDA DA FOLLA:

(Outubro-Novembro)

ZZ-CUPROCOL (200 ml/hl)

Ó INCHADO DAS XEMAS:

(Febreiro-Marzo)

- Un primeiro tratamento ó comezo
- Outro tratamento, xusto antes da abertura das flores con:

ZZ-CUPROCOL (200 ml/hl)

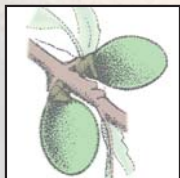
ACTELIC 50 (150 ml/hl) + ALBOLINEUM (1 l/hl)

Ó FINAL DA FLORACIÓN: (Abril)

TOPAS (40 ml)

ACTARA (20-40 g/hl)

Ó INCHADO DOS FROITOS:

(Abril-Maio)

- Tratar cada 15 días con:

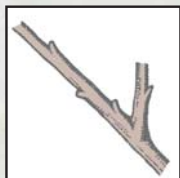
TOPAS (40 ml)

ACTARA (20-40 g/hl)

Se aparecen outras pragas ou enfermidades, consultar o noso Servizo Técnico.

Tratamentos a facer

Por cada 100 litros de auga

NOVEMBRO

(Na caída da folla)

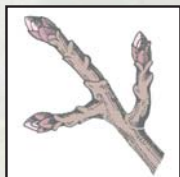
ZZ-CUPROCOL 400 ml

XANEIRO (despois da poda) mesturar:

ACTELIC 50 100 ml

+
ALBOLINEUM 1 l

ZZ-CUPROCOL 400 ml

MARZO - ABRIL

(antes de rebentar) mesturar:

ZZ CUPROCOL 400 ml

ACTELIC 50 150 ml

+
ALBOLINEUM 1 l

ABRIL - MAIO

(Cando estea rebentando)

Botarase algún dos funxicidas seguintes:

TOPAS 40 ml

SCORE 20-30 ml

ANTES DAS FLORES

Mesturar no tratamento os seguintes produtos:

SCORE 20-30 ml

ACTARA 30-40 g

ISABION 300 ml

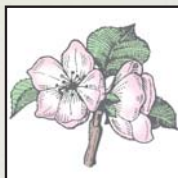
Este programa está posto ó día cos máis modernos produtos a empregar no control das pragas e pestes que acometen tódolos anos na nosa terra a estas froiteiras.

nas Maceiras e Pereiras

Por cada 100 litros de auga

DURANTE AS FLORES

Nesta época convén non facer tratamentos a non ser que se vexa unha peste forte.

Á CAÍDA DAS FLORES

Mesturar no tratamento os seguintes produtos:

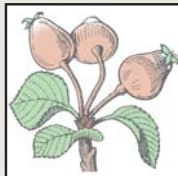
SCORE	20 ml
ACTARA	30-40 g
ACTELIC 50 ou	250 ml
KARATE ZEON	10-20 ml
ISABION	250 ml

NA MEDRA DO FROITO

Cada 10 ou 12 días ata un mes antes da colleita farase un tratamento coa mestura dos produtos seguintes:

ACTELIC 50 ou	250 ml
KARATE ZEON	10-20 ml
SCORE	20 ml
ISABION	250 ml

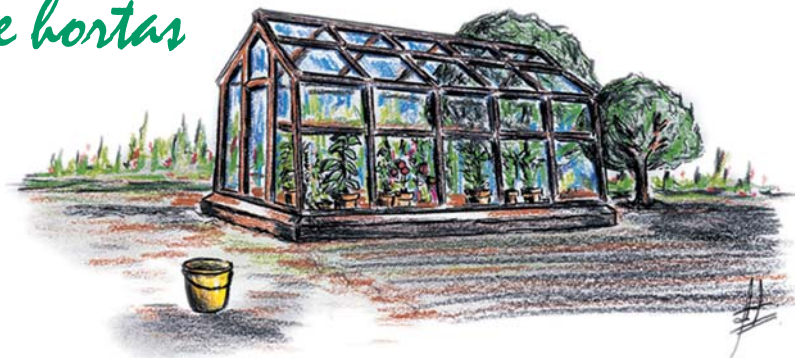
ULTIMO TRATAMENTO

ACTELIC 50 ou	250 ml
KARATE ZEON	10-20 ml

Hai outra praga chamada "araña vermella" que pode acometer algunha vez, neste caso tratarase unha ou dúas veces con **ZELDOX**.

Tratamentos de Invernadoiros e hortas

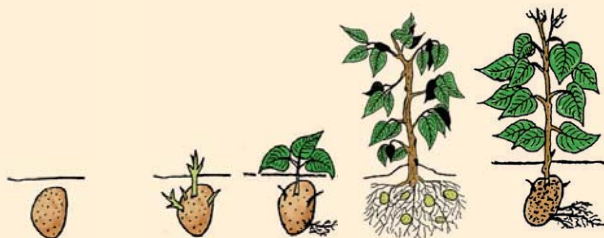
PROBLEMAS	TRATAMENTOS
VERMES da terra	FORCE (15 kg/ha); mesturado coa terra.
MILDEU (Tomates e outros)	ORTIVA (80 ml/hl) ou RIDOMIL GOLD PLUS (400 g/hl) RIDOMIL GOLD MZ (300 g/hl) ou ZZ-COBRE SUPER PLUS (400 g/hl) ZZ-CUPROCOL, cando os froitos estean xa a madurar (150-200 ml/hl).
BOTRITE (Calquera cultivo)	SWITCH (morango, tomate, berenxena, leituga e xudía verde) 100 g/hl.
PULGÓNS (Calquera cultivo)	APHOX (100 g/hl) ou ACTARA (20 g/hl).
MOSCA BRANCA	APPLAUD (40-50 g/hl) mesturado con ACTELLIC 50 (250 ml/hl) ou ACTARA (20-30 g/hl).

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
HERBAS	GRAMOXONE PLUS, dirixindo a pulverización entre os corredores e as plantas (600 ml/hl). FUSILADE MAX (350 ml/hl). Mata herbas de folia estreita sen danar cultivo aínda que este se molle.
CULTIVOS CATIVOS	ISABION (250 ml/hl) aplicar varias mans. Pode mesturarse cos funxicidas.
FUNGOS, en Caraveis, Rosas e outros cultivos	SCORE (30-50 ml/hl).
OÍDIO	TOPAS (40 ml/hl).
VERMES que comen froitos, flores, follas ou talos	KARATE ZEON (10-20 ml/hl) ou COSTAR (30-50 g/hl).
ARAÑA VERMELLA	ZELDOX (50 g/hl) VERTIMEC (50-100 ml/hl) ou KELDOX (100 ml/hl).
LESMAS E CARACOIS	ALIMET (15-30 kg/ha).

NOTA: non mesturar Isabión con Cobre Super Plus nin ZZ-Cuprocol.

Tratamentos

Estadio Fenolóxico 	Sementeira	Xerminación Gromos	Desenvolvemento das follas	Formación de brotes laterais	Crecedo lonxitudinal (brotes principais)
Praga/ Enfermidade 					
MILDEU (MERA)			RIDOMIL GOLD MZ (300 gr/hl ou 2,5 kg/ha) RIDOMIL GOLD PLUS (400 gr/hl ou 4 kg/ha) ou COBRE SUPER PLUS (400 gr/hl ou 4 kg/ha)		
ALTERNARIA					
INSECTOS DO CHAN	FORCE (15 Kg/ha)				
ROSCAS E EIRUGAS	KARATE KING (450 gr/ha ó 80 gr/hl) ou KARATE ZEON (125 gr/ha ó 20 ml/hl)				
ESCARAVELLO E PULGÓNS	CRUISER (22 cc/100kg de pataca)			ACTARA (100 gr/ha ó 30 gr/hl)	
MALAS HERBAS E DESECANTES	GRAMOXONE PLUS (1,5-3 lt/ha)				
	TOUCHDOWN PREMIUM (2-3 lt/ha)			FUSILADE MAX (1,5-1,75 lt/ha)	
FERTILIZANTES FOLIARES			ISABIION (300 ml/hl) ou ABOFOL L (100 gr/hl)		

das Patacas

Floración	Formación do froito	Maduración de froitos e sementes	Senescencia	OBSERVACIÓNS
	OHAYO (400ml/hl)			Tratar nos momentos de máximo crecemento do cultivo. Alternar produtos.
SCORE (800 ml/ha ou 60-80 ml/hl) OU BRAVO (250-300 ml/hl ou 2,5-3 kg/ha)				Tratar ao inicio do ataque.
				Aplicar en tratamento localizado no momento da sementeira.
				Tratar para aproveitar efecto repelente xunto co herbicida ou cando se observen danos.
				Tratar ao ver as primeiras larvas ao apareceren os primeiros pulgóns.
			REGLONE (2-3 lt/ha)	Gramoxone Plus e Touchdown Premium tratar antes de nacer a pataca. Fusilade Max controla gramíneas anuais e perennes despois de nacidas (xoio, aveja louca, millán, rebrotes cereal, etc..) Deixar pasar polo menos 2 semanas ata a recolección.
				Axuda a restablecerse de procesos coma xeadas, sarabia, stress, etc. Completo fertilizante foliar para procesos carenciais das plantas.

Tratamentos do millo e outros cereais

Millo

PROBLEMAS	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Primextra Gold Twin (Dual Gold 0,5-2 l/ha) +Gesaprim(2-3 l/ha)	Para herbas gramíneas e de follla ancha antes da nacemento do millo.
	Callisto (0,75-1,5 l/ha)	Aplicábase 1,5 l/ha para control da xuncia. Controla ademais as herbas de follla ancha e dixitaria (pata de galiña).
	Samson (1,25-1,5 l/ha)	Aplicar para controlar gramíneas despois de nacidas, como millán, setaria, etc. Aplicar con millo 4-8 follas.
	Eclat (0,4 kg/ha)	Para controlar herbas de follla ancha unha vez nacidas. Aplicar con millo (4-8 follas). Mesturar Agral.
Pulgóns e eirugas	Karate Zeon (0,125-0,4 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque
Insectos chan (verme arame, vermes brancos, etc)	Force (10-15 kg/ha)	Aplicar localizado na liña de sementeira

Cereais de inverno (Trigo e Cebada)

PROBLEMAS	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Auros Plus (3,5 l/ha + 40 g/ha)	Controla xoio e herbas follla ancha. Aplicar desde a sementeira ata herbas en 2 follas.
	Arizona (2,5-3,5 l/ha)	Controla xoio e herbas de follla ancha. Aplicar antes da nacemento do cereal ou a partir do estadio de 2 follas ata o inicio do afillado.
	Agroxone (1,5-2 l/ha)	Aplicar despois de nacida a herba. Pode mesturarse con Logran.
	Topik (250 ml/ha) Aplicar non máis de 300-400 l agua	Controla avea e xoio nacidos en trigo. Aplicar en pleno afillamento.
	Splendor (1,4-1,6 l/ha) Aplicar con non máis de 300-400 l agua	Para controlar avea e xoio en trigo e cebada, cando están nacidas. Aplicar pleno afillamento. Mesturar con Canplus.
Enfermidades foliares (roia, oídio, septoria, etc)	Alto Combi (0,25-0,5 l/ha)	Aplicar ó comezo dos síntomas
Tratamentos sementes (carie, tizón, septoria, etc)	Dividend (100-200 ml/100 kg semente)	Aplicar impregnando a semente homoxeneamente
Insectos grans almacenados	Actellic Polvo (400 g/tonelada gran)	Salferir e mesturar co gran de cereal

Feiras gastronómicas de toda Galicia

A CORUÑA		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
A Barqueira (Cerdido)	Feira Monográfica do Mel	Outubro
A Brea (Carballo)	Festa do Pan da Brea	Xullo
A Coruña	Feira do Viño Galego	Agosto
Arzúa	Feira do Queixo de Arzúa	1º domingo de Marzo
As Pontes	Feira do Grelo	Domingo de Entroido
As Pontes	Feira dos Fungos e Cogomelos	Novembro
Bergondo	Festa da Orella	Sab. sig. ao Martes de Entroido
Betanzos	Festa do Viño de Betanzos	2º quincena de Abril
Betanzos	Feira Exaltación do Viño do Ulla	Domingo seguinte a Pascua
Brión	Festa da Froita	Xullo
Camariñas	Festa do Polbo	Xoves Santo
Camariñas	Festa do Rodaballo	Venres Santo
Camariñas	Festa do Mexillón	Sábado Santo
Carballo	Festa do Pan	Maio
Carnota	Festa da Centola	Sábado Santo
Cedeira	Festa do Percebe	31 Xullo - 1 Agosto
Cee	Festa do Cocido de Cee	Finais de Marzo
Cee	Festa do Berberecho	Agosto
Corcubión	Festa da Ameixa	Agosto
Coristanco	Festa da Pataca	15 de Setembro
Corme (Ponteceso)	Festa do Percebe de Roncudo	Xullo
Curtis	Feira Exaltación do Melindre	Maio
Dodro	Festa do Carneiro	Xuño
Ferrol	Día do Arroz con Leite	Xaneiro
Ferrol	Fevino	7 ao 10 de Marzo
Fisterra	Festa do Longueirón	Agosto
Lariño (Carnota)	Día do Porquiño	1º domingo de Setembro
Lestedo (Boqueixón)	Festa da Filloa	Domingo de Entroido
Malpica	Festa da Tortilla	Xullo
Mañon	Festa do Marisco	6 - 8 Decembro
Meá (Mugardos)	Festa da Ameixa	Agosto

A CORUÑA		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
Melide	Carne Estufada	Última fin de semana de Xuño
Melide	Feira do Queixo da Montaña de Melide	Último domingo de cada mes
Melide	Festa do Melindre	Última fin de semana de Xullo
Moeche	Feira do Mel de Moeche	Febreiro
Moeche	Festa da Faba	4º domingo de Outubro
Mugardos	Festa do Polbo	18 de Xullo
Mugardos	Festa da Ameixa	Último sábado de Xullo
Muxía	Festa do Longueirón	Finais de Marzo
Muxía	Festa do Congro de Muxía	Venres Santo
Narón	Oenach Céltico	Última fin de sema. de Agosto
Neda	Festa do Pan	1º domingo de Setembro
Noia	Festa da Empanada	Último domingo de Agosto
Ordes	Feira do Champiñón	Último sábado de Abril
Oroso	Festa da Troita	9 de Maio
Ortigueira	Feira do Mel	Novembro (San Martiño)
Ortigueira	Festa do Bonito	30 de Novembro
Padrón	Festa da Empanada de Lamprea	Sábado Santo
Padrón	Festa da Tortilla Xigante	Maio
Padrón	Festa do Pemento de Herbón	Agosto
Ponteceso	Festa da Faba	Outubro
Pontedeume	Festa das Peras	1º domingo de Setembro
Porto do Son	Festa do Polbo de Porto do Son	Agosto
Rianxo	Festa de Xouba	25 de Xullo
Ribadumia	Festa da Augardente do Ulla	Marzo
Sada	Sardiñada	17 de Agosto
Santiago de Compostela	Festa da Uña	Marzo
Santiago de Compostela	Festa da Sidra	Última fin de semana de Xullo
Sarandón (Vedra)	Festa do Viño da Ulla	Domingo seguinte á Pascua
Tallós (Dodro)	Degustación de Cordeiro Estufado	Xuño
Teo	Exaltación da Lamprea do Ulla	1º domingo de Maio
Teo	Festa da Cacheira	Maio
Teo	Festa da Carne ao Caldeiro	1º domingo de Maio
Teixeiro (Curtis)	Feira Exaltación do Melindre	Venres ant. ao últi. dom. de Maio
Vedra	Festa da Orella	Marzo
Zas	Festa da Troita	1º domingo de Agosto

LUGO		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
A Chousa de Merlán (Chantada)	Festa da Empanada	Agosto
A Fonsagrada	Feira do Butelo	Febreiro

LUGO		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
A Pontenova	Festa da Troita	1 de Maio
Burela	Festa do Bonito	Principios de Agosto
Chantada	Degustación de carne de touro á pedra	1ª fin de semana de Setembro
Chantada	Feira do viño de Chantada	Marzo
Chantada	Festa da Empanada	Agosto
Cospeito	Festa da Filloa	1 de Maio
Cospeito	Feira do porco da ceba	Novembro
Ferreira-O Valadouro	Feira do Mel	2ª fin de semana de Outubro
Folgosos do Courel	Festa da Empanada de Acelga	Agosto
Foz	Festa do Berberecho	23-24 de Xaneiro
Friol	Feira do queixo e pan de Ousá	Marzo
Grolos (Guntín)	Festa do Pemento	Agosto
Lourenzá	Festa da Faba	Setembro
Mondoñedo	As Quendas	Maio
Mondoñedo	Festa da Ensalada	Xullo
Mondoñedo	Feira do Mel de Mondoñedo	Outubro (San Lucas)
Monforte de Lemos	Romaría das Roscas	Febreiro
Monforte de Lemos	Mostra de viños da Ribeira Sacra	Xuño
Monterroso	Queixo de denom. de Orixes Arzúa-Ulloa	Abril
Monterroso, Palas de Rei, Antas de Ulla	Feira do Queixo da comarca da Ulloa	Xuño
Navia de Suarna	Feira das Androllas	Domingo de Entroido
O Chanto (Sarria)	Festa da Empanada	Agosto
O Courel	Xornada gastronómica do Cocido	Maio
O Vicedo	Festa da Coquina	Novembro
Pantón	Feira do Viño de Pantón	Xuño
Parga (Guitiriz)	Festa dos Callos	1º Domingo de Xullo
Pedrafita do Cebreiro	Feira do Queixo do Cebreiro	Abril (Domingo de Ramos)
Pobra do Brollón	Cata do Viño	Maio
Pobra do Brollón	Feira do Viño de Vilachá	Marzo
Portomarín	Día da Augardente de Portomarín	Domingo de Pascua
Quiroga	Feira do Viño de Quiroga	Domingo de Pascua
Quiroga	Mostra do Mel	Primeiros de Agosto
Ribadeo	Festa do Polbo	Último sábado de Xullo
Ribas de Sil	Festa da Cereixa e do Aceite	Xuño
Sarria	Festa da Tortilla	Agosto
Sarria	Festa do Lacón	Agosto
Sober	Feira do Viño de Amandi-Sober	Sábado e Domingo de Ramos

LUGO		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
Sober	Feira da Rosca	Agosto
Taboada	Festa do Viño Novo	3º sábado de Outubro
Taboada	Festa do Caldo de Ósos	Decembro
Vilalba	Festa do Queixo San Simón	Abril
Vilalba	Feira do Capón	Fin de semana ant. a Noiteboa
Viveiro	Festa da Pescada	Xullo
Viveiro	Romaría do Naseiro	4º domingo de Agosto
Xove	Festa do Polbo á pedra	20 de Abril

OURENSE		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
Ábedes (Verín)	Festa do Chourizo	Xaneiro
A Gudiña	Festa do Xabarán con Castañas	Novembro
Allariz	Festa da Empanada de Allariz	17-18 Agosto
Allariz	Feira do Doce, Armendoado e Melindre	Setembro
Amoeiro	Festa do Porco	Domingo próx. ao 14 de Maio
Arnoia	Festa do Pemento de Arnoia	Primeira semana de Agosto
A Rúa	Festa do Viño	Agosto
A Veiga	Magosto Popular	8 de Novembro
Cabanelas O Carballiño	Festa do Viño Novo de Cabanelas	Novembro
Castrelo de Miño	Festa da Anguía	2-6 Agosto
Leiro	Festa do Licor Café	29 de Outubro
Lobios	Festa dos Callos Limiaos	22 de Agosto
Muíños	Festa das Sopas de Burro Canso	7-8 Agosto
O Barco de Valdeorras	Festa do Butelo	Xanerio
O Barco de Valdeorras	Festa do Viño de Valdeorras	Setembro
O Carballiño	Festa do Polbo do Carballiño	2º domingo de Agosto
Oímbra	Festa do Pemento de Oímbra	Agosto
Ourense	Festa da Pasta Fresca	Xullo
Ourense	Magosto Popular	11 de Novembro
Pobra de Trives	Festa do Chourizo de Vilanova	1ª fin de semana de Febreiro
Pobra de Trives	Festa da Bica	Último domingo de Xullo
Ribadavia	Feira do Viño do Ribeiro	Maio
Ribadavia	Feira Exposición do Viño do Ribeiro	Abril
Riós	Feira da Castaña e do Cogomelo	Novembro
San Cristovo de Cea	Festa do Pan de Cea	Día 6 de Xullo
Vilar de Barrio	Festa da Pataca	2º domingo de Outubro
Vilariño de Conso	Festa do Cabrito	Domingo de Entroido

PONTEVEDRA		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
A Caniza	Festa do Xamón	Agosto
A Estrada	Festa do Salmón	Terceiro Domingo de Maio
A Estrada	Festa do Cogomelo	3 de Novembro
Agolada	Feira do Porco Cebado	Decembro
A Guarda	Festa do Peixe Espada	Xullo
A Guarda	Festa do Roscón de Xema	Xuño
A Guarda	Festa da Paletada	3º sábado de Xaneiro
A Guarda	Festa da Zorza	3º fin de semana de setembro
A Guarda	Feira-Festa da Langosta	Último domingo de Xuño
A Lama	Festa do Codillo	Maio
A Lama	Festa do Viño Pelete	7-9 Setembro
Arbo	Feira de Lamprea	19 e 20 Abril
Arbo	Festa da Lamprea Seca	Día 6 de Xullo
Arbo	Festa da Augardente	3º domingo de Agosto
Arcade (Soutomaioir)	Festa da Ostra	Sábado e Domingo de Pascua
As Neves	Feira do Requeixo e o Mel	Venres Santo
Barro	Festa do San Martiño	9 de Novembro
Bueu	Festa do Millo Corvo	Último domingo de Marzo
Bueu	Festa do Churrasco	7-8 de Xuño
Bueu	Festa do Viño Tinta Femia	2-4 Xullo
Bueu	Festa do Polbo	3-5 Outubro
Bueu	Xornadas Micolóxicas	21-25 de Outubro
Bueu	Festa de San Martiño	8-11 de Novembro
Caldas de Reis	Festa do Magosto	9 de Novembro
Cambados	Festa de Exaltación da Vieira	Agosto
Cambados	Festa do Viño Albariño	1º fin de semana de Agosto
Cambados	Festa da Vendima	5 de Outubro
Cangas	Festa do Percebe e a Navalla	28 de Xullo
Cangas	Festa do Bocho	1 de Agosto
Catoira	Festa da Solla	2º sábado de Xullo
Campo Lameiro	Festa da Augardente	28-29 de Xuño
Carballeira de Ribadumia	Festa do Pan do Salnés	Agosto
Cotobade	Festa do Queixo	30 de Xuño
Cotobade (Insula)	Magosto Popular	11 de Novembro
Forcarei	Festa da Richada	1º domingo de Decembro
Forcarei (Carballeira de Frei)	Festa do Porquiño	Agosto

PONTEVEDRA		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
Fornelos de Montes	Festa da Chanfaina	13 de Xullo
Gondomar	Festa da Rosquilla	1º Domingo de Xullo
Lalín	Festa do Xamón	14 de Agosto
Lalín	Festa do Cocido	Domingo antes de Entroido
Marín	Festas da Sidra e da Mazá	21 e 22 de setembro
Marín	Festa da Cigala	Agosto
Marín	Festa da Caldeirada	27-30 Marzo
Meaño	Encontro co Viño de Autor	25 de Xullo
Meis	Festa dos Callos de Meis	Xullo
Meis	Festa de San Martiño	9 de Novembro
Mondariz	Festa da Empanada	16 de Agosto
Moraña	Festa do Carneiro ao Espeto	Últi. fin de sem. de Xullo, día 27
Moraña	Magosto Popular	14 de Novembro
Moraña (Carballeira dos Mila)	Festa do Porquiño á Brasa	Último domingo de Agosto
Mos	Festa da Orella	21 de Setembro
Mourete (Pontevedra)	Festa do Caldo	2º domingo de Marzo
Nigrán	Festa da Cadelucha	Abril
O Covelo	Festa do Churrasco	25 de Xullo
O Grove	Festa do Marisco do Grove	2º domingo de Outubro
O Grove	Festa do Centolo	5-14 de Decembro
O Porriño	Festa dos Callos	1º domingo de Outubro
O Rosal	Festa do Viño	Xullo
Pazos de Borbén (Moscoso)	Festa das Chulas	Setembro
Poio	Festa da Ameixa	26-27 de Xullo
Poio	Festa do Mexillón	16 de Agosto
Poio	Magosto Popular	10 e 11 de Novembro
Ponteareas	Festa do Chourizo de Paraños	1º domingo de Xuño
Pontecaldelas	Festa da Troita	Maiο
Pontecesures	Festa da Lamprea en Pontecesures	Domingo anterior ao Ramos
Pontecesures	Festa do Ovo con Chourizos	Véspera do domingo de Paixón
Pontevedra	Feira da Cabaza	23 de Marzo
Pontevedra	Festa da Peneirada	6 de Xullo
Pontevedra	Festa da Anguía	7 de Xullo
Pontevedra	Feira do Mel	10-18 de Agosto
Pontevedra	Xornadas Micolóxicas	27 de Outubro-1 de Novembro
Pontevedra (Lourizán)	Magosto Popular	2 de Novembro
Pontevedra (Salcedo)	Festas de Outono	2 de Novembro
Pontevedra (Tomeza)	Festa da Castaña	9 e 10 de Novembro
Portas	Festa do Galo de Curral	13 de Xullo
Redondela	Festa do Choco	Variable
Redondela	Festa do Mexillón	5 de Setembro

PONTEVEDRA		
LUGAR	FESTA GASTRONOMICA	DATA
Redondela (Negros)	Festa da Mazá	5 de Outubro
Ribadumia	Festa do Polo	3º Domingo de Xullo
Ribadumia (Barrantes)	Festa do Viño Tinto do Salnés	Maio-Xuño
Salceda de Caselas	Festa dos Callos	1º domingo de Setembro
Salceda de Caselas	Festa do San Martiño	9 ao 11 de Novembro
Salvatera do Miño	Feira do Viño do Condado	Agosto
Santa María de Oia	Festa do Polbo	Último sábado de Abril
Santa María de Oia	Festa do Chourizo	Xaneiro
Sanxenxo	Festa da Ostra	2º domingo de Agosto
Sanxenxo	Festa da Fabada	6 de Decembro
Sanxenxo	Festa da Cebola	4 de Setembro
Sanxenxo	Festa da Raia	Sabado e domingo de Ramos
Silleda	Festa da Rosquilla	Domingo de Pascua
Silleda	Festa da Cacheira	7-8 de Maio
Silleda	Festa da Parrilla	21 de Xuño
Silleda	Festa da Tortilla	1º sábado de Agosto
Silleda (Bandeira)	Festa da Empanada de Bandeira	Tercei. fin de semana de Agosto
Silleda (Breixa)	Festa da Castaña	Último sábado de Outubro
Silleda (Santa María de Abades)	Romaría da Rosquilla	Último domingo de Marzo
Tui	Festa da Angula	Domingo de Pascua
Valga	Festa da Augardente e a Anguia	Último domingo de Setembro
Vigo	Festa da Sardiña	Agosto
Vigo	Festa do Mexillón	Xullo
Vigo	Festa do Polbo	Agosto
Vigo	Festa dos Pexegos	3º domingo de Setembro
Vigo	Festa da Empanada	22 de Setembro
Vigo (Beade)	Feira-Festa da Cereixa de Beade	Xuño
Vigo (Cabral)	Festa do Cabazo	3º domingo de Novembro
Vigo (Cabral)	Festa do Pan de Millo	Último domingo de Agosto
Vila de Cruces	Festa do Galo de Curral	Maio
Vila de Cruces	Festa de Exaltación do Chourizo	4 de Febreiro
Vila de Cruces	Feira da Castaña	4 de Novembro
Vilaboia	Festa do Churrasco	Maio
Vilaboia	Festa do San Martiño	9 ao 11 de Novembro
Vilagarcía de Aurosa	Xornadas Gastronómicas do Bacallau	24 de Xullo
Vilagarcía de Aurosa	Semana Micolóxica	2º quincena de Novembro
Vilagarcía de Aurosa (Carril)	Festa da Ameixa	Agosto
Vilanova de Aurosa	Festas dos Callos de Vilanova	Xaneiro
Vilanova de Arousa	Festa do Mexillón	Agosto

Catálogo xeral

DE PRODUCTOS FITOSANITARIOS DE INTERESE PARA GALICIA E ASTURIAS

INSECTICIDAS

PRODUTO

COMPOSICIÓN E PRESENTACIÓN

Nº 00000 Xn (A-B) N

Nº= Nº Rexistro Xn= Clasificación Toxicolóxica (A-B)= Peligrosidade para fauna (A Terrestre, B Acuicola) N= Clasificación medioambiental

CATEGORÍA E PRAZO SEGURIDADE

INDICACIÓNS E DOSE

ACTARA

25% tiamethoxam WG.
10x(15x4) g, 20x100 g, 10x1 kg.

Nº 23093 __ (_-) N

3 días: Tomate, Pemento, Berenxena, Cogombro, Melón e Sandía; 7 días en Patacas; 14 días nas Froiteiras; 21 días en Leituga.

Novo insecticida sistémico que actúa por inxestión e contacto, contra Escaravellos resistentes, pulgóns, e mosca branca, para os cultivos de: Patacas, Melocotoeiro, Maceira, Tomate, Leituga, Pemento, Berenxena, Cogombro, Melón e Sandía. Pode ser aplicado en pulverización normal ou rega de pingapina.

DOSE: Patacas 100 g/ha (30-40 g/hl); Melocotoeiro: 200 g/ha; Maceiras: 300-400 g/ha; Tomate, Pemento, Leituga, Melón e Sandía: 20 g/hl. No caso da Mosca Branca usar 400 g/ha.

ACTELLIC 50

50% metil-pirimifos EC.
250 ml, 1 l, 5 l.

Nº 12240 Xn (B-C) N

15 días en Cítricos, Pataca, Kiwi e Vide.
7 días outros cultivos.

Insecticida organofosforado de amplo espectro, baixa toxicidade para o ser humano. Actúa por contacto e vapores contra insectos mastigadores e chupadores, nos cultivos de: Alfalfa, Cereais, Coles, Pataca, Cítricos, Vide, entre outros.

DOSE: 250 ml/hl.

ACTELLIC POLVO Tipo A

2% metil-pirimifos.
Po para salferir.
1 kg, 5 kg.

Nº 12621 __ (B-) _

15 días en Cítricos, Pataca, Vide, Remolacha e Kiwi.
21 días en Grans de Cereais; 7 días outros cultivos.

Insecticida organofosforado amplo espectro, baixa toxicidade para o ser humano. Actúa por contacto e vapores contra insectos mastigadores e chupadores, nos cultivos de: Alfalfa, Cereais, Coles, Pataca, Cítricos, Vide, entre outros.

Especialmente indicado para o tratamento de graos almacenados contra insectos.

DOSE: 20-30 kg/ha en cultivos, e 400 g/tm en graos.

ACTELIC OIL

5% metil-pirimifos.
70% aceite verán EC
5 l, 25 l.

Nº 13865 __ (B-C) N
21 días en Cítricos. NP na Vide polo momento de aplicación.

Insecticida organofosforado máis aceite. Contra Cochinillas, araña vermella e insectos en forma de larvas. Cítricos en verán, vide no desborre, e tamén ornamentais.

DOSE: 0,75-1 l/hl.

APHOX

50% pirimicarb WG.
100 g, 250 g, 1 kg.

Nº 11826 T (B-B) N
7 días nas Froiteiras industriais e Corcubitáceas; 14 días en Leitugas e Espinacas; 3 días no resto de Hortícolas; 45 días: Cereais.

Aficida específico contra pulgóns respectando os insectos beneficiosos; para Hortícolas, Froiteiras, cultivos Florais, Ornamentais, Industriais e Cereais.

DOSE: 100 g/hl mollando ben o cultivo.

APPLAUD

25% buprofenfencin WP.
250 g, 1 kg, 5 kg.

Nº 17092 __ (A-A) _
7 días: Cítricos, Xudías, Pemento, Tomate, Sandía e Melón. NP: Florais e herbáceas.

Insecticida regulador do crecemento, contra Mosca branca e Cochinillas. Actúa sobre larvas e ovos. Non afecta a insectos beneficiosos. Cultivos de Cítricos, Tomate, Xudía, Pemento, Sandías, Melón, Florais e Ornamentais.

DOSE: 40-80 g/hl.

COSTAR

18% bacillus thuringiensis var. Kurstaki. Nº 22060 __ (A-A)_
90 millóns de U.I. por gramo WG. Prazo S.: NP.
500 g.

Insecticida biolóxico específico contra vermes de Lepidópteros, nos cultivos de hortícolas.

DOSE: 30-50 g/hl. Con alto volume de caldo por ha. Aplicar ao observar as primeiras eirugas ou síntomas. Usar as doses máis altas se hai vermes desenvolvidos.

CRUISER

35% tiamethoxam FS
500 ml.

Nº 23141 __ (_) _
Semente de patacas: NP

Insecticida sistémico e de contacto, de amplo espectro, especialmente indicado para o control dos escaravellos da pataca. A formulación está posta a punto para o emprego como tratamento de tubérculos antes da sementeira, penetrando no interior da semente tratada. En canto esta xermina, dirixese cara aos órganos en crecemento e protexe a plántula e posterior desenvolvemento do cultivo.

DOSE: 21,4 ml cada 100 Kg de tubérculos.

DURSBAN 48

48% clorpirifos EC.
1 l, 5 l.

Nº 11318 Xn (B-C) N
7 días: Alcachofa e Solanáceas.
21 días: Outros cultivos.

Insecticida organofosforado de poder penetrante e amplo espectro. Activo por inxestión, contacto e inhalación, contra vermes, cochinillas, mosca branca, prays, rosquillas, taladros, escaravellos, trillas, trips e piral. Nos cultivos de: Alcachofa, Alfalfa, Cebola, Cereais, Cítricos, Coles, Amorodos, Millo, Pataca, Repolo, Cenorias, Remolacha e Vide.

DOSE: 150-200 ml/hl. Non aplicar en nebulización.

FORCE

0,5% teflutrin granulado.
1 kg, 10 kg.

Nº 17502 Xn (B-C) _
30 días: Espárragos.

Insecticida piretroide para tratamento da terra, contra: Vermes de arame, Vermes brancos, Vermes grises, Roscas, Pulguiñas e Moscas. Cultivos de Cenorias, Nabos, Tomate, Pemento, Melón, Xudías, Chicharos, Espárragos, Patacas, Millo, Repolos e Remolacha.

DOSE: 10-15 kg/ha.

KARATE ZEON

10% lambda cihalotrin microencapsulado
250 ml, 1 l.

Nº 22398 Xn(_ _)N
3 días: Hortas; 15 días: Pataca; 30 días: Cereais, Leguminosas de gran e millo; 7 días: Outros cultivos.

Insecticida piretroide de amplo espectro en forma microencapsulada que actúa por inxestión, contacto e acción repelente, contra Vermes, Pulgóns, Mosca, Pulguiñas e Escaravellos, nos cultivos de: Patacas, Cereais, Millo, Froiteiras, Hortalizas varias, Vide, Ornamentais e outros.

DOSE: 10-20 ml/hl.

KELDOX

2% hexitiazox.
40% dicofol EC.
1 l, 5 l.

Nº 18866 Xn (A-B) N
28 días: Cítricos e Vide; 7 días: Corcubitáceas.

Acaricida específico de acción ovicida, larvicida e adulticida, para Cítricos, Corcubitáceas, Amorodos e Vide.

DOSE: Cítricos e Vide 50-100 cc/hl. Outros cultivos 100-150 ml/hl.

LUFOX

3% Lufenuron.
7,5% Fenoxicarb.
1 l.

NOVO

Novo insecticida regulador do crecemento, con dous modos de acción diferente para o control de couza ou avelaiña de acio.

DOSE: 1 l/ha. Facer a aplicación antes da posta da couza e en canto empece o voo da xeración. Dirixir a aplicación onde se localizan os acios.

MATCH

5% lufenuron EC.
100 ml, 1 l, 5 l.

Nº 19623 Xn (A-B) N
7 días: Pemento; 28 días: Outros cultivos.
Compatible con abellas.

Inhibidor do crecemento dos insectos con acción sobre a quitina, contra Escaravello, Minador dos gromos, Verme verde, Trips, Piral e Mosca branca; nos cultivos de: Pataca, Cítricos, Tomate, Pemento e Vide. Persistencia no Escaravello 3-4 semanas. Indicado para Loita Integrada.

DOSE: Escaravello 40 ml/hl; Trips 200 ml/hl; Vide 50 ml/hl.

NEORON

50% bromopropilato EC.
5 l.

Nº 12660 Xn (_ _) N
7 días: Tomate; 21 días: Outros cultivos.

Acaricida de contacto e longa persistencia, contra varios Ácaros e Eriófidos, nos cultivos de: Vide, Maceiras, Pereiras, Tomates, Limoeiro.

DOSE: 100-200 ml/hl.

PLENUM

25% pimetrocina WP.
1 kg. (En sobres de 200 g), 4 kg.

Nº 22021 Xn (_ - _) N
3 días: Hortícolas. 21 días: Melocotoeiro e Nectarina.

Insecticida que actúa por inxestión e contacto, contra Pulgóns e Mosca Branca nos invernadoiros. Cultivos de: Hortícolas, Melocotoeiro e Nectarinas.

DOSE: Pulgóns 40 g/hl, Mosca branca 120 g/hl. Aplicar ao principio de infestación.

TRIGARD

75% ciromazina WP.
100 g, 200 g.

Nº 17832 Xi (A-A) _
3 días na Berexena. 7 días no Apio, Alcachofa, Acelga e Leituga. 15 días para Champiñón. 21 días na Pataca, e 3 días nos restantes cultivos. Compatible con Abellas.

Insecticida sistémico contra larvas de dípteros (Liriomyza spp.). Nos cultivos de: Champiñón, Hortalizas varias, Pataca, Ornamentais e Florais.

DOSE: 20-40 g/hl. En Champiñón, aplicar pulverización grosa sobre o compost: 0,5-1 g/m² cunha cantidade de caldo de 0,25 l/m². Reservar as doses máis altas para fortes infestacións ou larvas moi desenvolvidas.

VERTIMEC

1,8% de abamectina EC.
250 ml, 1 l, 5 l.

Nº 16784 Xn (B-C) N
3 días no Tomate, Pemento, Sandía e Amorodo. 7 días en Tomate e Berexena de invernadoiro. 10 días en Cítricos e Pereira. 28 días en maceiras. NP en Leituga.

Insecticida-acaricida con acción translaminar, contra ácaros, eriófidos e minadoras de follas, nos cultivos de: Apio, Berexena, Leituga, Melón, Cogombro, Pemento, Tomate, Sandía, Amorodo, Maceiras, Pereiras, Cítricos, Ornamentais non leñosas e Florais.

DOSE: 50-100 ml/hl. Contra psila da pereira e ácaros, 80 ml/hl mais 250 ml/hl de aceite de verán. Aplicar á caída dos pétalos.

ZELDOX

10% hexitiazox WP.
500 g (en bolsiñas de 100 g).

Nº 16997 _ (A-A) N
7 días para Cucurbitáceas e Amorodos. 14 días para outros cultivos.

Acaricida contra Araña vermella e amarela, con acción ovicida, larvicida e ninfecida. Axeitado para Loita Integrada por respectar os ácaros depredadores. Cultivos de: Cítricos, Amorodos, Cucurbitáceas, Froiteiras, Vide e Millo.

DOSE: 10-15 g/hl en Cítricos. 50-75 g/hl nos outros cultivos.

FUNXICIDAS

BRAVO 50

50% clortalonil
5 l.

Nº 15101 Xn (_ _) N
3 días en Cucurbitáceas, perexil e solanaceas; 10 días Hortícolas, Amorodos, Porro e Repolo; 15 días Froiteira, Pataca, Cenoria, Cereais, Garavanzo, Chicharos e Xudías grao.

Funxicida de amplo espectro para o control de alternariose, antracnose, botritiose, chancros, helmintosporiose, mildeu, momificados, moteados e outras enfermidades producidas por fungos endoparasitos.

DOSE: 250-300 ml/hl

COBRE SUPER PLUS

15% cobre metal (12% en oxidoruro+ 3% sulfato cuprocálcico). 10% mancoceb. 3% cimoxanilo. 3% O. magnesio WP.
300 g/48 paquetes, 1 kg/24 paquetes, 4 kg/5 paquetes.

Nº 14503 Xn (A-B) N
21 días na vide.
15 días nos outros cultivos.

Funxicida antimildeu de acción preventiva e curativa que mellora o estado xeral das plantas e a calidade das colleitas; especialmente axeitado para Galicia pola forte presión dos ataques da enfermidade e as carencias de Magnesio.

Indicado para control do Mildeu da vide, e Mildeu e Alternarirose nas patacas e tomates. Non se coñecen resistencias a esta formulación.

DOSE: 300-400 g/hl. No caso de ataques iniciados, aplicar a máxima dose e repetir o tratamento ós poucos días.

CUPROCOL

70% cobre. Solución coloidal en auga.
1 l, 5 l.

Nº 14534 Xn (A-_) N
15 días.
3 días en Hortícolas non de folia.

Funxicida a base de cobre en formulación coloidal con 90% das súas partículas inferiores a unha micra, polo que a súa actividade funxicida está máis potenciada.

Cultivos da vide, contra Mildeu, Bacteriose, axeitado para últimos tratamentos antes da colleita, e tamén en tratamentos do inverno. Cultivos da Pataca, Tomate e outras Hortícolas, contra Mildeu, Antracnose, bacteriose e alternarirose. Froiteiras, especialmente en tratamentos do inverno.

DOSE: 150-250 ml/hl en primavera, e ata 400 ml/hl en inverno.

OHAYO

NOVO

50% Fluazinam SC.
1 y 5 l.

Nº23139 Xn (A-C)N
7 días en pataca.

Novo funxicida preventivo de aplicación foliar, contra a mera da pataca. Moi indicado para a protección contra a mera no tubérculo.

DOSE: 300-400 ml/hl.

ORTIVA

25 % azoxystrobin
1 l .

Nº22000 _(_)N
3 días: Curcubitáceas, Berenxenas, Tomates e Pementos; 7 días: Alcachofa e Leituga; 14 días: Allo e Cebola; 1 día en Amorodo

Funxicida para o control da esclerotinia en Leituga, Fungo do Allo, Mildeu da Alcachofa, Berenxena, Cebola, Curcubitáceas, Amorodo, Leituga, Pemento e Tomate.

DOSE: 75-100 cc/hl.

QUADRIS DUO

18,7% azoxystrobin. 12% cimoxanilo.
WG
500 g, 3 kg.

Nº 21823 Xi (_-) N
21 días. Compatible con abellas. Non utilizar cerca de cursos de auga deixando sen tratar unha banda de seguridade de 20 m.

Funxicida de nova xeración con movemento por difusión que controla Mildeu e Oídio, no cultivo da vide.

DOSE: 125 g/hl (800 litros de auga/ha). Para evitar resistencias, aplicar un máximo de 4 tratamentos. Moi indicado nos tratamentos antes, durante e ó final da floración. Acción secundaria contra Botrite da flor, e mellora o desenvolvemento do acio.

RIDOMIL GOLD COMBI

4% mefenoxam. 40% folpet WP.
(Metalaxil-M)
20x25 g, 5x200 g, 2x500 g.

Nº 22055 Xn (_ _) N
NP

Nova formulación fungicida, sistémico e de contacto, que se absorbe en 30 minutos polas partes verdes da planta. Especialmente indicado para o tratamento da Vide nas primeiras mans contra o Mildeu.

DOSE: 200 g/hl. Formulado en bolsa hidrosoluble.

RIDOMIL GOLD MZ

4% mefenoxam. 64% mancozeb WP.
(Metalaxil-M)
20x25 g, 5x200 g, 2x500 g.

Nº 22029 Xi (_ _) N
14 días en Leituga, Cogombro, Cebola e
Tomate, e 21 días resto cultivos. Viña NP.

Nova formulación fungicida sistémico e de contacto contra Mildeu nos cultivos da Vide, Cebola, Leituga, Pataca e Tomate. Tamén contra Alternariose da Pataca e Tomate.

DOSE: 300 g/hl. Formulado en bolsa hidrosoluble.

RIDOMIL GOLD PLUS

2,5% mefenoxam. 40% cobre WP.
(Metalaxil-M)
1 Kg, 5 Kg.

Nº 22062 Xn (_ _) N
14 días para Cogombro e Tomate. 21 días
para Pataca e Leituga. NP na Vide.

Nova formulación fungicida sistémico e de contacto contra Mildeu nos cultivos da Vide, Leituga, Pataca, Cogombro e Tomate. Tamén contra Alternariose en Pataca.

DOSE: 400 g/hl. Formulado en bolsa hidrosoluble.

RIDOMIL GOLD SL

46,5% mefenoxam (Metalaxil-M)
250 ml, 1 l.

Nº 22151 Xn(_ _)
15 días en Cítricos, Maceiras e Pereiras.
NP Amorodos e Pementos.

Nova formulación fungicida para o control da phetophtoa nos cultivos de cítricos, maceiras, pereiras, amorodos e pementos.

DOSE: Rego por goteo 1-1,2 l/ha. En inxección ao chan, 1 ml/m², máximo dúas aplicacións en outono e primavera.

En inxección ao chan, máximo 2 ml/árbore.

SCORE

25% difenoconazol EC.
250 ml, 1 l.

Nº 18767 Xn (A-B) N
7 días en Tomate. 14 días no Apio, Froiteiras,
Leituga e Néspere. 30 días outros cultivos.

Fungicida de acción sistémica, preventivo e curativo, nos cultivos de: Allo, Caravel e Espárrago contra roias; Apio contra Septoria; Leituga, Pataca e Tomate contra Alternaria; Pereira, contra Moteado, Roia e Septoria; Maceira e Néspere contra Moteado; Remolacha contra Oídio e Cercospora.

DOSE: 10-20 ml/hl en froiteiras. 50-80 ml/hl en Tomate, Leituga e Pataca. 30-50 ml/hl nos restantes cultivos.

SWITCH

37,5% ciprodinil. 25% fludioxonil WG.
25x20 g, 300 g, 1 kg.

Nº 21714 Xi (A-B) N
7 días Berenxena, Amorodos, Tomate, Curcubitáceas e Pemento. 14 días Leituga, Pereiras e Feixóns verdes. 21 días Vide.

Fungicida específico contra Botrite, nos cultivos de: Vide, Amorodo, Pemento, Xudías verdes, Leitugas, Berenxena, Tomate e Cucurbitáceas. Tamén controla Sclerotinia e Asperxilo.

DOSE: 60-100 g/hl segundo cultivos, excepto Leituga (0,5-0,6 kg/ha).

THIOVIT JET

80% xofre en microgránulos mollables. N° 12901 Xi (A-A) _
1 Kg, 10 kg, 25 kg. 3 días en hortícolas e 5 días demais cultivos.
Funcicida a base de xofre en microesferas, con acción por contacto e vapores, contra Oidio, Ácaros e Eriofidos, nos cultivos da Vide, Hortícolas, Froiteiras e outros cultivos.
DOSE: 400-800 g/hl segundo cultivos.

TOPAS

10% penconazol EC. N° 16633 Xi (A-A) N
250 ml, 1 l. 3 días en Melón e Sandía; 14 días na Vide e outros cultivos; NP en Amorodos.

Funcicida antioídió, sistémico de acción preventiva que ademais detén a infección durante o período de incubación.

Para cultivos da Vide, Froiteiras, Amorodos e outros cultivos.

DOSE: 30-40 ml/hl segundo cultivos.

TRI-MILTOX N

12 % mancoceb. 13,9% cobre metal baixo N° 15932 Xi (A-B) N
as formas de sulfato, oxiclóruo e carbo- 3 días Solanáceas; 21 días Leitugas, Feixóns
nato WP. verdes e Apio; 28 días Froiteira de pebida e
1 kg, 5 kg. 15 días resto cultivos.

Funcicida preventivo contra Mildeu e outras enfermidades, de acción por contacto, que polo seu contido nas tres formas de cobre mais o mancoceb, ten gran eficacia pola súa regularidade de acción e persistencia.

Cultivos da vide contra Mildeu; Pataca, Tomate e hortícolas contra Mildeu, Alternaria, Septoriose e Antracnose; tamén en Froiteiras contra Moteado, Monília e Foscococcum.

DOSE: 400-600 g/hl segundo cultivos.

HERBICIDAS

AGROXONE

40% MCPA (Sal potásico) N°11412 Xn(A-B)_
1 l, 5 l. 15 días

Herbicida para o control de herbas de folia ancha, en tratamentos herbicidas en post-emerxencia en cultivos de Trigo, Cebada, Millo, Sorgo, Liño e Praderías de gramíneas.

DOSE: 1,5-3 L/ha, praderías de gramíneas 3-4 L/ha.

ARIZONA

40% Clortoluron SC. N°123912 Xn(A-A) N
2,5% Diflufenicam S.: NP
5 l.

Novo herbicida de pre postemerxencia contra herbas anuais de folia estreita e ancha. Para utilizar nos cultivos de Trigo e cebadas de ciclo longo.

DOSE: Para trigo, aplicar despois da sementeira ou cando o trigo teña tres follas a dose de 1,75 a 3 L/ha. En cebada, antes de nacer ou despois de nacer cando teña tres follas a dose de 1,75-2,5 L/ha.

AUROS PLUS

80% prosulfocarb EC. N° 18087 Xn (A-C) N
20% triasulfurón WG. N° 17925 Xi (A-) N
3x3 l + 6x15 g.

Herbicida de pre e postemerxencia contra herbas anuais de folia estreita e ancha. Para utilizar nos cultivos de Trigo e Cebada.

DOSE: Para trigo aplicar pouco despois da sementeira e antes de que as herbas teñan dúas follas. En cebada aplicar en postemerxencia do cultivo e antes de que as herbas teñan dúas follas. 3-3,5 l/ha do AUROS (Prosulfocarb 80%) máis 30-40 g do LOGRAN (Triasulfurón 20%).

NOVO

BANVEL D

48% dicamba SL.
1 l, 5 l.

Nº 11533 _ (B-A) _
2 meses para a colleita da forraxe ou a entrada do gando.

Herbicida de postemerxencia contra herbas anuais de folla ancha. Traslócase a través das follas, brotes e raíces.

Para utilizar nos cultivos de Trigo, Cebada, Avea, Millo, pradeiras de gramíneas e céspedes.

DOSE: No millo aplicarase cando teña entre 4-8 follas a dose de 600-750 ml/ha (140 ml/hl). En cereais dende 3 follas ata o final do afillado a dose de 300-500 ml/ha (100 ml/hl). En pradeiras e céspedes 0,6 l/ha (150 ml/hl).

BANVEL TRIPLE

29,6% 2,4-D amina. 26,5% MCPA amina.
10% dicamba amina SL.
1 l, 5 l.

Nº 13537 Xn (B-A) N
21 días dende a aplicación ata o consumo do pasto polo gando.

Herbicida de postemerxencia contra todo tipo de malas herbas de folla ancha nas pradeiras e céspedes de gramíneas xa establecidos. Tamén para os cultivos de: Trigo, Cebada, Avea e Centeo.

DOSE: 0,8-1,5 l/ha (200-375 ml/hl). En pradeiras aplicarase preferentemente ó inicio da brotación ou 1-2 semanas despois dun corte. En Cereais o mellor momento é o afillado antes de encanar. A temperatura debe ser entre 12-24°C.

CALLISTO

10% mesotrione SC.
250 ml, 1 l, 5 l.

Nº 22313 Xn (_-) N
Non utilizar cerca de cursos de auga deixando sen tratar unha banda de seguridade de 5 m.

Novo herbicida para o cultivo do millo, contra a Xuncia e outras herbas cando estas son noviñas.

DOSE: 1,5 l/ha (40-50 ml/mochila de 15 l para tratar uns 250-300 m² de terra). Bótase co millo nacido e cando a Xuncia é noviña, entre 2-4 follas. Pódese repetir o tratamento entre o Millo se xorde outra camada de herba.

DUAL GOLD

96% S- metalacloro EC.
1 l.

Nº 22126 Xn (_-) N
Non utilizar cerca de cursos de auga deixando sen tratar unha banda de seguridade de 20 m.

Herbicida activo contra gramíneas anuais: Echinocloa, Dixitaria, Setaria, Lolium, e outras. É moderadamente sensible á Xuncia. Indicado para os cultivos de: Millo, Pataca, Remolacha e Xirasol. As aplicacións en postemerxencia deben ser só con herbas moi noviñas. Herbicida axeitado para mesturar con PRIMEXTRA GOLD TWIN no cultivo do Millo.

DOSE: En Pataca 0,5-1,5 l/ha e en Millo 0,5-2 l/ha.

FUSILADE MAX

12,5% fluazifop-p-butil EC.
1 l.

Nº 15814 Xn (A-B) N
21 días para colleitas e entrada do gando.
3 meses para sementar cereais.

Herbicida selectivo nos cultivos de folla ancha, sistémico de postemerxencia para o control de gramíneas anuais e perennes. Pode botarse nos cultivos de: Pataca, Leguminosas, Hortas, cultivos Industriais, Florais e Ornamentais. Tamén en Froiteiras e Vide.

DOSE: 1,25-2 l/ha (312-500 ml/hl) para gramíneas anuais, en perennes duplicar a dose e facer dúas aplicacións.

GRAMOXONE PLUS

12% paracuat emético. 8% dicuat.
0,05% emético(PP.796) SL.
1 l, 5 l.

Nº 14864 T+ (_ _) N

15 días para colleitas e entrada do gando.

Herbicida non selectivo, non residual, que actúa por contacto para o control das herbas emerxidas, tanto de folla ancha como estreita. Absórbese polas partes verdes das plantas, e sen risco de ser absorbido polas raíces nin as corteizas maduras. Pode aplicarse en calquera cultivo, en pre-emerxencia ou ben entre as liñas, dirixindo a pulverización para non alcanzar as partes verdes.

DOSE: 1,5-3 l/ha (400-800 ml/hl). En Froiteiras e Vide, e terras sen cultivo ata 5 l/ha.

PRIMEXTRA GOLD TWIN

96% S-metolacloro EC.
47,5% atrazina FW.
1 l + 2x1 l.

Nº 22126 Xn (_ _) N

Nº 14430 Xn (A-B) N

Non utilizar cerca de cursos de auga deixando sen tratar unha banda de seguridade de 20 m.

Herbicida de preemerxencia contra herbas anuais de folla ancha e estreita no cultivo do millo (non controla xuncia).

En terras con moita materia orgánica, para asegurar os resultados, pode botarse en postemerxencia temperá, pero sempre coas herbas moi noviñas. Para máis eficacia pode subirse a dose de DUAL GOLD (S-Metolacloro 96%).

DOSE: En Millo: 0,5-2 l/ha do DUAL GOLD (S-Metolacloro 96%) + 2-3 l/ha do GESAPRIM (Atrazina 47,5%).

REGLONE

20% dicuat SL.
5 l.

Nº 12346 T+ (_ _) N

15 días no caso de entrada do gando.

Herbicida de contacto de acción rápida, máis específico contra herbas de folla ancha. Axeitado para desecante de diversos cultivos facilitando as colleitas. Autorizado en Patacas, Millo, Xirasol e Algodón como desecante. Noutros cultivos, como herbicida de pre-laboreo ou para botar entre liñas sen mollar as follas do cultivo.

DOSE: 1,5-4 l/ha (430-1.150 ml/hl).

SAMSON

4% nicosulfuron SC.
1 l.

Nº 22353 Xi (A-A) _

Non poñer colza como cultivo a seguir.

Herbicida de post-emerxencia contra herbas gramíneas e dicotiledóneas no cultivo do millo. Activo contra Equinocloa e outras gramíneas resistentes. Complementario contra Xuncia. Pode mesturarse con outros herbicidas de Post-emerxencia.

DOSE: 1-1,5 l/ha (280-430 ml/hl). Aplicar cando o millo teña entre 3 e 4 follas.

SPLENDOR

25% tralkoxidim SC.
5 l.

Nº 19315 Xn (A-A) N

15 días ata a entrada do gando. 3 meses para nova sementeira de cereais.

Herbicida de post-emerxencia, contra Avea, Ballico e outras gramíneas nos cultivos de Trigo, Cebada e Triticale.

DOSE: 1,2 -1,6 l/ha. + 1 l/ha do mollante Canplus (400-530 ml/hl + 330 ml/ hl).

TOPIK

24% clodinafop-propargil.
6% cloquintocet-mexil EC.
250 ml, 1 l.

Nº 19548 Xn (A-B) N

Prazo S.: NP.

Herbicida de pre-emerxencia contra gramíneas anuais no cultivo do Triticale e Trigo. Controla: avea, lolium, phalaris e alapecurus. Aplicase a partir das tres follas do cultivo e ata o afillado.

DOSE: 170 -250 ml/ha + 1 l/ha do aditivo Agral ou aceite mineral (50-72 ml/hl + 300 ml do aditivo). Pode mesturarse con Logran 20 WG para controlar tamén herbas de folla ancha.

TORDON 22 K

24% Picloran (sal potásica) SL.
250 cc, 1 l.

Nº 11760 Xi(A-A)_
21 días

Herbicida de translocación, moi persistente para o control de leñosas en terreos sen cultivo (silveiras, toxos, xestas, etc) e Rumex e outras especies de folia ancha en praderías de gramíneas. É absorbido por vía radicular e foliar.

DOSE: 1-1,5 l/ha

TOUCHDOWN PREMIUM

36% Glisofato (Sal Amónica) SL.
1 l, 5 l, 10 l, 25 l, 120 l, 640 l.

Nº 22957 (_ _ _)
7 días Cereais e terreos agrícolas.
NP Demais cultivos

Herbicida sistémico, non selectivo de post-emerxencia, contra todo tipo de herbas, incluídas as perennes e malezas leñosas, cun gran ámbito de aplicación. Plantacións de aguacate, cereais, froiteiras de folia caduca, limoeiro, laranxeira, oliveira, plataneiro, terreos agrícolas, terreos forestais e vide. Grazas á tecnoloxía Sistem 4, Touchdown Premium actúa máis rápido, e en condicións difíciles obtéñense mellores eficacias ca con outros herbicidas sistémicos.

DOSE: 3-7 L/ha segun do cultivo e tipo de herba ou maleza a controlar. Recoméndase aplicacións con baixo volume de auga, de 100-200 L de auga por ha, polo que a dose equivale a: 1,5-3,5 L/hl. As doses máis baixas para as herbas noviñas, e as máis altas para perennes e malezas leñosas.

PRODUTOS VARIOS

ALBOLINEUM

72% Aceite de Verano EC.
1 l.

Nº 12992 __ (A-A) _
Prazo S.: NP.

Concentrado emulsionable para aplicar en pulverización foliar. Utilizado para o control de insectos en froiteiras, viña, cítricos, arbustos ornamentais, etc. Pode ser mesturado con insecticidas como ACTELLIC 50.

DOSE: 1-1,5 L/hl. Usar para tratamentos de inverno en froiteiras e viña en mestura con Actellic 50.

DIVIDEND

3% difenacozol FS.
20 l, 200 l.

Nº 22008 __ (A-) _
Prazo S.: NP.

Funxicida sistémico para o tratamento das sementes do Trigo e da Cebada, contra caries, podre da raíz, carbón vestido e helmintosporiose.

DOSE: 100-200 ml/100 kg semente. O produto pode aplicarse directamente sobre a semente ou diluído previamente en 400-500 ml de auga.

CANPLUS

60% aceite, 24% oleato sorbitol,
12% tredecilalcohol OL.
1 l.

Nº 19316 Xi (A-B) _
Prazo S.: NP.

Mollante para aplicacións herbicidas, que mellora a penetración e actuación, especialmente indicado cando as malas herbas precisen aumentar o poder mollante.

DOSE: 350-500 ml/hl segun do indicación para cada cultivo.

ABOFOL-L

24% (N) total baixo varias formas.
16% (P₂O₅) soluble. 12% (K₂O) soluble.

Registro de fertilizantes e afíns
Nº 2379

Aminoácidos, (Cu), (Fe), (Mn), (Mo), (Zn),
e Vitamina B1. Sólido cristalino.
1 kg e 5 kg.

Prazo S.: NP.

Fertilizante foliar que estimula e regula a vexetación das plantas, diminúe os problemas de carencias e mellora a calidade das colleitas. Axuda a recuperar os cultivos nos accidentes climáticos. Autorizado para todos os cultivos.

DOSE: 100 g/hl. Tamén pode aplicarse á terra para ser tomado polas raíces dos cultivos.

ISABION

Complexo de péptidos que ceden aminoácidos LS.

1 l, 5 l, 20 l.

Nutriente orgánico bioestimulante da vexetación das plantas en todo tipo de cultivos. Aplicar na fase de crecemento das plantas, especialmente indicado en cultivos cativos ou afectados por accidentes climatolóxicos, fitotóxicidades, etc.

DOSE: En aplicación foliar 200-500 ml/hl (4-5 l/ha).

En aplicacións a terra, pode incorporarse coa rega (3-4 l/ha) e 4 aplicacións. Un máximo de 15 l/ha.

Registro de fertilizantes e afíns
Nº 02511

CULTAR

25% paclobutrazol SC.

250 ml, 1 l.

Regulador do crecemento para fruticultura e viticultura.

Reduce a lonxitude das brotacións, mellora a calidade dos froitos, e na vide ademais evita o corrememento da floración. Aplicar en cultivos con certa vitalidade.

DOSE: Varía segundo os cultivos e momento de aplicación. Na vide para mellorar o callado da flor aplicar unha soa vez, 50 ml/hl entre dúas ou tres semanas antes da floración.

Nº 17270 Xi (A-A) _

60 días para as colleitas.

KLERAT BLOCK

0,005% brodifacum. Bloques parafina. BB. Xn (C-C) _

100 g, 500 g, 10 kg.

Raticida moi activo por inxestión contra todo tipo de roedores, tamén para os resistentes a outros anticoagulantes. Controla ratas, ratos e toupas de campo. Formulación axeitada para almacéns, recintos, exteriores, colectores, e ratas de campo en plantacións

DOSE: Colocar 1-4 bloques (segundo tamaño) por cada 10m². Procurar a colocación baixo tellas ou recipientes que permitan a entrada das ratas e que protexan os engados dos animais e persoas. Revisar e repoñer periodicamente.

SUPER KLERAT

0,005% brodifacum.

Cebo granulado coloreado. GB.

250 g, 5 kg.

Raticida moi activo por inxestión contra todo tipo de roedores, tamén para os resistentes a outros anticoagulantes. De utilización en almacéns e recintos agrícolas exteriores ou interiores.

Debe colocarse o produto en montonciños protexido por tellas invertidas ou recipientes que permitan a entrada dos roedores, pero preservado dos animais e persoas. Tamén nas bocas dos tobos dos roedores utilizando o produto en bolsiñas.

DOSE: 20-30 g por punto de colocación, revisando e repoñendo periodicamente.

Xn (C-C) _

KLERAT PASTA

0,005 Brodifacoum

Cebo en pasta fresca

250 g, 10 Kg.

Novo raticida en forma de pasta fresca de alta palatabilidade e apetencia, moi activo para todo tipo de roedores, incluso para os resistentes a outros anticoagulantes.

É moi fácil e cómodo de usar, debido á súa consistencia semisólida e a súa moderna presentación en bolsiñas de papel filtro (15 gramos), resistindo a humidade.

Contén proteínas e ácidos graxos, así como funxicidas e estabilizantes que garanten unha longa duración do produto (incluso no exterior).

Pode ser usado en recintos interiores e no exterior.

DOSE: Colocar en cada punto 1-2 unidades para ratos e 4-5 unidades para ratas.

Xn (C-C) _

NOVO

PROVINCIA DA CORUÑA

A Baña	528	Cedeira	509	Monfero	548
A Coruña	444	Cerdido	509	Mugardos	548
Abegondo	436	Cesuras	436	Muros	335
Ames	639	Coiros	436	Muxía	424
Aranga	436	Corcubiión	424	Narón	509
Ares	548	Coristanco	524	Neda	509
As Pontes	548	Culleredo	444	Negreira	528
Ateixo	444	Dodro	420	Noia	420
Arzúa	536	Dumbría	424	Oleiros	444
Bergondo	436	Enfesta	639	Ordes	639
Betanzos	436	Ferrol	509	Oroso	639
Boimorto	536	Fisterra	424	Ortigueira	444
Boiro	484	Frades	636	Outes	396
Boqueixón	639	Irixoa	436	Oza dos Ríos	436
Brión	500	Laracha	524	Paderne	436
Cabana	524	Laxe	524	Padrón	420
Camariñas	424	Lousame	420	Pino	536
Cambre	444	Mañón	548	Pobra do	
Capela	548	Mazaricos	424	Caramiñal	484
Carballo	524	Malpica	524	Ponteceso	524
Cariño	444	Mesía	603	Pontedeume	548
Carnota	400	Melide	536	Porto do Son	480
Carral	444	Miño	548	Rianxo	484
Cee	436	Moeche	509	Ribeira	484
Cerceda	639			Rois	424

PROVINCIA DA CORUÑA

Sada	436	Teixeiro	536	Valdoviño	509
Sadurniño	509	Teo	639	Vedra	639
Sta. Comba	528	Toques	536	Vilamaior	548
Santiago	639	Tordoia	639	Vilasantar	536
Santiso	536	Touro	536	Vimianzo	424
Sobrado	536	Trazo	640	Zas	424
Somoza	509	Val do Dubra	640		

Outras Medidas:

En Rianxo úsase a **Cunca** que son 35 metros cadrados. O ferrado ten 12 Cuncas.

En Boiro úsase **Cuartillo** que son 22,33 metros cadrados.

En Rois úsase **Cuartillo** que son 17,50 metros cadrados.

Na Pobra do Caramiñal úsase a **Cunca** que son 40 metros cadrados.

PROVINCIA DE LUGO

A Fonsagrada	507	Guntín	436	A Pobra de Brollón	465
As Nogais	621	O Incio	559	Pol	496
Abadín	504	Láncara	629	Portomarín	671
Alfoz	714	Lourenzá	638	Quiroga	465
Antas de Ulla	604	Lugo	436	Rábade	436
A Pontenova	504	Melra	514	Ribadeo	612
Baleira	714	Mondoñedo	612	Ribas do Sil	465
Barreiros	714	Monforte	489	Ribeira de Piquín	514
Becerreá	578	Monterroso	604	Riotorto	504
Begonte	525	Muras	548	Samos	559
Bóveda	489	Navia de Suarna	650	Sarria	629
Castro de Rei	629	Neira de Xusa	610	O Saviñao	559
Carballedo	629	Negueira de		Sober	484
Castroverde	496	Muñiz	507	Taboada	604
Cervo	725	Ouro	548	Trabada	638
Cervantes	553	Outeiro de Rei	436	Triacastela	430
Chantada	629	Palas de Rei	604	O Valadouro	714
O Corgo	436	Pantón	489	Vicedo	548
Cospeito	525	Páramo	559	Vilalba	546
Courel (Folgosos)	436	Paradela	559	Viveiro	548
Foz	714	A Pastoriza	504	Xermade	525
Friol	436	Pedrafita	578	Xove	725

Outras Medidas:

En Riotorto: **Fanega** igual a 4 Ferrados, **Ferrado** igual a 2 Tegos, **Tego** igual a 4 Cuartillos.

PROVINCIA DE PONTEVEDRA

A Lama	217	Fornelos de	Pontesampaio	629
A Caniza	437	Montes	Pontevedra	629
A Estrada	629	Gondomar	Portas	629
As Neves	629	Lalin	Ribadumia	629
Agolada	536	Marín	Redondela	69
Arbo	437	Meis	Rodeiro	536
Baiona	539	Meaño	Salvaterra	437
Bueu	472	Moaña	Sanxenxo	629
Caldas de Reis	672	Mondariz	Silleda	536
Cambados	629	Moraña	Soutomaior	64
Campolameiro	629	Mos	Tomíño	629
Cangas	472	Nigrán	Tui	497
Catoira	629	O Grove	Valga	629
Cerdedo	528	O Porriño	Vigo	541
O Covelo	264	Oia	Vilaboa	629
Crecente	437	Pazos de Borbén	Vilagarcía	545
Vila de Cruces	536	Polo	Vilanova de	
Cuntis	629	Ponteareas	Arousa	672
Dozón	536	Pontecaldelas	Vilaxoán	603
Forcarei	500	Pontecesures		420

Outras Medidas:

No Morrazo e ría de Vigo úsase moito a **Vara**, que vale no Morrazo 7.37 metros cadrados, e en Vigo 4.57 metros cadrados.

En Pontevedra, Caldas e Cambados úsase a **Cunca**, a doceava parte do **Ferrado** que vaie 52.40 metros cadrados. En Godos e Saiar 56 metros cadrados. O **Ferrado** 12 veces a **Cunca**. Na Estrada e Lalin úsase o **Cuartillo**, que vale na Estrada 26 metros cadrados e en Lalin 22.34 metros cadrados.

En Pontecesures a **Cunca** ten 35 metros cadrados
Estadal: 12 pés = 336 cm.

PROVINCIA DE OURENSE

O **ferrado** vale: 629 metros cuadrados.

Outras Medidas:

Nas terras adicadas a viñedo, a **Cavadura** vale 437 m² ou 435 m², segundo as zonas.

O **Xornal** son 124 m². En lugares con pendente da Ribeira Sacra, unha "**cavadura**" ou "**home de cava**", equivale a 100 cepas ben desenvolvidas.

- Nas terras adicadas a outros cultivos, a **Tega** vale 388 m², a **Fanega** 4.141 m².

- Na Porquelra, a **Tega** son 906 m² o **Copelo**, 21 m².

- Para medidas do cereal, unha **Tega** equivale a 14 quilos de centeo, e unha **Fanega** son cinco **Tegas**.

- O **Copelo**, en Celanova e A Bola, son 20 m².

- En Valdeorras a **Maquia** son 120 m²; en Verín son 22,22 m².

Para medir capacidades en distintas zonas de Ourense, empréganse as seguintes medidas:

- **Ola**: equivale a 16 litros ou 16,5 litros, segundo as zonas.

- **Moio**: equivale a 8 olas (128 ou 132 litros).

- **Cabazo**: son 20 litros.

- **Cuarta e Media Cuarta**: son 20 e 101 litros respectivamente.

- **Cántara**: son 16 litros. O **Canado** son dúas Cántaras (32 litros).

CONTOS

QUE NON SON CONTOS

O FRANCÉS

Daniel, o do chaquetas, era un toleirón. Marchou para París dicindo que ía montar unha fábrica de chisqueiros e pórse millonario. Foi en xullo, e un mes máis tarde xa voltara para celebrar o San Lourenzo na súa aldea.

Pero, veu dicindo que falaba o francés perfectamente, e que mesmo era máis sinxelo ca o galego.

Seu pai era o xastre; home traballador, serio, duro de carácter, pero moi retranqueiro, e preguntoulle:

–Entón, fillo; ¿como se di en francés a chaqueta?

–Pois dise “*le chaqueté*”, dixo Daniel.

–¿E, a camisa?

–Doado. Dise “*le camisé*”.

–Que marabilla de rapaz! Que sabedoría! E, en tan pouquiño tempo! Tesme abraiado.

Daniel colleu confianza e dispúxose a contestar máis preguntas.

–Pode preguntarme o que queira.

–¿Como é o chaleco?

–Sen problema. Dise “*le chalequé*”.

–¿E a manga do chaleco?

–Iso xa é un chisco máis difícil, porque leva unha contracción. Dise: “*le mangué du chalequé*”.

–Xa o sabía eu –dixo o pai-. Mángoche unha patada que te rebento. “*Le mangué du chalequé*”, animal. Non ves que o chaleco non ten mangas, cabazo.

O ALEMÁN

O alemán é moi difícil. Ten moitas consoantes xuntas, e pronúncianas case que todas. Disque ás veces no canto de falar, fungan coma os gatos.

Pois foi un rapaz de Quindous para aló. Fino, lirgacho coma un allo e arroutado. Algo chuliño.

Na aldea sabían que era listo, e que, lle ía ir moi ben, pero, a boa fe, que tería atrancos co idioma.

Cando voltou a primeira vez de vacacións, preguntáronlle.

—¿E que tal por Alemaña?

—Estou contento. Todo moi ben ata o de agora.

—¿E que nos dis do idioma?

—Foi o máis complicado. Ao primeiro resultou difícil, pero agora..., xa o entenden perfectamente.

(Recollido por Fran Quiroga en terras dos Ancares)

O INGLÉS

Foi a Inglaterra un rapaz sen saber nin papa de inglés. Pero ía sen medo porque aló estaría cos seus veciños e amigos da aldea, que levaban xa anos nas illas.

O primeiro día que chegou foron cear fóra para contarse cousas.

Nun daqueles bares tan raros para el, pediron cervexa en xerras, e el tamén. Ademais da cervexa, pediron cadanseu “hot dog”.

E el preguntoulle a un dos compañeiros:

—¿Que é iso que pedides para comer?

—Pois aquí chámanlle así a un “perrito caliente”.

—Ah! Vale, vale. Pídeme a min outro deses.

Pero, endexamais oíra, nin vira, nin comera tal cousa.

E, cando os trouxeron, el colleu o del, mirouno, abriuno e, reparando na salchicha do seu interior, dixo:

—Que mala sorte tiven sempre. Co grande que é o can, e mira que parte me foi tocar a min.

Disposicións Legais

DE INTERESE PARA GALICIA

NOVA LEI 2/2006 DE DEREITO CIVIL DE GALICIA

TITULO VI. Capítulo I

Dos montes veciñais en man común.

Artigo 57.

Son montes veciñais en man común as terras situadas na comunidade autónoma de Galicia que, con independencia da súa orixe, das súas posibilidades produtivas, do seu aproveitamento actual e da súa vocación agraria, pertencen a agrupacións veciñais na súa calidade de grupos sociais, e non como entidades administrativas, e que se veñan aproveitando consuetudinariamente en réxime de comunidade sen asignación de cotas polos membros daquelas, na súa condición de veciños con casa aberta e con fume.

Artigo 58.

As terras ás que se refire o artigo anterior poderanse declarar montes veciñais en man común en virtude de sentenza firme ditada pola xurisdición ordinaria ou ser obxecto de clasificación como tales montes veciñais, que realizarán os xurados provinciais.

Artigo 59.

Tras se iniciar o expediente de clasificación de montes veciñais en man común, ningunha terra afectada por aquel poderá ser obxecto de alleamento, división ou gravame ata que o xurado dite a resolución oportuna, e para tal efecto practicarase a correspondente anotación no rexistro da propiedade. Así e todo, se a terra estivese inscrita con asignación de diferente titularidade en virtude de sentenza ditada en xuízo declarativo, suspenderase a tramitación e os efectos do expediente ata que recaia resolución ditada pola xurisdición ordinaria.

Artigo 60.

Logo de se ter clasificado o monte fixarase a superficie e as estremas deste, achegando á resolución unha planimetría suficiente, cos datos descritivos precisos, e procederase á súa sinalización e demarcación, que realizará de xeito gratuito a consellaría competente por razón da materia. Así mesmo, figurará o estado económico de aproveitamentos, usos, concesións e consorcios. Asemade, o xurado remitiralle testemuño da resolución ao rexistro da propiedade, para os efectos de que se proceda á anotación preventiva da clasificación do monte.

Artigo 61.

A propiedade dos montes veciñais en man común é de natureza privada e colectiva, e correspóndelle a súa titularidade dominical e o aproveitamento á comunidade veciñal respectiva.

Artigo 62.

1. A comunidade veciñal entenderase composta polos veciños que a integren en cada momento.
2. Terán a condición de veciños comuneiros aquelas persoas titulares de unidades económicas, produtivas ou de consumo, con casa aberta e residencia habitual independente dentro da área xeográfica sobre a que se asente o grupo social ao que tradicionalmente estivese adscrito o aproveitamento do monte.
3. Os estatutos da comunidade veciñal poderán establecer un prazo mínimo de residencia para adquirir a condición de comuneiro, que, en ningún caso, poderá ser superior a un ano.

4. Non se poderá eximir o cumprimento do requisito de residencia habitual salvo causas xustificadas, e sen que a exención poida superar os dous meses en cada ano natural.

Artigo 63.

A acción para reclamar o recoñecemento da condición de comuneiro prescribe aos trinta anos.

Artigo 64.

A condición de comuneiro perderase, exclusivamente, desde o momento en que deixen de se cumprir os requisitos exixidos para a integración na comunidade veciñal. En todo caso, a perda desta condición deberá ser acordada pola asemblea xeral, tras a súa inclusión na orde do día, con expresión individualizada das persoas afectadas e sempre con audiencia destas.

Capítulo I bis

Dos montes abertais.

Artigo 64 bis.

Son montes abertais, de voces, de varas ou de fabeo os conservados en pro indiviso nos que os seus copropietarios, sen prexuízo de realizaren en común aproveitamentos secundarios, tiñan ou mateñen o costume de se reunir para repartir entre si porcións determinadas de monte ou searas para o seu aproveitamento privativo, asignacións que se fan en tantos lotes como partícipes principais veñen determinados polos títulos ou polo uso inmemorial, e nos que a súa adxudicación se decide pola sorte, tamén sen prexuízo da subdivisión das searas así asignadas consonte as adquisicións hereditarias ou contractuais. De chegar o caso, a división das devanditas terras e a conseguinte extinción da copropiedade faranse consonte o costume, e de non existir este faranse consonte a presunción de igualdade de cotas referida no parágrafo segundo do artigo 393 do Código civil.

Capítulo II

Da comunidade en materia de augas.

Artigo 65.

1. O propietario ou posuidor dun predio pode aproveitar as augas da chuvia, estancadas ou non, e fará saír as sobrantes polo lugar acostumbrado.
2. O propietario ou posuidor tamén pode aproveitar as augas subterráneas que nazan ou abrollen no seu predio, sempre sen prexuízo dos dereitos preexistentes.
3. As augas de chuvia e as que nazan ou abrollen nos montes veciñais en man común aproveitaranse de conformidade co que acorde o organismo representativo da comunidade veciñal, segundo os usos e costumes da comunidade, e sen prexuízo dos aproveitamentos existentes.
4. O exercicio das facultades dos anteriores apartados non precisará de ningún tipo de concesión administrativa previa.

Artigo 66.

1. As augas de torna a torna ou pilla pillota aproveitaranse o costume ou conforme o acordo unánime dos usuarios ou partícipes, e, por pedimento de calquera deles, partiranse por horas, días ou semanas, en proporción á extensión que se viñese regando, sen que se lles poida dar ás augas un uso distinto daquel para o que foron rateadas.
2. Os aproveitamentos existentes presúmense inmemoriais e por acta notarial de presenza poderán ser inscritos no rexistro da propiedade de conformidade co disposto na lexislación hipotecaria.

Artigo 67.

O disposto neste capítulo enténdese sen prexuízo do establecido na lexislación de augas.

Os Curros

"Rapa das Bestas" máis populares de Galicia

MES DE MAIO

Curro de Valga

Municipio de Oia (Pontevedra)

2º Domingo de Maio

MES DE SAN XOÁN

Curro de Torroña

Municipio de Oia (Pontevedra)

1º Domingo de San Xoán

Curro de Mougás

Municipio de Oia (Pontevedra)

2º Domingo de San Xoán

Curro de Morgadás

Monte Galiñeiro, Municipio de Gondomar (Pontevedra)

3º Domingo de San Xoán

Curro de San Cibrao

Donas, Municipio de Gondomar (Pontevedra)

4º Domingo de San Xoán

Curro da Capelada

Municipio de Cedeira (A Coruña)

Último Domingo de San Xoán

Curro de Campo do Oso

A Pastoriza, Municipio de Mondoñedo (Lugo)

Último Domingo de San Xoán

MES DE SANTIAGO

Curro de Sabucedo Festa de Interese Turístico Nacional, San Lorenzo de Sabucedo, Municipio de A Estrada (Pontevedra)	1º Sabado, Domingo e Luns do mes de Santiago
Curro de Candaoso Festa de Interese Turístico Nacional, Montes de Buio, Santo Andrés de Boimente, Municipio de Viveiro (Lugo)	1º Domingo de Santiago, se cadra o día 1 pasa ó 2º Domingo
Curro de Amil Municipio de Moraña (Pontevedra)	2º Domingo de Santiago
Curro Monte Castelo Municipio de Cotobade (Pontevedra)	2º Domingo de Santiago
Curro das Canizadas Municipio de Pobra do Caramiñal (A Coruña)	12 ou 19 de Santiago
Curro de Paiosaco Municipio de Laracha (A Coruña)	1 de Santiago

MES DE AGOSTO

Curro de Valadouro San Tomé, Municipio de Valadouro (Lugo)	1º Domingo de Agosto
Curro da Paradanta Luneda, municipio da Caniza (Pontevedra)	4º Domingo de Agosto
Curro da Escusa Municipio de Poio (Pontevedra)	Finais de Agosto ou principios de Setembro

Outros sitios onde se celebran de xeito irregular ou celebráronse rapas son: na Provincia de Ourense os municipios de Avión, Parada de Labiote e Carballeda de Avia; e na Asturias Occidental no municipio de Villanueva de Oscos.

Roedores e Rodenticidas

A orde Rodentia é ampla en número de individuos e tipos, incluíndo una terceira parte de todas as especies de mamíferos existentes.

Só 41 dos 124 xéneros se catalogan como pragas, sendo dous os máis estendidos e abundantes: xénero *Ratus* e xénero *Mus*.

As especies máis importantes destes dous xéneros son:

- **Rato doméstico (*Mus musculus* L.)**, estendido basicamente en zonas rurais e granxas.
- **Rata común (*Rattus norvegicus* L.)**, que vive externa ou interiormente en calquera lugar onde atope alimentos. É a rata de sumidoiros. Non sendo autóctona da península, conta a crónica histórica que penetrou polo Pirineo acompañando as tropas francesas durante a invasión napoleónica e alimentábase cos residuos da campaña.
- **Rata negra (*Rattus rattus* L.)**. Vive xeralmente baixo cuberto e con poboación en franco retroceso a favor da anterior, que chegou a impoñerse e fagocitala.

Ratón doméstico

Rata común

Rata negra

NECESIDADES DE CONTROL

Causan os roedores moitos e variados problemas en todo mundo por compartir co ser humano o mesmo medio. Das razóns que xustifican o seu control, as tres principais son:

1. **Comen e destrúen alimentos:** Estima a F.A.O. que os roedores causan perdas dun 5% nas colleitas de todo o mundo, cantidade suficiente para alimentar a 130 millóns de persoas. A estes produtos consumidos hai que engadir máis do dobre de alimentos que contaminan polos prexuízos directos e as nocidades colaterais de ouriños, feces, pelos ou secrecións sebáceas que os fan inservibles.
2. **Propagadores de enfermidades:** Son vehículos e vectores de numerosas enfermidades que afectan ó ser humano: a peste bubónica, leptospirose, triquinose, ou as infeccións de salmonella, todas elas de consecuencias graves ou fatais.
3. **Outros tipos de danos:** Causan ademais a destrución de distintos materiais: roeduras na madeira, tuberías de auga, mercancías almacenadas etc. Nas instalacións eléctricas, os cables roídos orixinan cortocircuitos, incendios e importantes avarías.

MEDIOS DE LOITA

O exterminio absoluto das ratas como especie é practicamente imposible; porén, a aplicación de medidas adecuadas logrará un eficiente control capaz incluso de erradicalas nas zonas asiduamente tratadas.

MÉTODOS FÍSICOS: Empregan técnicas mecánicas para eliminalos: rateiras, trampas ou barreiras contundentes para excluír os animais de certos lugares. Os resultados reais destas accións en redución das poboacións de roedores son francamente inoperantes.

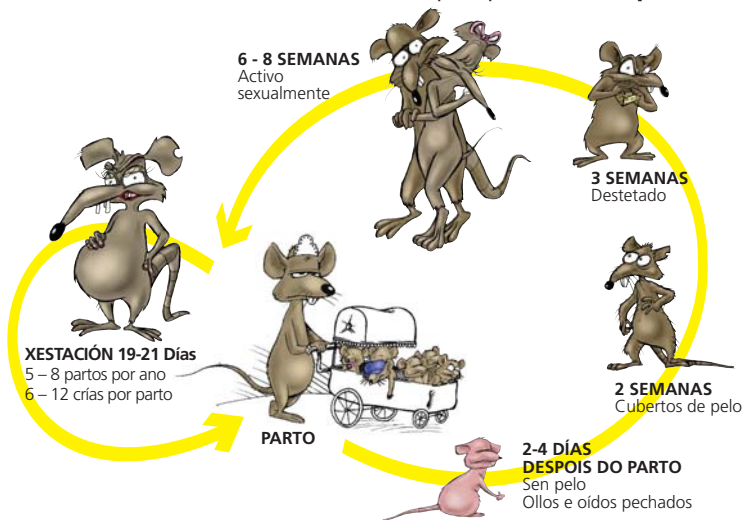
MÉTODOS BIOLÓXICOS: Inclúen a introdución dos seus predadores naturais, enfermidades e parasitos, modificación do hábitat, manipulación xenética ou cultivo de variedades resistentes de cereais e especies hortícolas.

A maioría destas solucións teñen fallos de teoría ou posta en práctica.

MÉTODOS QUÍMICOS: Tense comprobado que o método máis efectivo para control de roedores é o uso de rodenticidas clasificándose estes en:

- Agudos ou de acción rápida:** Envenenamento inmediato, facendo necesarias medidas extremadas de manipulación e risco manifesto para outras especies incluído o ser humano. O máis importante desta categoría é o fosforo de zinc.
- Crónicos:** Actúan lentamente despois de varias doses. Funcionan como anti-coagulantes xerando hemorragias internas. Non supoñen risco para animais domésticos polo pequeno nivel de dose letal a que funcionan co roedor.

Destacan como materias activas a warfarina, difenacoum ou bromadiolona, sendo a máis avanzada e moderna o brodifacoum, principio activo de **Súper Klerat**.

Enderezos dos nosos distribuidores principais

PARA GALICIA - ASTURIAS

AGRO-REZA, S.L. (Ourense-Oeste) agro-reza@mundo-r.com	R /Reza nº 12 (Galerías Roma) 32003 - OURENSE Telf. e Fax: 988 222834 - 988 227553
AGROVAL S.L. (Pontevedra - Sur) agroval.po@terra.es	As Gándaras de Prado s/n (Fronte Campo de Fútbol de Budiño) 32630 - O PORRIÑO - Budiño Telf. e Fax: 986 346765 - 986 346766
ALMACENES ROYAL S.L. (A Coruña-Norte) aroyal@infonegocio.com	R/ Fraga Iribarne nº 48 15300 - BETANZOS Telf.: 981 772714 Fax: 981 772600 Móbil: 639 603754
ASAGRO, SERVICIOS AGRÍCOLAS, CB (Asturias - Leste. Cantabria) asagro@fade.es	Polígono Silvota, parcela R 45 33192 - LLANERA (Asturias) Telf.: 985 265898 Fax: 985 250764 Móbil: 608 473131
CAMPONOVO PROTECCIÓN DE CULTIVOVO S.L. (A Coruña-Sur) p.cultivos@camponovo.es	Polígono industrial Novo Milladoiro Rúa das Palmeiras, 57 - A2 15895 - AMES (A Coruña) Telf.: 981 535420 Fax: 981 535422 Móbil: 606 990537
FITO LEMOS, S.L. (Lugo - Sur. Ourense - Leste) fitolemos@terra.es	Estación nº 11 27331 - POBRA DE BROLLON Telf. e Fax: 982 430010 Móbil: 600 078779
FITOAGRARIA S.L. (Ourense - A Limia, Monterrei) fitoagraria@xanelas.com	R/ Dous de Maio nº 57 32630 - XINZO DE LIMIA Telf. e Fax: 988 462560
HORTA GALEGA (Lugo - Centro) hortagal@teleline.es	R/ Concepción Arenal nº 16 27004 - LUGO Telf. e Fax: 982 246019
PEREZCASTRO HNOS. S.L. (Pontevedra - Norte) comercial@perezcastrohnos.com	R/ Fermín Mosquera nº 12 36650 - CALDAS DE REIS Telf. 986 540426 - 986 530200 Fax: 986 530103
XARDINAGRO S.L. (Lugo-Norte. Asturias-Oeste) xardinagro@ctv.es	R/ Linares Rivas nº 4 27760 - VILANOVA DE LOURENZÁ Telf. e Fax: 982 121002 Almacén Telf. 982 121613

Enderezos de SYNGENTA AGRO:

No PORRIÑO: A Relva s/n 36400 - O PORRIÑO (Pontevedra) Telf.: 986 330300 - 986 331004 Fax: 986 335855

En MADRID: C/ Ribera del Loira nº 8-10, 3ª Planta; 28042 MADRID Telf.: 91 3876410 (Centralíña); Fax: 91 7210081

Os contidos desta publicación son propiedade de Syngenta Agro. Prohíbese a súa reprodución total ou parcial, por calquera medio, sen a autorización previa e por escrito de Syngenta Agro.

2007

Calendario do Ano

Xaneiro								Febreiro								Marzo							
L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D	
1	2	3	4	5	6	7					1	2	3	4					1	2	3	4	
8	9	10	11	12	13	14		5	6	7	8	9	10	11		5	6	7	8	9	10	11	
15	16	17	18	19	20	21		12	13	14	15	16	17	18		12	13	14	15	16	17	18	
22	23	24	25	26	27	28		19	20	21	22	23	24	25		19	20	21	22	23	24	25	
29	30	31						26	27	28						26	27	28	29	30	31		

Abril								Maio								San Xoán							
L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D	
						1		1	2	3	4	5	6								1	2	3
2	3	4	5	6	7	8		7	8	9	10	11	12	13		4	5	6	7	8	9	10	
9	10	11	12	13	14	15		14	15	16	17	18	19	20		11	12	13	14	15	16	17	
16	17	18	19	20	21	22		21	22	23	24	25	26	27		18	19	20	21	22	23	24	
²³ / ₃₀	24	25	26	27	28	29		28	29	30	31				25	26	27	28	29	30			

Santiago								Agosto								Setembro							
L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D	
						1		1	2	3	4	5								1	2		
2	3	4	5	6	7	8		6	7	8	9	10	11	12		3	4	5	6	7	8	9	
9	10	11	12	13	14	15		13	14	15	16	17	18	19		10	11	12	13	14	15	16	
16	17	18	19	20	21	22		20	21	22	23	24	25	26		17	18	19	20	21	22	23	
²³ / ₃₀	²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29		27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30		

Outubro								Novembro								Decembro							
L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D		L	M	M	X	V	S	D	
1	2	3	4	5	6	7					1	2	3	4								1	2
8	9	10	11	12	13	14		5	6	7	8	9	10	11		3	4	5	6	7	8	9	
15	16	17	18	19	20	21		12	13	14	15	16	17	18		10	11	12	13	14	15	16	
22	23	24	25	26	27	28		19	20	21	22	23	24	25		17	18	19	20	21	22	23	
29	30	31						26	27	28	29	30			²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	30		

Subvencionado pola

■ Festa Nacional ■ Festa Autonómica

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Dirección Xeral de Política Lingüística

syngenta